

Ekteskapsmønster blant utvalgte grupper Nasjonalt og Oslo

Human Rights Service (HRS)

www.rights.no

N-1-2014

Innhold

1	Innledning	3
1.1	Ekteskapsinnvandringen i dag og «i morgen»	3
2	Ekteskapsmønster	5
2.1	1. og 2.generasjon kvinner nasjonalt	7
2.1.1	Kvinner 1.generasjon	7
2.1.2	Kvinner 2.generasjon	9
2.1.3	Variasjoner på gruppenivå	11
2.2	1. og 2.generasjon kvinner Oslo	14
2.2.1	Oslokvinner 1.generasjon	14
2.2.2	Oslokvinner 2.generasjon	16
2.3	Alder ved ekteskapsinngåelse for kvinner	20
2.4	1. og 2.generasjon menn nasjonalt	26
2.4.1	Menn 1.generasjon	26
2.4.2	Menn 2.generasjon	30
2.4.3	Menn versus kvinner andregenerasjon	32
2.5	1. og 2.generasjon menn Oslo	34
2.5.1	Oslo menn 1.generasjon	34
2.5.2	Oslo menn 2.generasjon	36
2.6	Alder ved ekteskapsinngåelse for menn	39
3	Endringer i sentrale grupper – et tilbakeblikk og sammenlikning	46
3.1	Perioden 2007-2012	46
3.2	1996-2004 versus 2007-2012	49
3.3	Ingen regel uten unntak	54
3.3.1	Liten kontakt?	54
3.3.2	Innstramninger i regelverket	55
3.3.3	Økonomisk forsørgelse – og unntak	56
3.3.4	Inntekt – og unntak	58
3.3.5	4-årsregelen	59
3.4	Ny innvandringspolitikk	64
	Liste over tabeller:	68
	Figurliste	69

1 Innledning

Human Rights Service (HRS) har fra oppstarten i år 2000 stilt seg positiv til innvandring fra ulike hjørner av verden. Vi som er en del av nettverket til HRS, gjenspeiler at Norge har fått et etnisk og religiøst mangfold. Å lære å kjenne personer med helt annen erfaringsbakgrunn enn en selv, da særlig med tanke på kulturelle særpreg, er spennende og utfordrende for tanker og holdninger. Man ser gjerne seg selv bedre ved å speile seg i andres erfaringer. På godt og vondt – for begge parter.

Som politisk tenketank er vår selvpålagte oppgave å søke etter hva som er «vondt», dokumentere, analysere, og peke på hvilke tiltak som kan gjøre «godt» for en best mulig integrering, og slik et best mulig velfungerende multietnisk og multireligiøst samfunn.

Kanskje den største tillitserklæringen og bevis på fullgod interaksjon mellom ulike etniske og religiøse grupper innen en nasjonalstat, er at vi stifter ekteskap på tvers av egen landbakgrunn eller opprinnelse. Dette skjedde raskt i generasjonene etter at nordmenn flyttet til USA på 18- og 1900-tallet, og førte til at nordmenn ble amerikanere både identitetsmessig og i det praktiske livet, samtidig som de samme ofte er bevisst sine forfedres nasjonale opphav.

For oss i HRS er målet at alle borgere i Norge skal ha de samme optimale muligheter for et godt og fullverdig liv. Skal denne målsettingen ha noen som helst realisme, fordrer det at sentral dokumentasjon er tilgjengelig for det politiske lederskapet, slik at forutsetningene for beslutningsgrunnlaget i norsk politikk stemmer best mulig med terrenget. Å frembringe slik dokumentasjon er denne rapportens formål.

Rapporten er finansiert ved prosjektmidler fra Oslo kommune.

* Oslo Extra Large – en by for alle

1.1 Ekteskapsinnvandringen i dag og «i morgen»

Ekteskapsinnvandringen var en hovedferdselsåre til Norge til inntil få år siden, da arbeidsinnvandring fra EØS-området tok over denne rollen. Dette gjelder spesielt for de nye EU-landene fra Øst-Europa. Ekteskapsinnvandringen er likevel fremdeles forholdsvis høy i aktuelle grupper, ikke minst innenfor grupper med ikke-vestlig bakgrunn, en gruppe som dessuten har vokst betydelig siste tiåret gjennom familieetablering, familieinnvandring og asyl. Ekteskapsinnvandring er en form for innvandring som ofte er en utfordring for integreringen verdimessig og økonomisk, som vi forventer at det er en tverrpolitisk enighet om, selv om det nødvendigvis ikke uttrykkes for høyt.

Problemer knyttet til transkontinentale kollektivistiske ekteskap, også kalt arrangerte ekteskap, er det videre en tverrpolitisk oppfatning av at kan medføre overgrep på individnivå, overgrep den norske staten har viet mye oppmerksomhet gjennom ikke minst nasjonale handlingsplaner. Det finnes (dessverre) ingen nasjonal oversikter over omfanget av overgrep som registreres i ulike etater og organisasjoner, det samme gjelder for hovedstaden Oslo.

De bestilte statistikkene hos Statistisk sentralbyrå (SSB) i denne rapporten kan heller ikke fortelle oss om omfanget av overgrep. Statistikkene forteller oss først og fremst om en utvikling/endring i sentrale grupper ekteskapsmønstre ut fra to tidligere rapporter utgitt av HRS (Innvandring gjennom ekteskap, R-1 2005, og Ekteskap blant utvalgte innvandrergupper i Norge, N-1, 2006), og for første gang kan vi også presentere egne statistikker for hovedstaden Oslo.

I den nye Høyre/Fremskrittsparti-regjeringens politiske plattform, i samarbeid med Kristelig Folkeparti og Venstre, er det blitt varslet en innføring av en 24-årsregel for henting av ny ektefelle til Norge, såkalt familieetablering. Det er også uttalt at Regjeringen vil «gjennomføre en fullstendig gjennomgang av utlendingslovens regler knyttet til familieetablering og -gjenforening med sikte på innstramming». Hva dette innebærer gjenstår derimot å se.

Vi anser at eventuelle innstramninger vil være av særlig betydning for Norges mest innvandrertette by, hovedstaden Oslo.

Rapporten er basert på statistikk over ekteskapsinngåelser til 17 utvalgte ikke-vestlige grupper, fordelt på alder og første- og andregenerasjons borgere, også kalt henholdsvis innvandrere og norskfødte med innvandrereforeldre. (Til sammen omtales disse gruppene gjerne som innvandrerbefolkningen.) Til begrepsbruken vil vi gjerne bemerke følgende: Vi har i denne rapporten valgt å bruke begreper som førstegenerasjon og andregenerasjon om henholdsvis innvandrere og norskfødte med innvandrereforeldre. Valget er kun teknisk og for enkelhetens skyld i fremstillingen. Det har ingenting med hvor «norsk» eller hvor mye «innvandrere» noen kan tolkes som, det er det helt andre faktorer som avgjør.

Den nye statistikken omhandler årene 2007-2012. I gruppen andregenerasjon i Oslo er noen av landene tatt ut, da så få er kommet i gifteklar alder, som reflekteres ved under en håndfull ekteskapsinngåelser per årgang. Det blir dermed vanskelig å slå fast noen mønstre.

De 17 gruppene som undersøkelsen omhandler er valgt ut på bakgrunn av at mange av dem er de største ikke-vestlige gruppene i Norge, samt at arrangert ekteskap oftest er normen i gruppenes opprinnelsesland. Vi søker således å se om det er noen endringer i perioden, også relatert til data fra tidligere perioder. I tillegg har vi sett på noen land på Balkan som ikke er EU-medlemmer, og derfor er omfattet av familieetableringsregler, land der også arrangert ekteskap står sterkt.

Statistikkene som presenteres er unik i både norsk og europeisk sammenheng, da med tanke på detaljnivået og undersøkelsens brede omfang av ikke-vestlige grupper, og at Norges hovedstad Oslo er sett på spesielt.

2 Ekteskapsmønster

«Giftermålsmonsteret blant innvandrere og deres norskfødte barn kan blant annet si noe om hvor tette kontakter som utvikles mellom innvandrerne og dem som ikke er det.»

Statistisk sentralbyrå (SSB) i fagmagasinet *Samfunnsspeilet*¹

At ekteskapsmønster blant ulike befolkningsgrupper er et uttrykk for integrering og samhandling i et samfunn, har det ikke alltid vært enighet om. For noen år tilbake var det gjerne en forventning om at «innvandrere» ville bli «norske» – bare man tok tiden til hjelp. I det siste tiåret har denne oppfatning endret seg betraktelig. Ikke minst har det vært reist spørsmål og debatt om hva som er «norsk», påpekningen av at det er «flere måter å være norsk på», og henvisningen til at «like barn leker best». Akkurat sistnevnte kan det utvilsomt fortsatt stilles spørsmål ved, ikke minst når vi ser på andregenerasjon, altså de som er født i Norge av innvandrerforeldre. For hva er det som gjør dem «likere» sine foreldres kultur og verdier enn majoritetsbefolkningens? Og særlig interessant blir spørsmålet når de samme inngår ekteskap i utlandet, typisk med ektefelle i foreldrenes opprinnelsesland. Hva er det som gjør at fellesskapet *innen* visse grupper er større enn fellesskapet med majoritetsbefolkningen?

I Samfunnsspeilet, referert over, i artikkelen med overskriften «Kjenner kjærligheten ingen grenser?», påpeker SSB at statistikk ikke sier noen om innslaget av kjærlighet i et ekteskap eller graden av foreldrenes eventuelle involvering i sine barns ekteskapsvalg. Således kan vi vel ikke annet enn å påpeke at overskriften er å betrakte som en moralsk påminning om hvor grenseløs kjærlighet kan være. I et integreringsperspektiv, da i betydningen å ta fullverdig del i det samfunnet du lever i, vil ekteskapsinngåelse være interessant. Dette gjelder spesielt de som er født og oppvokst i Norge.

Selvsagt vil alltid noen finne kjærligheten utenfor Norges grenser, det gjelder uansett opphav, men hvis det begynner å bli en systematikk, et mønster, for eksempel at det innenfor noen grupper er normen at ekteskap inngås med ektefelle av samme etniske opprinnelse som en selv, så vil det selvsagt være interessant nettopp i et *samhandlingsperspektiv*.

For å ta et eksempel: Vi vil anta at det hadde vakt interesse og spørsmål dersom rundt halvparten av amerikanere med norske aner, giftet seg med norsk borger, som da migrerte til USA.

Det interessante og vesentlige med ekteskapsmønstre er å følge utviklingen over tid. Er det slik at innvandrere og deres etterkommere har et annet ekteskapsmønster enn nordmenn i Norge?² Kortsvaret er ja – og nei. «Innvandrere» er ingen homogen gruppe og det er akkurat derfor generell statistikk ikke forteller oss så mye. Vi må ned på gruppenivå for å avdekke et eventuelt mønster.

«Å være gift er langt mer vanlig blant innvandrere og deres norskfødte barn enn blant den øvrige befolkningen i tilsvarende alder. Men både innvandrere og deres norskfødte barn gifter seg nå sjeldnere i ung alder enn de gjorde tidligere,» skriver SSB. Dette sier ikke så mye om innvandreres (i betydning førstegenerasjon) ekteskapsmønster, for eksempel fordi de samme nylig kan ha fått opphold i Norge med bakgrunn i ekteskapet. Det sier noe mer om de innvandrerne som kom i ung alder og enda litt mer om andregenerasjon. For følger andregenerasjon ekteskapsmønsteret til foreldregenerasjonen eller majoritetsbefolkningen?

---

¹ Samfunnsspeilet, 5/2013

² «Nordmenn» referer seg til den delen av befolkningen som ikke har noen innvandringsbakgrunn i statistisk forstand, det vil si norskfødte med norskefødte foreldre og besteforeldre.

I de 17 utvalgte befolkningsgruppene som ligger til grunn for denne rapporten ble det i perioden 2007-2012 for førstegenerasjon i Norge (innvandrere) inngått til sammen 13 166 ekteskap. Blant andregenerasjon (norskfødte med innvandrerforeldre) i utvalget ble det inngått 2 375 ekteskap i samme periode. Samlet tilsier dette 15 541 ekteskapsinngåelser i denne seksårsperioden. Vi skal i det følgende se nærmere på statistikken.

2.1 1. og 2.generasjon kvinner nasjonalt

2.1.2 Kvinner 1.generasjon

Det overordnede mønsteret for førstegenerasjon kvinner på nasjonalt plan, er at et overveldende flertall av ekteskapsinngåelsene var med mann med samme nasjonale opprinnelse som dem selv. Omtrent halvparten av disse, 39 prosent, var bosatt i Norge ved ekteskapsinngåelsen. 38 prosent av mennene var bosatt i utlandet, av SSB kalt «mann med samme landbakgrunn, ikke bosatt i Norge». Andelen ekteskap med norske menn lå på 14 prosent, mens «annen landbakgrunn bosatt i Norge» utgjorde 9 prosent.

Samlet betyr dette at 77 prosent giftet seg innen egen nasjonal opprinnelsesgruppe, mens 23 prosent giftet seg ut av samme gruppe.

2007-2012	Tot. ant inngåtte ekteskap	Norge: giftet seg med en fra:							
		Fra Norge ³		samme landbakgrunn, bosatt i Norge		annen landbakgrunn, bosatt i Norge		samme nasjonale bakgrunn, bosatt i utlandet ⁴	
1.gen. kvinne fra	6097	860	14 %	2388	39 %	545	9 %	2304	38 %
Tyrkia	352	29	8 %	108	31 %	20	6 %	195	55 %
Bosnia-Hercegovina	522	86	16 %	186	36 %	40	8 %	210	40 %
Serbia	109	23	21 %	19	17 %	29	27 %	38	35 %
Montenegro	14	3	21 %	1	7 %	8	57 %	2	14 %
Eritrea	188	10	5 %	64	34 %	14	7 %	100	53 %
Etiopia	247	25	10 %	80	32 %	34	14 %	108	44 %
Gambia	42	4	10 %	12	29 %	4	10 %	22	52 %
Marokko	193	26	13 %	61	32 %	32	17 %	74	38 %
Somalia	574	15	3 %	284	49 %	9	2 %	266	46 %
Sri Lanka	326	18	6 %	167	51 %	8	2 %	133	41 %
India	283	35	12 %	121	43 %	18	6 %	109	39 %
Irak	586	22	4 %	260	44 %	45	8 %	259	44 %
Iran	553	102	18 %	198	36 %	100	18 %	153	28 %
Kina	412	170	41 %	103	25 %	68	17 %	71	17 %
Pakistan	729	14	2 %	320	44 %	28	4 %	367	50 %
Vietnam	715	165	23 %	371	52 %	55	8 %	124	17 %
Chile	252	113	45 %	33	13 %	33	13 %	73	29 %

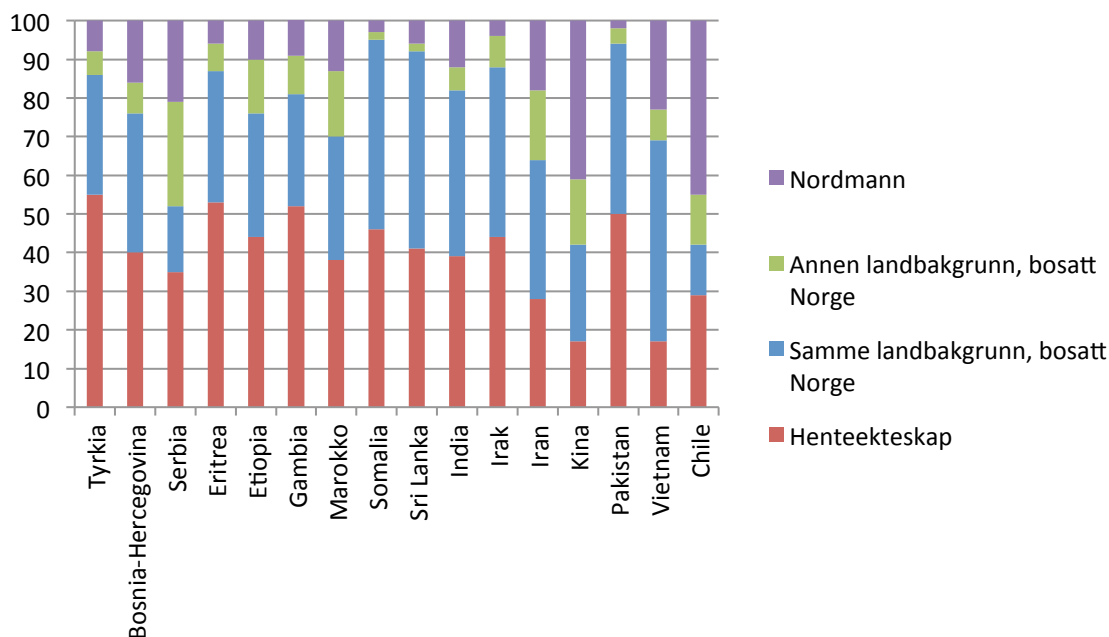
Tabell 1 Innvandrerkvinner, 1.generasjon, utvalgte landgrupper, inngåtte ekteskap i perioden 2007-2012. Nasjonalt. Kilde SSB/HRS

Dette forteller oss at stort sett for alle gruppene, med unntak av Kina, Chile og Montenegro (for Montenegro omfatter det til sammen bare 14 ekteskap i perioden), giftet flertallet av kvinnene seg med mann av samme opprinnelse. Kinesiske og vietnamesiske kvinner som giftet seg med mann av samme opprinnelse, lå begge på 42 prosent. Så følger kvinner fra Serbia med 52 prosent og Iran med 64 prosent. Deretter ligger samtlige grupper på rundt 70 prosent og oppover. Høyest for somaliske kvinner (95 prosent) og pakistanske kvinner (94 prosent).

Dette gir følgende fordeling i perioden på andelen såkalte henteekteskap (samme nasjonale bakgrunn bosatt i utlandet), samme landbakgrunn bosatt i Norge, annen landbakgrunn bosatt i Norge og med nordmann, jf. figur under.

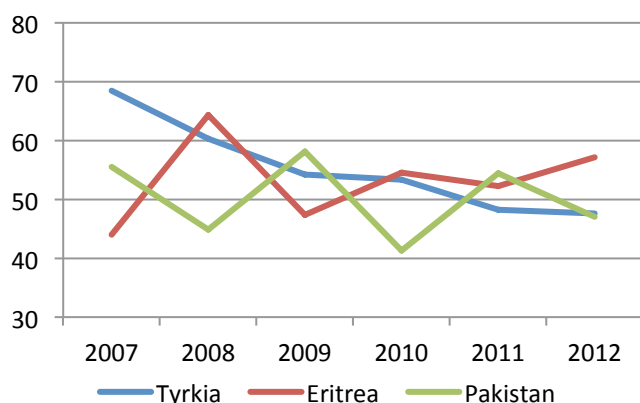
³ «Fra Norge» er i betydningen nordmann, jf. note 2.

⁴ Ektefellen antas av SSB i de fleste tilfeller å være bosatt i opprinnelseslandet, noe som korresponderer med familiejenforeningsstatistikk.

Figur 1 Fordelingen av andelen ekteskap av førstegenerasjon kvinner på de ulike kategoriene for de ulike gruppene for perioden 2007-2012. Nasjonalt. Prosent. Kilde: SSB/HRS

For å se om det har vært noen endringer i perioden 2007-2012, har vi sett nærmere på de gruppene som i 50 prosent eller flere av ekteskapsinngåelsene hentet ektefelle av samme

Figur 2 Andelen henteekteskap for tyrkisk, eritreiske og pakistanske 1.gen. kvinner for årene 2007-2012. Kilde: SSB/HRS

nasjonale opprinnelse i utlandet (henteekteskap). Dette omhandler kvinner fra Tyrkia (55 prosent henteekteskap), Eritrea (53 prosent), Gambia (52 prosent) og Pakistan (50 prosent). På grunn av få ekteskap i perioden for gambiske kvinner (totalt 42 ekteskap) har vi utelatt disse.

Innenfor denne perioden var det for tyrkiske førstegenerasjonskvinner en nedadgående kurve for henteekteskapene (jf. figur, blå linje). For mens denne andelen lå på nærmere 70 prosent i 2007, falt den jevnt og trutt til nærmere 47 prosent i 2012.

For eritreiske (rød linje) og pakistanske (grønn linje) kvinner går det derimot noe opp og ned i hele perioden.

2.1.2 Kvinner 2.generasjon

Per 1.januar 2013 talte andregenerasjon i Norge 117 144 personer. Antallet økte med 8 700 personer i løpet av 2012. De utgjorde 17 prosent av alle barn født i Norge i 2012. I andregenerasjonsgruppen var det flest med bakgrunn fra Pakistan, i alt 15 194. Totalt 9 102 personer har somaliske foreldre og 7 929 har foreldre fra Vietnam. I andregenerasjon er en av fem 18 år eller eldre, mens 21 566 er 20 år og eldre (SSB).

For andregenerasjonskvinnene i utvalget ble 85 prosent av ekteskapene inngått med mann med samme opprinnelse (mot 77 prosent for førstegenerasjon kvinner). 47 prosent av disse ekteskapene var med mann av samme opprinnelse bosatt i utlandet (mot 38 prosent for førstegenerasjon), mens 38 prosent var med mann av samme opprinnelse bosatt i Norge (mot 39 prosent i førstegenerasjon). Andelen ekteskap med mann i annen nasjonal opprinnelsesgruppe var på 6 prosent (mot 9 prosent for førstegenerasjon kvinner). Men mens 14 prosent av førstegenerasjon kvinner giftet seg med norsk mann, var andelen kun på 9 prosent for andregenerasjon kvinner.

2007-2012	Tot. ant inngåtte ekteskap	Norge: giftet seg med en fra:							
		Fra Norge		samme landbakgrunn, bosatt i Norge		annen landbakgrunn, bosatt i Norge		samme nasjonale bakgrunn, bosatt utlandet	
2.gen. kvinne fra	1361	124	9 %	516	38 %	84	6 %	637	47 %
Tyrkia	206	6	3 %	57	28 %	13	6 %	130	63 %
Bosnia-Hercegovina	12	2	17 %	1	8 %	3	25 %	6	50 %
Serbia	16	3	19 %	5	31 %	8	50 %	-	-
Marokko	130	14	11 %	49	38 %	10	8 %	57	44 %
Sri Lanka	36	4	11 %	23	64 %	1	3 %	8	22 %
India	89	14	16 %	33	37 %	12	13 %	30	34 %
Kina	8	5	63 %	-	-	3	38 %	-	-
Pakistan	682	14	2 %	280	41 %	15	2 %	373	55 %
Vietnam	119	35	29,5 %	60	50,5 %	12	10 %	12	10 %
Chile	27	12	44 %	4	15 %	1	4 %	10	37 %

Tabell 2 Kvinner, 2.generasjon, utvalgte landgrupper, inngåtte ekteskap i perioden 2007-2012. Nasjonalt. Kvinner med opphav fra Somalia, Gambia, Irak, Iran og Eritrea tatt ut grunnet få ekteskap i perioden. Kilde SSB/HRS

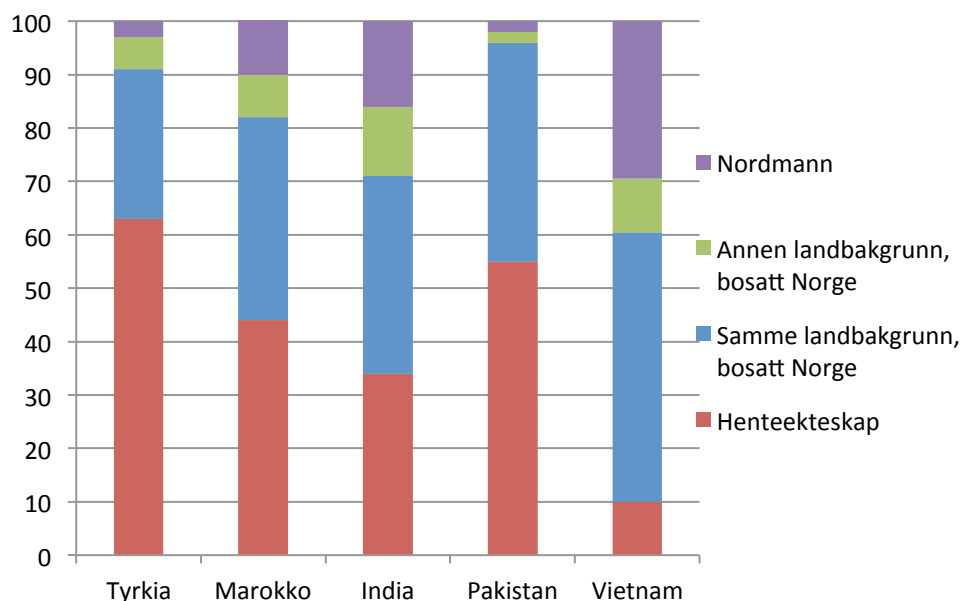
Det er verdt å merke seg følgende: seks av opprinnelseslandene (Eritrea, Etiopia, Gambia, Somalia, Irak og Iran) er ikke representert i andregenerasjon grunnet få ekteskapsinngåelser så langt (de er fortsatt unge).⁵ For førstegenerasjonskvinner utgjorde de samme gruppene i underkant av 2 200 ekteskap, der flere har en forholdsvis høy andel såkalte henteekteskap, det vil si ekteskap med mann av samme opprinnelse bosatt i utlandet. Samtidig ser vi at blant disse gruppene i førstegenerasjon, er det kvinner med iransk bakgrunn som i minst grad har inngått ekteskap med mann med samme bakgrunn i utlandet (28 prosent).⁶ Fortsetter ekteskapsmønsteret i disse gruppene i andregenerasjon, vil forskjellen mellom andregenerasjon og førstegenerasjon i andelen henteekteskap kunne øke enda mer.

Ser vi på de gruppene i andregenerasjon kvinner der det faktisk er inngått en del ekteskap, det vil si for andregenerasjon kvinner med pakistansk, tyrkisk, marokkansk, vietnamesisk og indisk opprinnelse, ser vi at majoriteten av disse har giftet seg med mann av samme opprinnelse. Flest blant kvinner av pakistansk og tyrkisk opprinnelse, henholdsvis med 96 og

⁵ Det samme gjelde for Montenegro, men her var det bare 14 ekteskap totalt i 1.gen. kvinner.

⁶ Ut fra vår erfaring er det særlig perserne som i minst grad praktiserer henteekteskap blant iranere, ikke kurdere eller arabere. Dette mener vi handler om at svært mange av perserne som kom som flyktninger fra Khomeini-regimet på 80- og 90-tallet, tilhørte politisk og intellektuell elite som allerede hadde inkarnert frihetsverdier som likestilling, likeverd, religiøs frihet og yringsfrihet. Verdimessig var de altså mer «integrert» før ankomst, noe vi mener kan ligge til grunn for at så mange av dem har blitt fullverdig deltaker i det norske samfunnet.

91 prosent av ekteskapene, og færrest blant kvinner med vietnamesisk opprinnelse på 60 prosent. Jf. figur under.

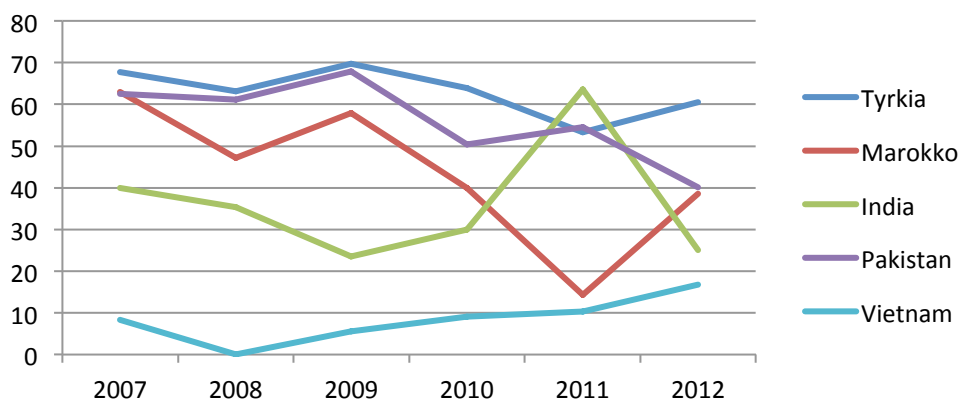

Figur 3 Fordelingen av andelen ekteskap av andregenerasjon kvinner på de ulike kategoriene for utvalgte grupper for perioden 2007-2012. Nasjonalt. Prosent. Kilde: SSB/HRS

Ut fra utviklingen i andelen henteekteskap i perioden 2007-2012 for de grupper med flest ekteskap, fremkommer det ikke noe entydig mønster.

Indiske andregenerasjonskvinner hadde en kraftig økning i andelen henteekteskap i 2011, med et like kraftig fall året etter. Marokkanske kvinner hadde samme år et kraftig fall (ned til 14 prosent), som fulgte en nedadgående kurve for årene forut, for så å stige igjen i 2012. I 2011, sammen med fallet i henteekteskap, inngikk marokkanske andregenerasjon en høy andel ekteskap med marokkanske mann bosatt i Norge (67 prosent).

Pakistanske andregenerasjonskvinner har stort sett nedgang i perioden, og var i 2012 på sitt laveste med 40 prosent. Tyrkiske andregenerasjon har i hele perioden en forholdsvis høy andel henteekteskap, lavest i 2011 (53 prosent) og da med en forholdsvis høy andel ekteskap med tyrkisk mann bosatt i Norge (33 prosent). For vietnamesiske andregenerasjon kvinner synes derimot andelen henteekteskap å stige nokså jevnt de siste årene (fra 2008).

Figur 4 Andelen henteekteskap for andregenerasjon kvinner med flest ekteskap for årene 2007-2012. Nasjonalt. Prosent. Kilde: SSB/HRS

2.1.3 Variasjoner på gruppenivå

Ekteskapsmønsteret varierer betydelig mellom de ulike grupper kvinner i utvalget, men det er de samme landgruppene i første- og andregenerasjon som utmerker seg med høy grad av familieetablering med person bosatt i opprinnelseslandet. De er nesten uten unntak også de gruppene som sjeldnest gifter seg ut av egen nasjonale gruppe.

Tyrkisk opprinnelse

Den totale andelen av førstegenerasjonskvinner fra Tyrkia som giftet seg innenfor egen landgruppe lå på 86 prosent, mens den var 5 prosentpoeng høyere for andregenerasjon, det vil si på 91 prosent. Det tilsvarer at om lag ni av 10 kvinner, både i første- og andregenerasjon, giftet seg med mann av tyrkisk opprinnelse.

Tyrkiske kvinner giftet seg i størst grad med mann bosatt i utlandet med samme landbakgrunn, både i første- og andregenerasjon, henholdsvis med 55 prosent (av 352 ekteskap) og 63 prosent (av 206 ekteskap) av ekteskapsinngåelsene i hele perioden. Altså 8 prosentpoeng høyere i andregenerasjon enn førstegenerasjon.

Av førstegenerasjon tyrkiske kvinner, inngikk 29 kvinner ekteskap med nordmann, tilsvarende totalt 8 prosent av ekteskapene i perioden, mens i andregenerasjon var antallet seks kvinner, tilsvarende 3 prosent av ekteskapsinngåelsene.

Ytterligere 20 kvinner i førstegenerasjon giftet seg med mann med annen landbakgrunn i Norge, som var 6 prosent av alle ekteskapene, mens i andregenerasjon var antallet 13 ekteskap, også tilsvarende 6 prosent.

Pakistansk opprinnelse

I den pakistanske gruppen giftet også andregenerasjon kvinner seg i mindre grad ut av egen landbakgrunn enn førstegenerasjon. Samlet var tallene for ekteskap innad i egen landgruppe i førstegenerasjon på 94 prosent (av totalt 729 ekteskap), mens i andregenerasjon var andelen på hele 96 prosent (av totalt 682 ekteskap).

Andelen henteekteskap var også høy i begge generasjonene, førstegenerasjon på 50 prosent, mens andregenerasjon var 5 prosentpoeng høyere, på 55 prosent i gjennomsnitt i perioden.

Bare 2 prosent i både første- og andregenerasjon giftet seg med en nordmann. Det tilsvarte 14 ekteskap i hele perioden for hver av gruppene.

Marokkansk opprinnelse

For marokkanske første- og andregenerasjonskvinner var også andelen som giftet seg med mann av samme opprinnelse høy, henholdsvis 70 prosent (av totalt 193 ekteskap i førstegenerasjon) og 82 prosent (av totalt 130 ekteskap i andregenerasjon). Igjen ser vi at andregenerasjon lå høyere enn førstegenerasjon.

I førstegenerasjon var andelen henteekteskap på 38 prosent, mot 44 prosent i andregenerasjon. Også andelen førstegenerasjon som giftet seg med nordmann var høyere i førstegenerasjon enn i andregenerasjon, 13 mot 11 prosent. Det samme var andelen som giftet seg med mann med annen landbakgrunn bosatt i Norge. Her var andelen på 17 prosent for førstegenerasjon mot 8 prosent i andregenerasjon.

Indisk opprinnelse

Blant kvinner av indisk herkomst, både første- og andregenerasjon, giftet de fleste seg med indisk mann. 82 prosent av ekteskapene i førstegenerasjon var med mann med samme landbakgrunn (av totalt 283 ekteskap), der 39 prosent var henteekteskap. I andregenerasjon var denne andelen 11 prosentpoeng lavere (på 71 prosent av totalt 89 ekteskap), der 34 prosent var henteekteskap.

Dermed var andregenerasjon kvinner med indiske bakgrunn den eneste gruppen i utvalget som kanskje bryter med foreldregenerasjonens mønster, idet flere i andre- enn i førstegenerasjon giftet seg med mann med annen landbakgrunn. Vi kan ikke slå fast at mønsteret brytes, da det i andregenerasjon indiske kvinner ble inngått relativt få ekteskap i perioden, totalt 89.

Andre grupper

For de øvrige gruppene mangler vi enten tall for andregenerasjon eller tallene er så små at vi vanskelig kan antyde noe mønster. Gruppene med små tall er Bosnia-Hercegovina (totalt 12 ekteskap), Serbia (16 ekteskap), Sri Lanka (36 ekteskap), Kina (8 ekteskap) og Chile (27 ekteskap).

Blant store landgrupper med betydelig lavere andel som hentet ektefelle til Norge med samme landbakgrunn, finner vi Kina, Vietnam og Chile. Blant chilenske førstegenerasjon kvinner som inngikk ekteskap i denne perioden, giftet 45 prosent seg med norsk person og 33 prosent med person med samme landbakgrunn i Norge (av totalt 252 ekteskap). 29 prosent hentet ektefelle med samme landbakgrunn i utlandet. Totalt gir dette at 62 prosent giftet seg med person i egen landgruppe. Går vi til andregenerasjon er tallene slik: Henteekteskap var oppe på 37 prosent, mens kun 15 prosent giftet seg med chilener i Norge. I alt giftet altså 52 prosent seg innen egen landgruppe. Merk at det totalt bare var 27 ekteskap for andregenerasjon chilenske kvinner i perioden.

Blant kinesiske kvinner var andelen henteekteskap på 17 prosent i førstegenerasjon (av totalt 412 ekteskap), mens 25 prosent giftet seg med mann med samme landbakgrunn i Norge, totalt 42 prosent. 41 prosent giftet seg med norsk mann, 17 prosent giftet seg med person med annen landbakgrunn i Norge. For andregenerasjon kinesiske kvinner var tallene små, totalt åtte ekteskap, men ingen av disse var henteekteskap.

Vietnamesiske kvinner i førstegenerasjon giftet seg med vietnamesisk mann i 69 prosent av ekteskapene (av totalt 715 ekteskap), der hele 52 prosent var med mann bosatt i Norge og kun 17 prosent var henteekteskap. 23 prosent giftet seg med norsk mann og 8 prosent med mann med annen landbakgrunn bosatt i Norge. I andregenerasjon ble det totalt inngått 119 ekteskap i perioden, der (kun) 10 prosent var henteekteskap. 41 prosent giftet seg med vietnamesisk mann bosatt i Norge. 29 prosent giftet seg med norsk mann og 10 prosent med mann av annen opprinnelse bosatt i Norge.

En gruppe i førstegenerasjon som i høy grad giftet seg med mann med samme landbakgrunn, var somaliske kvinner. 95 prosent av alle ekteskapsinngåelsene (totalt 574 ekteskap) ble inngått med somalisk mann, der 46 prosent var såkalte henteekteskap.

Fire andre grupper med høy andel som giftet seg med mann med samme opprinnelse og som har høy andel henteekteskap, men der vi foreløpig ikke har tall på andregenerasjon, er irakere, eritreere, etiopiere og bosniere. 88 prosent (av totalt 586 ekteskap) av irakiske førstegenerasjonskvinner giftet seg med irakisk mann, der 44 prosent var henteekteskap. For eritreiske kvinner giftet 87 prosent seg med eritreisk mann (totalt 188 ekteskap), der 53 prosent var henteekteskap. 76 prosent av både etiopiske (av totalt 247 ekteskap) og bosniske

kvinner (av totalt 522 ekteskap) giftet seg med mann med samme opprinnelse, der henholdsvis 44 og 40 prosent var henteekteskap.

I årene som kommer vil det være spesielt interessant å følge andregenerasjon med opprinnelse fra Somalia og Irak. Andregenerasjon med opprinnelse fra Somalia er per i dag den nest største andregenerasjonsgruppen (etter Pakistan), men kun 220 av totalt 9 102 er 20 år eller eldre. Irakisk andregenerasjon er den fjerde største andregenerasjonsgruppen, men kun 76 (av 7 653) er 20 år eller eldre.

2.2 1. og 2.generasjon kvinner Oslo

I de 16 utvalgte befolkningsgruppene i førstegenerasjon kvinner ble det i perioden 2007-2012 i Oslo inngått til sammen 2 727 ekteskap. I andregenerasjon utvalgte kvinnegrupper ble det inngått totalt 777 ekteskap i samme periode. Samlet gir dette 3 504 ekteskapsinngåelser i denne seksårsperioden for utvalgte landgrupper bosattregistrert i Oslo.

2.2.1 Oslokvinner 1.generasjon

Det overordnede mønsteret for førstegenerasjon kvinner i Oslo er langt på vei det samme som på landsbasis. Andelen henteekteskap og ekteskap med samme landbakgrunn var noe høyere i Oslo enn på nasjonal basis, og andelen ekteskap med nordmenn var lavere, mens ekteskap med mann med annen landbakgrunn i Norge var det samme

82 prosent av ekteskapsinngåelsene var med person med samme nasjonale opprinnelse, mot 77 prosent på landsbasis.

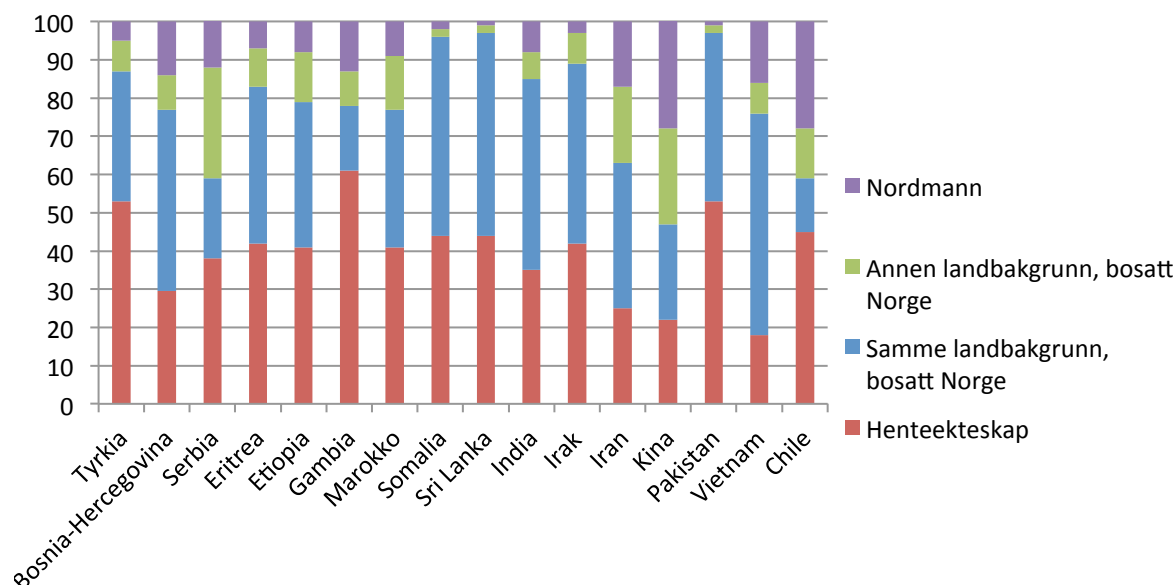
39 prosent av ekteskapene var med mann av samme opprinnelse bosatt i utlandet (38 prosent på landsbasis), mens 43 prosent var av samme opprinnelse bosatt i Norge (39 prosent på landsbasis).

Andelen ekteskap med norske mann lå på 9 prosent (14 prosent på landsbasis) og det var også 9 prosent andel ekteskap med «annen landbakgrunn bosatt i Norge» (samme som på landsbasis).

Nesten alle førstegenerasjonskvinner i Oslo fra Pakistan, Sri Lanka og Somalia som inngikk ekteskap i denne perioden, giftet seg med mann av samme opprinnelse, henholdsvis 97 prosent av ekteskapene for pakistanske og srilankiske kvinner og 96 prosent for somaliske kvinner.

Oslo: giftet seg med en fra:									
2007-2012	Tot. ant inngåtte ekteskap	Fra Norge		samme landbakgrunn, bosatt i Norge		annen landbakgrunn, bosatt i Norge		samme nasjonale bakgrunn, bosatt utlandet	
1.gen. kvinne fra	2727	246	9 %	1179	43 %	242	9 %	1070	39 %
Tyrkia	159	8	5 %	54	34 %	13	8 %	84	53 %
Bosnia-Hercegovina	139	20	14 %	66	47,5 %	12	9 %	41	29,5 %
Serbia	48	6	13 %	10	21 %	14	29 %	18	38 %
Eritrea	69	5	7 %	28	41 %	7	10 %	29	42 %
Etiopia	110	9	8 %	42	38 %	14	13 %	45	41 %
Gambia	23	3	13 %	4	17 %	2	9 %	14	61 %
Marokko	135	12	9 %	49	36 %	19	14 %	55	41 %
Somalia	288	6	2 %	150	52 %	6	2 %	126	44 %
Sri Lanka	188	3	2 %	100	53 %	3	2 %	82	44 %
India	163	13	8 %	81	50 %	12	7 %	57	35 %
Irak	165	5	3 %	78	47 %	13	8 %	69	42 %
Iran	236	40	17 %	90	38 %	48	20 %	58	25 %
Kina	153	53	35 %	38	25 %	38	25 %	34	22 %
Pakistan	542	5	1 %	239	44 %	13	2 %	285	53 %
Vietnam	240	39	16 %	140	58 %	19	8 %	42	18 %
Chile	69	19	28 %	10	14 %	9	13 %	31	45 %

Tabell 3 Innvandrerkvinner, førstegenerasjon, utvalgte landgrupper, inngåtte ekteskap i perioden 2007-2012. Oslo. Kilde SSB/HRS

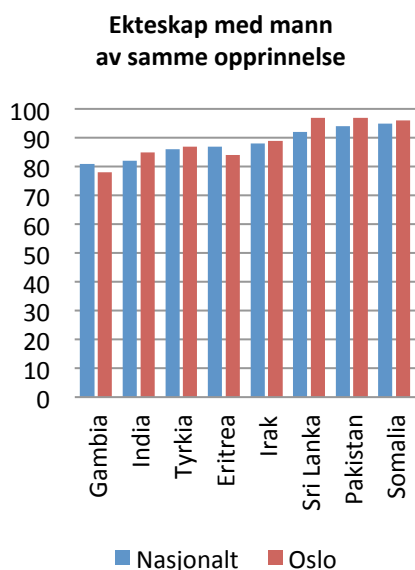

Figur 5 Fordelingen av andelen ekteskap av andregenerasjon kvinner på de ulike kategoriene for de ulike gruppene for perioden 2007-2012. Oslo. Prosent. Kilde: SSB/HRS

Den største forskjellen finner vi kanskje blant kvinner fra Chile. På landsbasis giftet 42 prosent seg med mann fra Chile, mens i Oslo gjorde 59 prosent det samme. Endringene gjelder først og fremst at langt flere chilenske kvinner i Oslo hentet ektefelle i utlandet (29 prosent på landsbasis mot 45 prosent i Oslo) og færre giftet seg med norsk mann (45 prosent på landsbasis og 28 prosent i Oslo). Samtidig var det kun 69 ekteskap som ble inngått i Oslo i perioden av chilenske kvinner (252 ekteskap på landsbasis).

Ekteskap innad i gruppen

De gruppene på landsbasis som utmerker seg med å ha størst tilbøyelighet til å gifte seg med mann av samme opprinnelse, her representert ved gruppene over 80 prosent på landsbasis, det vil si kvinner fra Gambia, India, Tyrkia, Eritrea, Irak, Sri Lanka, Pakistan og Somalia, gjør det samme i Oslo, men her er tendensen litt høyere for de fleste av gruppene.

Med unntak av kvinner fra Eritrea og Gambia, var andelen ekteskap med mann av samme opprinnelse noe høyere i Oslo (men merk at for Eritrea og Gambia er ekteskapstallene i Oslo lave): Gambia lå på 81 prosent på landsbasis, versus 78 prosent i Oslo, India 82 prosent versus 85 prosent, Tyrkia 86 prosent versus 87 prosent, Eritrea 87 prosent versus 84 prosent, Irak 88 prosent versus 89 prosent, Sri Lanka 92 prosent versus 97 prosent, Pakistan 94 prosent versus 97 prosent og Somalia 95 prosent versus 96 prosent.

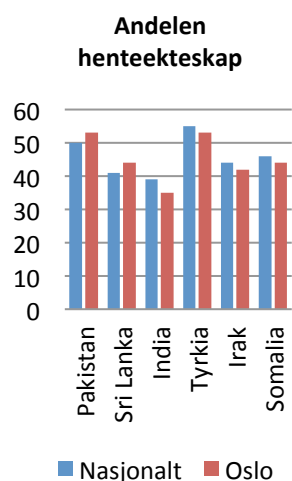
Samme tendens ser vi også for de andre gruppene, altså at andelen som gifter seg med mann av egen opprinnelse er noe høyere i Oslo. Unntaket var kvinner fra Bosnia-Hercegovina, der andelen var den samme (76 prosent både på landsbasis og i Oslo), mens den for kvinner fra Iran var 64 prosent på landsbasis og 63 prosent i Oslo.

Henteekteskap

Vi finner mer variasjon blant henteekteskapene. Ser vi bort fra Eritrea og Gambia (på grunn av lave tall i Oslo) var andelen henteekteskap i Oslo færre sammenlignet med landsbasis for fire av de seks gruppene og høyere for de to øvrige.

Andelen henteekteskap var høyere i Oslo for førstegenerasjonskvinner fra Pakistan og Sri Lanka. Mens 50 prosent av kvinnene fra Pakistan på landsbasis inngikk henteekteskap, gjorde 53 prosent i Oslo det samme. For srilankiske kvinner var andelen henteekteskap på landsbasis 41 prosent, mot 44 prosent i Oslo.

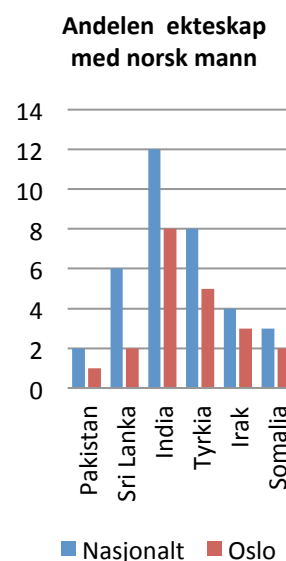
Andelen henteekteskap var lavere i Oslo enn på landsbasis for kvinner fra India, Tyrkia, Irak og Somalia. For indiske kvinner i Oslo var andelen henteekteskap på 39 prosent på landsbasis mot 35 prosent i Oslo. For tyrkiske kvinner 55 prosent på landsbasis og 53 prosent i Oslo. For kvinner fra Irak var andelen 44 prosent på landsbasis og 42 prosent i Oslo, mens for somaliske kvinner var andelen 46 prosent på landsbasis og 44 prosent i Oslo.

Ekteskap med norske mann var derimot omtrent like uvanlig i Oslo som på landsbasis for disse aktuelle gruppene, men det ble inngått flere ekteskap med norsk mann på nasjonalt plan enn i Oslo. For eksempel var fem av ekteskapene for pakistanske kvinner i Oslo (av totalt 542 ekteskap inngått i perioden) med norsk mann. Det utgjorde 1 prosent av ekteskapene. På landsbasis giftet 14 pakistanske kvinner seg med norsk mann (av 742 ekteskap), som utgjorde 2 prosent av ekteskapene.

For somaliske kvinner var andelen ekteskap med norsk mann på 2 prosent (seks ekteskap) i Oslo og 3 prosent på landsbasis (15 ekteskap). Noe høyere tall finner vi for indiske kvinner. Her var andelen ekteskap med norsk mann på 8 prosent i Oslo (13 ekteskap) mot 12 prosent på landsbasis (35 ekteskap).

I utvalget var det flest kvinner fra Kina, Chile og Vietnam som giftet seg med norsk mann, men for samtlige var andelen høyere på landsbasis enn for Oslo.

2.2.2 Oslokvinner 2.generasjon

For norskfødte kvinner i Oslo med innvandrerforeldre, altså andregenerasjon, er de totale tallene enda lavere (jf. at dette er en ung gruppe). I utvalget ble det i perioden inngått til sammen 777 ekteskap, representert ved ti av gruppene: Tyrkia, Bosnia-Hercegovina, Serbia, Marokko, Sri Lanka, India, Kina, Pakistan, Vietnam og Chile.

For fem av disse gruppene (Bosnia-Hercegovina, Serbia, Sri Lanka, Kina og Chile) var det snakk om under 12 ekteskap for hver av gruppene i perioden. For to av gruppene var det under 50 ekteskap, henholdsvis 41 for India og 47 for Vietnam.

Dermed sitter vi igjen med tre av gruppene i utvalget, Pakistan, Marokko og Tyrkia, som kanskje kan si noe om ekteskapsmønsteret for andregenerasjon i Oslo, sammenlignet med førstegenerasjon og for landet som helhet.

Oslo: giftet seg med en fra:									
2007-2012	Tot. ant inngåtte ekteskap	Fra Norge		samme landbakgrunn, bosatt i Norge		annen landbakgrunn, bosatt i Norge		samme nasjonale bakgrunn, bosatt utlandet	
2.gen. kvinne fra	777	48	6 %	304	39 %	45	6 %	380	49 %
Tyrkia	62	1	2 %	13	21 %	2	3 %	46	74 %
Bosnia-Hercegovina	10	1	10 %	1	10 %	3	30 %	5	50 %
Serbia	10	1	10 %	2	20 %	7	70 %	-	-
Marokko	122	10	8 %	49	40 %	10	8 %	53	44 %
Sri Lanka	9	-	-	5	44 %	1	11 %	3	33 %
India	41	7	17 %	15	37 %	7	17 %	12	29 %
Kina	6	4	67 %	-	-	2	33 %	-	-
Pakistan	460	7	2 %	191	42 %	8	2 %	254	55 %
Vietnam	47	13	28 %	26	55 %	4	9 %	4	9 %
Chile	11	4	36 %	3	27 %	1	9 %	3	27 %

Tabell 4 Kvinner, andregenerasjon, utvalgte landgrupper, inngåtte ekteskap i perioden 2007-2012. Oslo. Kilde SSB/HRS

Høyest andel ekteskap i Oslo finner vi blant andregenerasjon pakistanske kvinner, hvor det totalt ble inngått 460 ekteskap i perioden. For marokkanske andregenerasjonskvinner 122 ekteskap, og for tyrkiske andregenerasjonskvinner 62 ekteskap i perioden. Til sammen utgjorde disse 83 prosent av alle ekteskapene i utvalget.

Merk så at dette tilsier at om lag 67 prosent av alle ekteskapene i Norge for andregenerasjon kvinner fra Pakistan, ble inngått av kvinne bosattregistrert i Oslo. Det samme gjelder for hele 94 prosent av ekteskapene for marokkanske andregenerasjon kvinner og 30 prosent for tyrkiske.

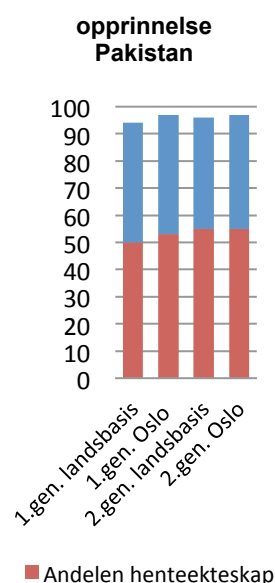
Det overordnede ekteskapsmønsteret for disse kvinnene avviker lite fra førstegenerasjon kvinner på landsbasis, bortsett fra at andelen som gifter seg innad i egen gruppe er enda høyere, og også at andelen henteekteskap er høyere. Det samme gjelder når vi sammenligner de samme gruppene for Oslo.

Norskfødte kvinner med pakistansk opphav

Tallene forteller oss at 97 prosent av pakistanske andregenerasjonskvinner i Oslo inngikk ekteskap med pakistansk mann i perioden. For førstegenerasjon kvinner på landsbasis var andelen 94 prosent og for Oslo 97 prosent, mens for andregenerasjon på landsbasis var andelen 96 prosent. Med andre ord kan vi slå fast at kvinner med opprinnelse fra Pakistan gifter seg med menn av pakistansk opprinnelse.

Andelen henteekteskap var noe høyere i perioden for pakistanske kvinner som er født her, enn for dem som selv er innvandret. For førstegenerasjon kvinner på landsbasis var andelen henteekteskap på 50 prosent i perioden og for Oslo på 53 prosent. For andregenerasjon på landsbasis var andelen 55 prosent, det samme som for andregenerasjon pakistanske kvinner i Oslo.

2 prosent av ekteskapene (syv ekteskap) for pakistanske andregenerasjonskvinner i Oslo var med norsk mann.

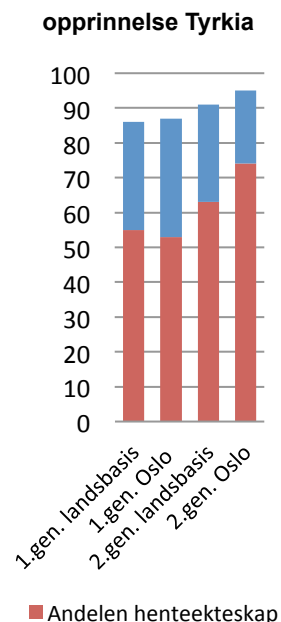

Norskfødte kvinner med tyrkisk opphav

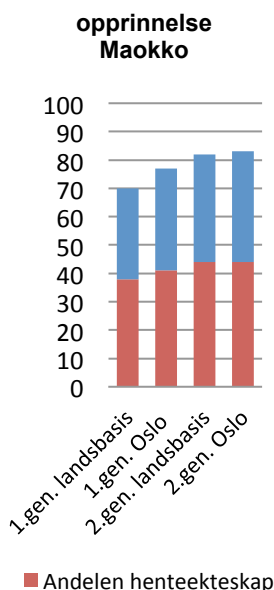
For tyrkiske andregenerasjonskvinner i Oslo inngikk 95 prosent ekteskap med mann av samme opprinnelse, men vi gjør oppmerksom på at antall ekteskap totalt i denne perioden bare var på 62. Hvis disse ekteskapene er retningsgivende for ekteskapsmønsteret for tyrkiske andregenerasjonskvinner i Oslo, er andelen som inngår ekteskap innad i egen gruppe høyere enn på landsbasis for både første- og andregenerasjon, som var på henholdsvis 86 og 91 prosent, samt for tyrkiske førstegenerasjonskvinner i Oslo, hvor andelen var på 87 prosent.

Samtidig var andelen henteekteskap høyere for andregenerasjon tyrkiske kvinner i Oslo. Hele 74 prosent inngikk henteekteskap, mot 63 prosent av andregenerasjon tyrkiske kvinner på landsbasis. For førstegenerasjon var andelen 55 prosent på landsbasis og 53 prosent i Oslo.

Kun ett av ekteskapene for tyrkiske andregenerasjonskvinner i Oslo, var med norsk mann.

Norskfødte kvinner med marokkansk opphav

I perioden ble det totalt inngått 122 ekteskap blant andregenerasjon marokkanske kvinner i Oslo (hvilket tilsier 94 prosent av samtlige ekteskap i perioden på nasjonalt plan av andregenerasjon marokkanske kvinner).

For førstegenerasjon kvinner fra Marokko på landsbasis inngikk 70 prosent ekteskap med marokkansk mann, mens andelen for førstegenerasjonskvinnene i Oslo var på 77 prosent. For andregenerasjon marokkanske kvinner på landsbasis var andelen 82 prosent og 83 prosent i Oslo.

Av ekteskapene for førstegenerasjonskvinnene på landsbasis var andelen henteekteskap på 38 prosent mot 41 prosent i Oslo. For andregenerasjon var andelen 44 prosent på landsbasis og det samme for Oslo.

8 prosent av ekteskapene i Oslo var med norsk mann, mot 11 prosent på landsbasis for andregenerasjon. For førstegenerasjon marokkanske kvinner var andelen som giftet seg med norsk mann på 13 prosent og for Oslo 9 prosent.

Noen ord om kvinner med opprinnelse fra India og Vietnam

Som nevnt er andelen ekteskap som ble inngått av andregenerasjon kvinner i Oslo fra India og Vietnam relativt få, henholdsvis 41 og 47 ekteskap totalt i seksårsperioden. Om disse ekteskapene er representative for fremtidig ekteskapsmønster i disse gruppene, kan det se ut som om det er en nedgang i andelen henteekteskap.

66 prosent av indiske andregenerasjonskvinner i Oslo giftet seg med mann av indisk opprinnelse mot 71 prosent for andregenerasjon på landsbasis. For førstegenerasjon var andelen 82 prosent på landsbasis og 85 prosent i Oslo. Andelen henteekteskap var også noe lavere i perioden for indiske kvinner som er født her, enn for dem som selv er innvandret. For førstegenerasjon kvinner på landsbasis var andelen henteekteskap på 39 prosent i perioden

og for Oslo på 35 prosent. For andregenerasjon på landsbasis var andelen 34 prosent, mens den var 29 prosent for andregenerasjon indiske kvinner i Oslo. 17 prosent av ekteskapene (syv ekteskap) for indiske andregenerasjonskvinner var med norsk mann, som er en høyere andel enn for alle grupper indiske kvinner.

64 prosent av vietnamesiske andregenerasjonskvinner i Oslo giftet seg med mann av samme opprinnelse mot 60 prosent for andregenerasjon på landsbasis. For førstegenerasjon var andelen 69 prosent på landsbasis og 76 prosent i Oslo. Andelen henteekteskap var noe lavere i perioden for vietnamesiske kvinner som er født her, enn for dem som selv er innvandret. For førstegenerasjon kvinner på landsbasis var andelen henteekteskap på 17 prosent for perioden og for Oslo på 18 prosent. For andregenerasjon på landsbasis var andelen 10 prosent, mens den var 9 prosent for andregenerasjon vietnamesiske kvinner i Oslo.

Andregenerasjon Sri Lanka og Somalia

To grupper som kan bli interessante å følge i årene som kommer er andregenerasjon fra Sri Lanka og Somalia. Dette fordi førstegenerasjonskvinnene i disse landgruppene i stor utstrekning gifter seg innad i egen gruppe: på nasjonalt nivå blant kvinner fra Sri Lanka ble ektefelle hentet i 44 prosent av ekteskapene, og i tillegg giftet 53 prosent seg i egen landgruppe her. Kun 2 prosent giftet seg med nordmann og 2 prosent med person med annen landbakgrunn. I Oslo var tallene for førstegenerasjonskvinnene henholdsvis på 41, 51, 6 og 2 prosent.

Andregenerasjon nasjonalt kan derimot kanskje se ut å bryte mønsteret med høy frekvens av henting av ektefelle (med 22 prosent av ekteskapene) og heller gifte seg med person med samme bakgrunn her (denne prosentandelen var på 64 prosent). Men merk at det kun er 36 ekteskap totalt i perioden for andregenerasjon srilankiske kvinner. De siste seks årene har kun ni i denne gruppen i Oslo giftet seg. Tre har hentet ektefelle med samme landbakgrunn, fem har giftet seg med en med samme bakgrunn i Norge, og da gjenstår én person. Hun har giftet seg ut av egen gruppe med person med ikke-norsk bakgrunn.

Blant somaliske førstegenerasjonskvinner var hentefrekvensen på 46 prosent nasjonalt, mens 49 prosent giftet seg i Norge med mann med samme landbakgrunn, 3 prosent giftet seg med norsk mann og 2 prosent med mann med annen landbakgrunn. De samme tallene for Oslo førstegenerasjonskvinner var henholdsvis på 44, 52, 2 og 2 prosent. Ingen av andregenerasjon somaliske kvinner i Oslo har giftet seg i perioden 2007-2012.

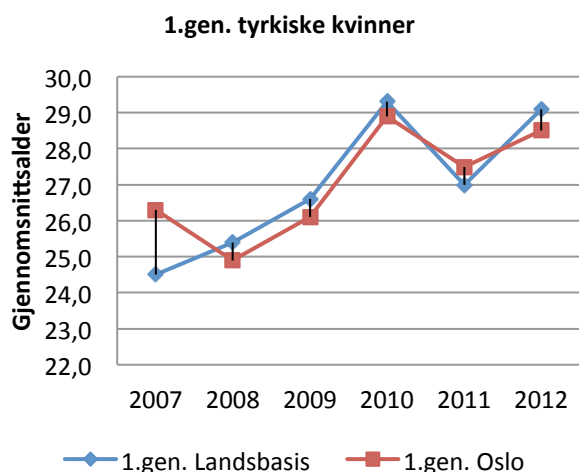
I Oslo i dag bor det nesten 3 000 somaliske jenter i alderen 0-19 år som enten er førstegenerasjon (788) eller andregenerasjon (2 180), hvilket sier at vi fremover kan forvente en sterk økning i andelen ekteskap for denne gruppen.

2.3 Alder ved ekteskapsinngåelse for kvinner

For å få sammenlignbare data for førstegenerasjon på landsbasis og i Oslo med de samme tallene for andregenerasjon, ser vi i det følgende på gruppene med opprinnelse i Tyrkia, Marokko og Pakistan.

Kvinner med opprinnelse Tyrkia

Førstegenerasjon

Figur 6 Gjennomsnittsalderen for tyrkiske førstegenerasjon kvinner ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012. På landsbasis og i Oslo.
Kilde: SSB/HRS

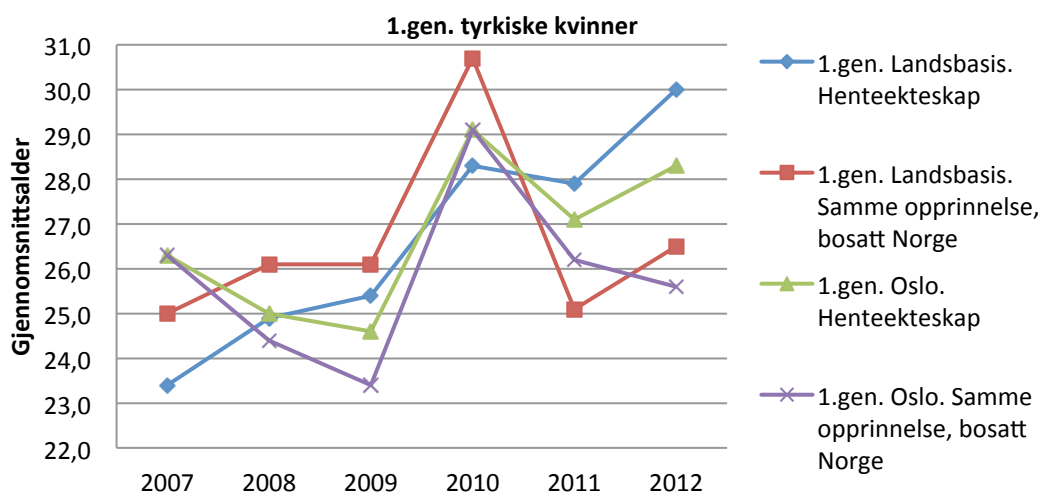
Gjennomsnittsalderen når ekteskapet ble inngått for førstegenerasjonskvinner fra Tyrkia synes å ha gått opp i perioden, med unntak av 2011 da det var et fall for begge grupper.

Gjennomsnittsalderen på landsbasis og i Oslo følger stort sett samme mønster.

Dette gjelder gjennomsnittet for samtlige ekteskap inngått av kvinnene i perioden (352 på landsbasis og herav 159 i Oslo).

Mer interessant er kanskje om det er noen forskjell i alder ved ekteskap som inngås med ektefelle i utlandet versus Norge. I og med at andelen ekteskap med norsk mann og mann med annen landbakgrunn bosatt i Norge er så lav, vil

vi se nærmere på ekteskapsalderen ved henteekteskap versus ekteskap med mann av samme opprinnelse bosatt i Norge.

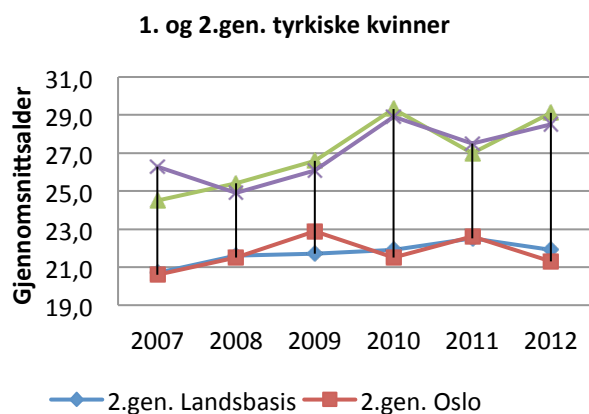

Figur 7 Gjennomsnittsalderen for tyrkiske førstegenerasjon kvinner ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012 ved henteekteskap og ekteskap med mann av tyrkisk opprinnelse i Norge. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS

Som det fremkommer av figuren over var gjennomsnittsalderen varierende i perioden, men den synes økende, spesielt for henteekteskapene, både på landsbasis og i Oslo. 2010 skiller

seg ut ved at gjennomsnittsalderen økte for alle grupper, men spesielt ved ektefelle bosatt i Norge av førstegenerasjonskvinner på landsbasis. I 2011 var imidlertid fallet betydelig for denne gruppen, fra 30,7 år til 25,1 år.

Andregenerasjon

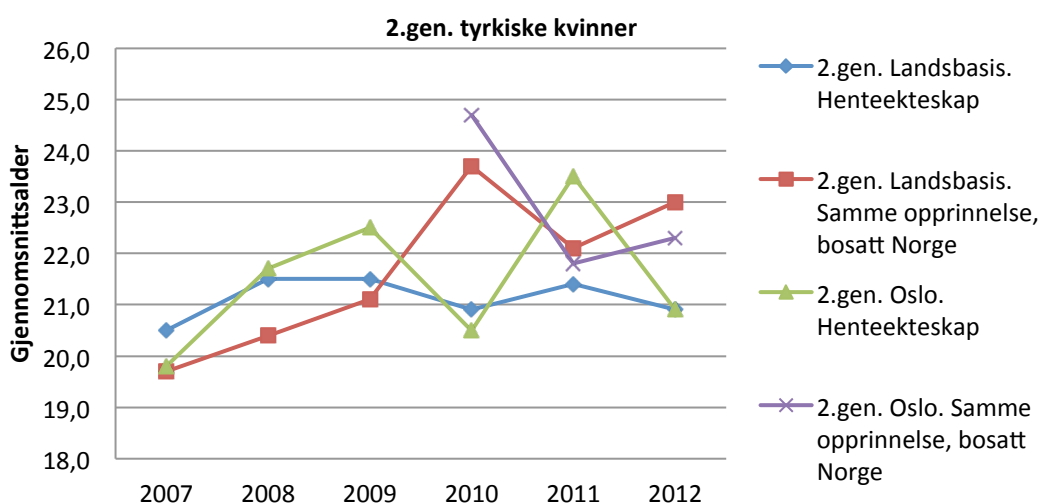

Figur 8 Gjennomsnittsalderen for tyrkiske første- og andregenerasjon kvinner ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS

For andregenerasjon tyrkiske kvinner er det mest slående at gjennomsnittsalderen ved ekteskapsinngåelsen er gått vesentlig ned i forhold til førstegenerasjon. Samtidig er mønstret rimelig det samme på hver av gruppene på landsbasis og i Oslo.

Ser vi på gjennomsnittsalderen for henteekteskap versus ekteskap med mann av tyrkisk opprinnelse bosatt i Norge, har vi kun tall for de tre siste årene for Oslo (det ble inngått mindre enn tre ekteskap i året med mann av samme opprinnelse bosatt i Norge i årene 2007-2009, jf. figur under).

At gjennomsnittsalderen for andregenerasjon ved ekteskapsinngåelse er lavere enn for førstegenerasjon gjenspeiler seg i tallene for henteekteskapene og ekteskap med mann av tyrkisk opprinnelse bosatt i Norge, men vi ser også at gjennomsnittsalderen er lavest ved henteekteskap, spesielt på landsbasis. For andregenerasjon tyrkiske kvinner i Oslo var det et fall i gjennomsnittsalderen i 2010 for henteekteskapene, for så en topp i 2011, og ned igjen i 2012.

Figur 9 Gjennomsnittsalderen for tyrkiske førstegenerasjon kvinner ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012 ved henteekteskap og ekteskap med mann av tyrkisk opprinnelse i Norge (for Oslo 2.generasjon har vi bare tall fra 2010-2012). På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS

Kvinner med opprinnelse Marokko

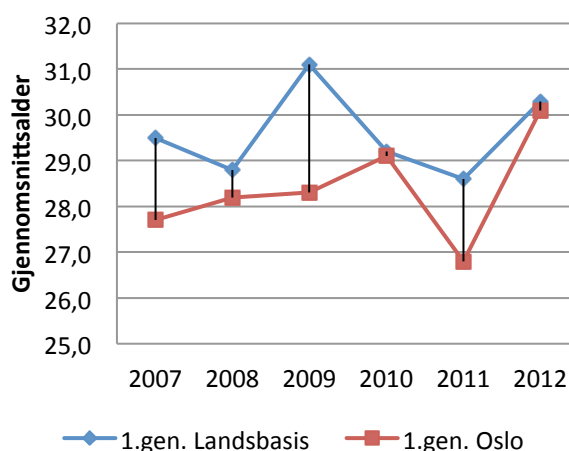
Førstegenerasjon

Gjennomsnittsalderen når ekteskapet ble inngått for førstegenerasjonskvinner fra Marokko har holdt seg rimelig stabilt i perioden, med unntak av en topp for kvinnene på landsbasis i 2009 (på 31,1 år) og lavest for kvinnene i Oslo i 2011 (på 26,8 år). Dette forteller også at gjennomsnittsalderen var relativt høy i hele perioden.

Det ble inngått 193 ekteskap av førstegenerasjon marokkanske kvinner i perioden, og hele 70 prosent (135 av disse) ble inngått i Oslo.

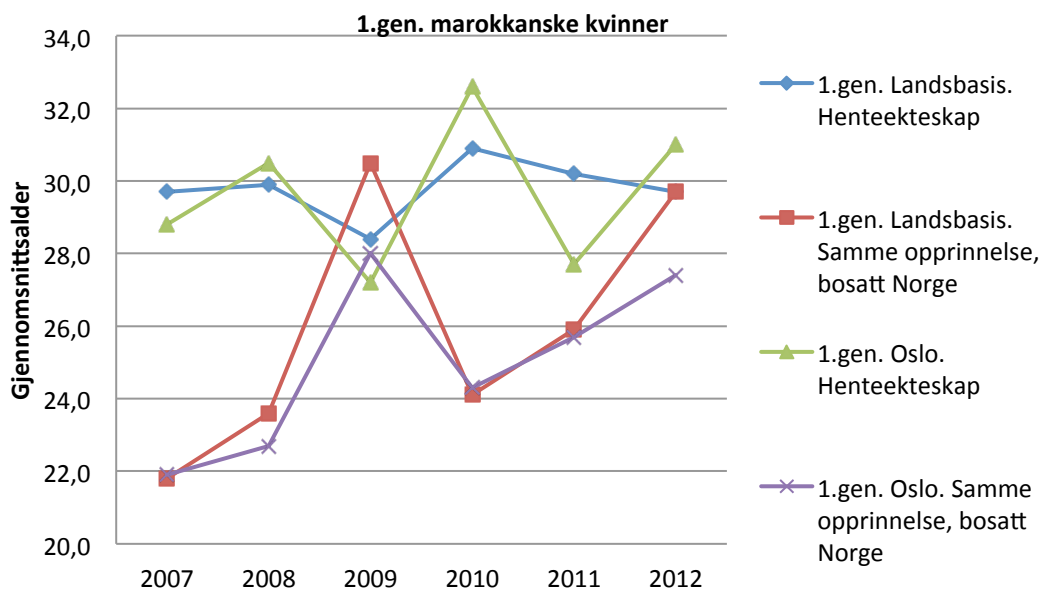
Gjennomsnittsalderen ved ekteskapsinngåelsen for førstegenerasjons marokkanske kvinner i Oslo har vært noe lavere enn på landsbasis i perioden, men sammenfallende i 2010 og 2012.

1.gen. marokkanske kvinner

Figur 10 Gjennomsnittsalderen for marokkanske førstegenerasjon kvinner ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012. På landsbasis og i Oslo.
Kilde: SSB/HRS

Gjennomsnittsalderen ved henteekteskap versus ekteskap med marokkanske mann bosatt i Norge, viser at henteekteskapene, med unntak av 2009, har vært høyere i perioden enn for ekteskap med marokkansk mann bosatt i Norge. I 2012 var gjennomsnittsalderen for ekteskap på landsbasis stort sett sammenfallende med gjennomsnittsalderen på landsbasis for dem som giftet seg med mann av marokkansk opprinnelse bosatt i Norge.

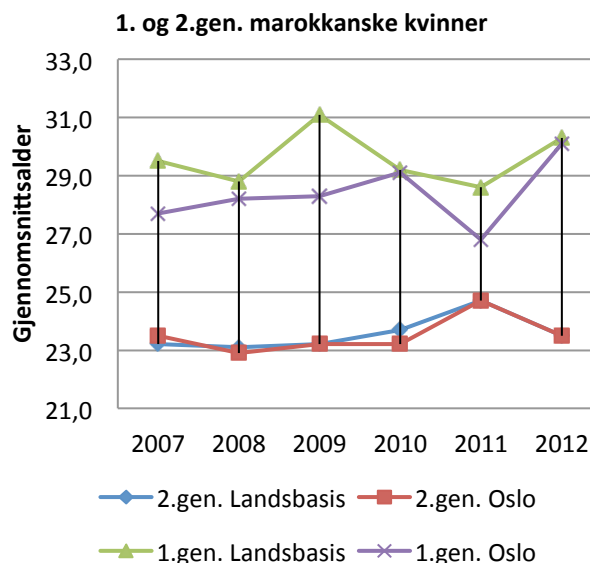
Figur 11 Gjennomsnittsalderen for marokkansk førstegenerasjon kvinner ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012 ved henteekteskap og ekteskap med mann av tyrkisk opprinnelse i Norge. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS

Andregenerasjon

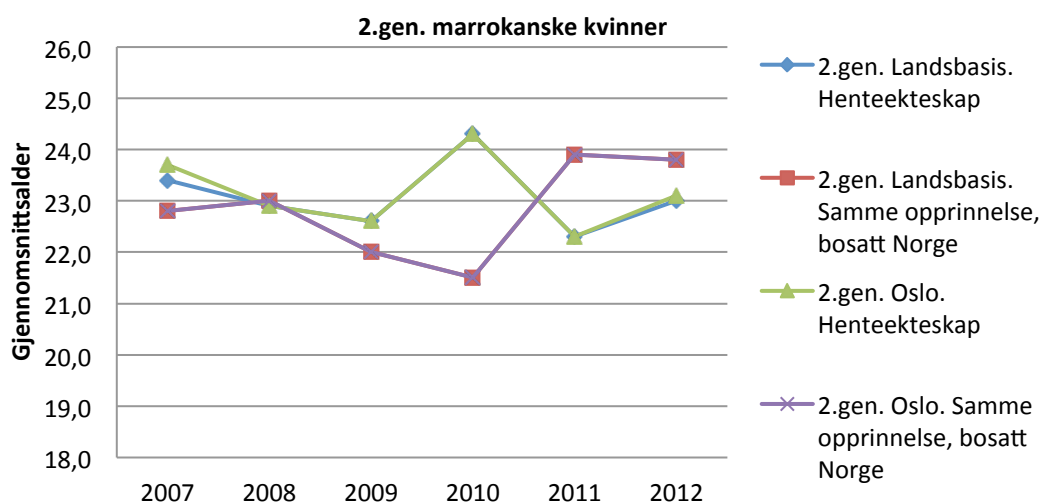
For andregenerasjon marokkanske kvinner er det samme bildet som for kvinner med opprinnelse fra Tyrkia; den gjennomsnittlige ekteskapsalderen er betydelig lavere for andregenerasjon enn for førstegenerasjon.

Mønsteret for hver av gruppene er derimot nokså likt, kanskje med unntak av at gjennomsnittsalderen for førstegenerasjonskvinner på landsbasis har vært noe høyere enn for førstegenerasjon marokkanske kvinner i Oslo. Sistnevnte hadde også (som tyrkiske førstegenerasjonskvinner) et fall i gjennomsnittlig ekteskapsalder i 2011.

Når det gjelder gjennomsnittsalderen for henteekteskap versus ekteskap med mann av marokkansk opprinnelse bosatt i Norge, er det ingen hensikt å skille mellom landsgjennomsnittet og Oslo, da det ble inngått 130 ekteskap på landsbasis i perioden og hele 122 (94 prosent) av disse var i Oslo. Dette fremkommer også av figuren:

Figur 12 Gjennomsnittsalderen for marokkanske første- og andregenerasjon kvinner ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS

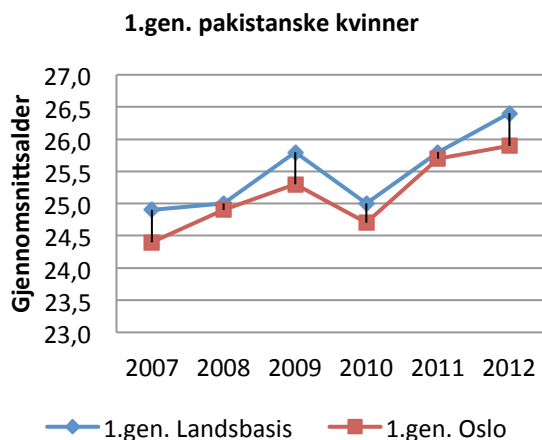
Figur 13 Gjennomsnittsalderen for marokkanske andregenerasjon kvinner ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012 ved henteekteskap og ekteskap med mann av marokkansk opprinnelse i Norge. Kilde: SSB/HRS

Som vi ser av figuren over hadde henteekteskapene en topp i 2010 (på 24,3 år), sammenfallende med en bunn (21,5 år) for ekteskap med marokkanske mann bosatt i Norge. I 2011 og 2012 har derimot gjennomsnittsalderen for henteekteskap ligget lavere enn for ekteskap i Norge med marokkansk mann.

Kvinner med opprinnelse Pakistan

Førstegenerasjon

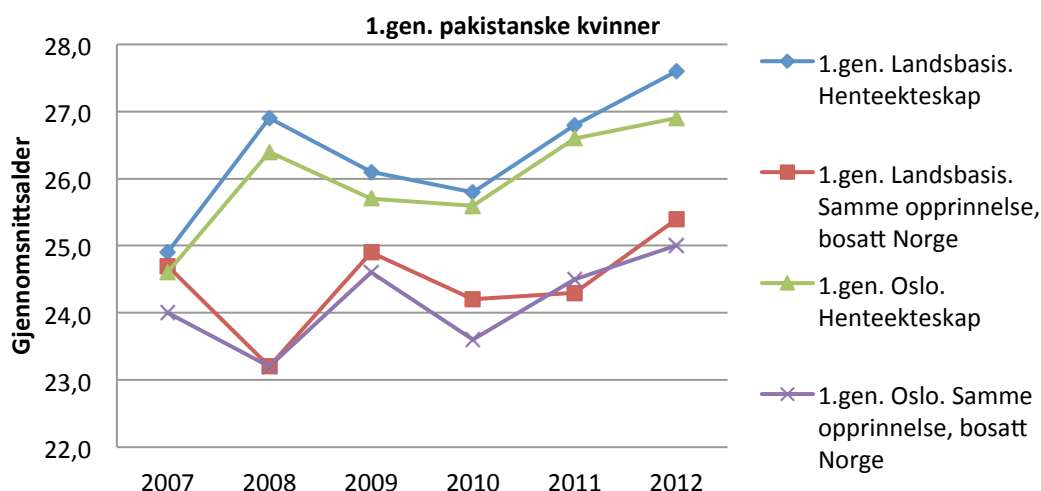
Figur 14 Gjennomsnittsalderen for pakistanske førstegenerasjon kvinner ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012. På landsbasis og i Oslo.
Kilde: SSB/HRS

Gjennomsnittsalderen når ekteskapet ble inngått for førstegenerasjonskvinner fra Pakistan har gått opp i perioden, med unntak av 2010 da det var et fall (for tyrkiske og marokkanske førstegenerasjon var det et fall i 2011).

Gjennomsnittsalderen på landsbasis og i Oslo følger stort sett samme mønster, hvilket gjenspeiler at av 729 ekteskap i førstegenerasjon i perioden var 542 i Oslo.

Som for kvinner av tyrkisk og marokkansk opprinnelse, inngås det svært få ekteskap med noen utenfor egen gruppe blant de av pakistansk opprinnelse. Vi vil derfor se på gjennomsnittet i alder ved ekteskap som inngås med ektefelle av samme opprinnelse i utlandet versus Norge.

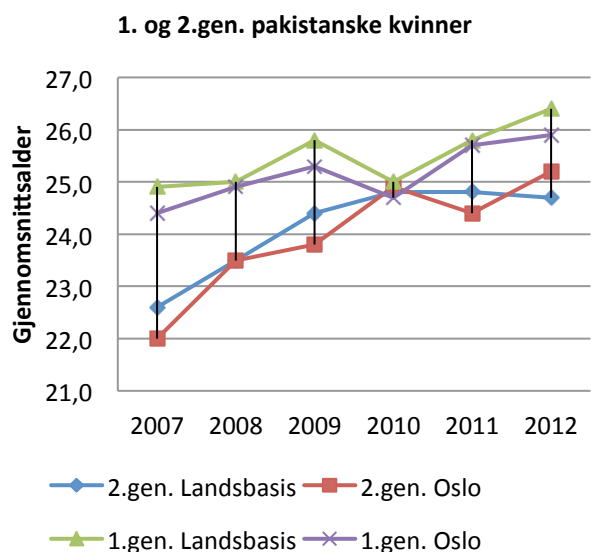
Gjennomsnittsalderen fra 2007 for henteekteskapene vært høyere enn for ekteskap inngått med pakistansk mann bosatt i Norge. Samtidig synes den økende både for henteekteskap og ekteskap med herboende pakistansk mann. I 2008 «brytes mønsteret», da med en relativt høy økning i gjennomsnittsalderen for henteekteskap, samtidig med et fall i den gjennomsnittlige ekteskapsalderen for ekteskap med mann av pakistansk opprinnelse bosatt i Norge (til 23,2 år både på landsbasis og i Oslo).

Figur 15 Gjennomsnittsalderen for pakistanske førstegenerasjon kvinner ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012 ved henteekteskap og ekteskap med mann av pakistansk opprinnelse i Norge. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS

Andregenerasjon

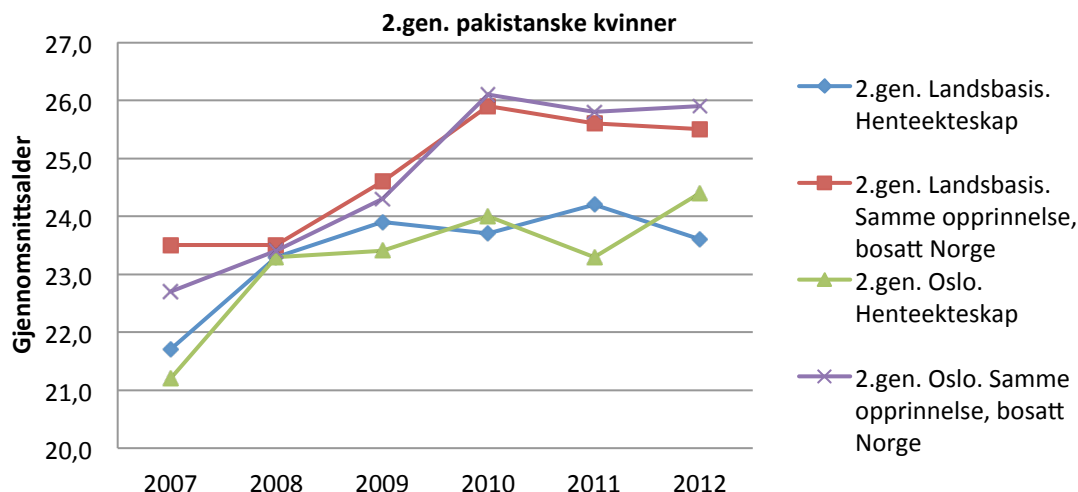
Figur 16 Gjennomsnittsalderen for pakistanske første- og andregenerasjon kvinner ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS

Forskjellene mellom gjennomsnittlig ekteskapsalder for første- og andregenerasjon pakistanske kvinner er derimot ikke så forskjellig som for kvinner av tyrkisk og marokkansk opprinnelse, men også her er den gjennomsnittlige ekteskapsalderen noe lavere for andregenerasjon. Unntaket er i 2010, da ekteskapsalderen var sammenfallende (på i underkant av 25 år) for begge generasjoner.

Samtidig ser vi at gjennomsnittsalderen ved ekteskapsinngåelsen synes å være økende for begge grupper i perioden.

Ser vi på gjennomsnittlig ekteskapsalder ved henteekteskap og ekteskap med herboende pakistansk mann (nesten ingen kvinner av pakistansk opprinnelse gifter seg ut av egen gruppe), er kanskje

det mest slående at gjennomsnittsalderen ved ekteskapsinngåelsen for henteekteskapene gjennomgående er lavere enn for ekteskap med mann av pakistansk opprinnelse bosatt i Norge (jf. figur under).

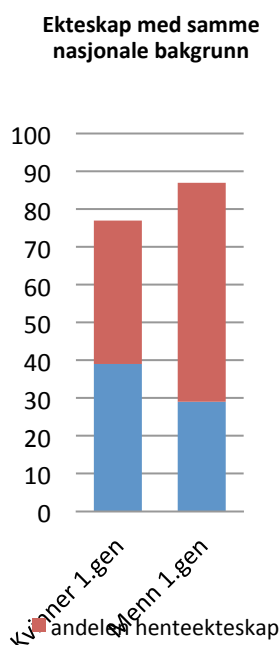

Figur 17 Gjennomsnittsalderen for pakistanske andregenerasjon kvinner ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012 ved henteekteskap og ekteskap med mann av pakistansk opprinnelse i Norge. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS

Samtidig ser vi at gjennomsnittlig ekteskapsalder for ekteskap med herboende pakistansk mann økte jevnt fra 2007 til og med 2010, for så å flate ut, eventuelt med svak nedgang. For henteekteskapene er det noe mer variasjon, om enn med lavere gjennomsnittsalder.

2.4 1. og 2. generasjon menn nasjonalt

2.4.1 Menn 1. generasjon

Det overordnede mønsteret for førstegenerasjon menn på nasjonalt plan er at et overveldende flertall av ekteskapsinngåelsene var med kvinne med samme nasjonale opprinnelse som dem selv, og denne andelen var 10 prosentpoeng høyere enn for førstegenerasjonskvinnene (77 prosent for kvinnene og 87 prosent for mennene).

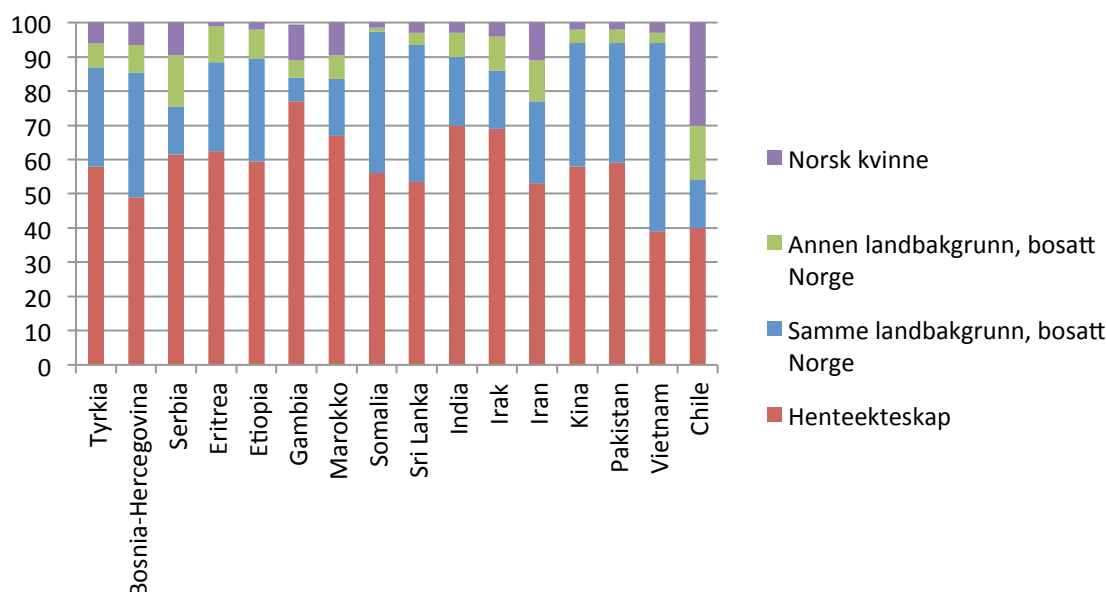
Førstegenerasjonsmennenes henteekteskap var også betydelig flere enn blant kvinnene i førstegenerasjon. 29 prosent av mennenes ekteskap var med kvinne av samme nasjonale bakgrunn bosatt i Norge, mens hele 58 prosent var med kvinne av samme nasjonale bakgrunn bosatt i utlandet ved ekteskapsinngåelsen (henteekteskap). For førstegenerasjonskvinnene var andelen henholdsvis på 39 og 38 prosent.

Andelen ekteskap med norsk ektefelle lå på 6 prosent (mot 14 prosent for kvinnene), mens «annen landbakgrunn bosatt i Norge» utgjorde 7 prosent (9 prosent for kvinnene).

Norge: giftet seg med ei fra:									
2007-2012	Tot. ant inngåtte ekteskap	Fra Norge		samme landbakgrunn, bosatt i Norge		annen landbakgrunn, bosatt i Norge		samme nasjonale bakgrunn, bosatt utlandet	
1.gen. mann fra	7069	408	6 %	2040	29 %	489	7 %	4102	58 %
Tyrkia	590	61	10 %	92	16 %	43	7 %	394	67 %
Bosnia-Hercegovina	463	30	6,5 %	169	36,5 %	37	8 %	227	49 %
Serbia	106	10	9,5 %	15	14 %	16	15 %	65	61,5 %
Montenegro	7	0	0 %	0	0 %	2	28,5 %	5	71,5 %
Eritrea	199	2	1 %	52	26 %	21	10,5 %	124	62,5 %
Etiopia	230	4	2 %	69	30 %	20	8,5 %	137	59,5 %
Gambia	57	6	10,5 %	4	7 %	3	5 %	44	77 %
Marokko	350	33	9,5 %	58	16,5 %	24	7 %	235	67 %
Somalia	620	9	1,5 %	258	41,5 %	6	1 %	347	56 %
Sri Lanka	387	11	3 %	155	40 %	13	3,5 %	208	53,5 %
India	417	13	3 %	83	20 %	28	7 %	293	70 %
Irak	995	38	4 %	172	17 %	98	10 %	687	69 %
Iran	648	74	11 %	154	24 %	78	12 %	342	53 %
Kina	239	5	2 %	87	36 %	9	4 %	138	58 %
Pakistan	849	17	2 %	300	35 %	32	4 %	500	59 %
Vietnam	659	19	3 %	366	55 %	19	3 %	255	39 %
Chile	253	76	30 %	36	14 %	40	16 %	101	40 %

Tabell 5 Innvandrermenn, førstegenerasjon, utvalgte landgrupper, inngåtte ekteskap i perioden 2007-2012. Nasjonalt. Kilde SSB/HRS

I samtlige grupper i utvalget giftet flertallet seg med en kvinne av samme opprinnelse som seg selv. Lavest var andelen for chilenske menn, på 54 prosent, deretter menn fra Montenegro (på 71,5 prosent, men det var bare syv ekteskap for hele perioden). Høyest var andelen for somaliske menn, på 97,5 prosent, tett fulgt av menn fra Kina, Pakistan og Vietnam, alle på 94 prosent.

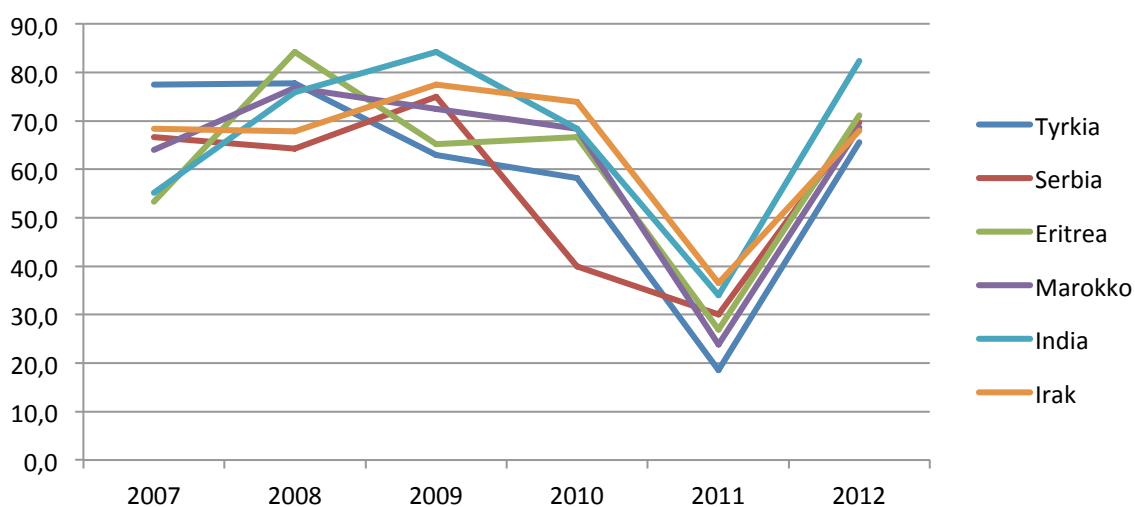

Figur 18 Fordelingen av andelen ekteskap av førstegenerasjon menn på de ulike kategoriene for de ulike gruppene for perioden 2007-2012. Nasjonalt. Prosent. Kilde: SSB/HRS

I førstegenerasjon kvinner var det fire av 17 grupper som hadde en andel henteekteskap på 50 prosent eller mer, for førstegenerasjon menn hadde hele 14 av 17 grupper det samme. For to av gruppene, Montenegro og Gambia, er tallene lave (for Montenegro er det bare syv ekteskap i perioden og for Gambia 57 ekteskap i perioden, vi ser derfor bort fra disse.)

Lavest andel henteekteskap finner vi blant menn fra Vietnam (39 prosent), Chile (40 prosent) og Bosnia-Hercegovina (49 prosent). Høyest andel henteekteskap var av menn fra India, på hele 70 prosent. Deretter følger førstegenerasjonsmenn fra Irak (69 prosent), Marokko og Tyrkia (begge på 67 prosent), Eritrea (62,5 prosent) og Serbia (61,5 prosent). De øvrige lå på en andel henteekteskap mellom 53 og 59,5 prosent.

Ser vi på utviklingen for disse seks gruppene med størst andel henteekteskap i perioden 2007-2012, fremkommer et interessant bilde:

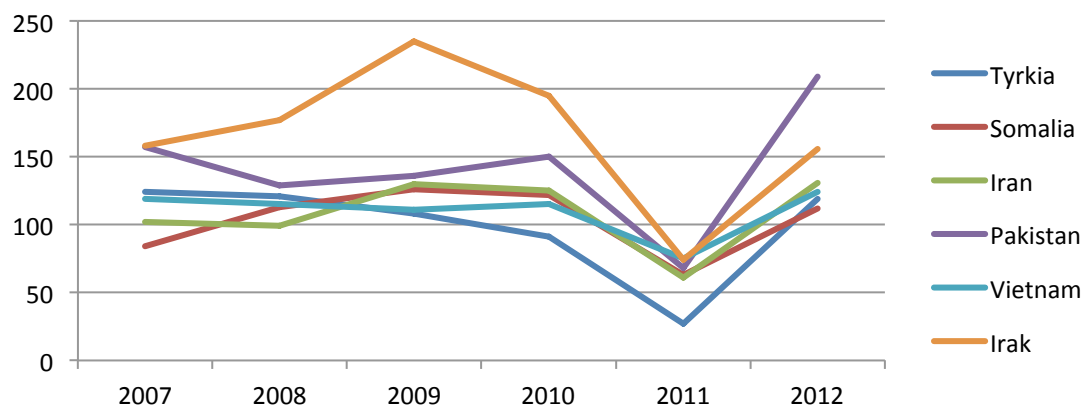
Figur 19 Andelen henteekteskap for førstegenerasjon menn med høyest andel henteekteskap for årene 2007-2012. Nasjonalt. Prosent. Kilde: SSB/HRS

Ser vi på de øvrige gruppene førstegenerasjonsmenn i utvalget, ser vi akkurat samme mønster:

Figur 20 Øvrige førstegenerasjon menn i utvalget, andelen henteekteskap 2007-2012.
(Montenegro og Gambia ikke med grunnet få ekteskap i perioden). Nasjonalt. Prosent.
Kilde: SSB/HRS

I og med at fallet er systematisk og for alle grupper, kan det handle om at andelen henteekteskap dette året eventuelt ble «kompensert» med flere ekteskap i en av de andre kategoriene. Men dette avviser tallene, da det for alle grupper ble inngått langt færre ekteskap dette året. I figuren under synliggjort blant de grupper hos førstegenerasjonsmennene hvor det i perioden ble inngått mer enn 500 ekteskap i perioden.

Figur 21 Antall ekteskap i perioden 2007-2012 for de grupper førstegenerasjon menn med mer enn 500 ekteskap innad i gruppen i perioden. Absolutte tall. Nasjonalt. Kilde: SSB/HRS

Som vi ser av figuren over ble det i 2011 inngått færre ekteskap enn både årene forut og året etter. Nedgangen i 2011 skyldes det kraftige fallet i antallet henteekteskap. For eksempel var antallet henteekteskap for pakistanske menn 84 (av totalt 150 ekteskap) i 2010, i 2011 var antallet 19 (av totalt 68 ekteskap) og i 2012 var antallet henteekteskap 128 (av totalt 209 ekteskap). For tyrkiske menn var antallet henteekteskap i 2010 på 53 (av totalt 91), i 2011 fem (av 27) og i 2012 på 78 (av 119).

Den kraftige nedgangen i antallet henteekteskap i 2011 påvirker også gjennomsnittet for andelen henteekteskap i perioden for alle grupper. I sum gir det at bare to av de 17 gruppene har under 50 prosent andel henteekteskap samt at gjennomsnittet øker. For de grupper med høyest andel henteekteskap øker for eksempel gjennomsnittet for indiske menn fra 70 til over 75 prosent og irakiske menn øker fra 69 til 72 prosent. For menn fra Marokko og Tyrkia, som begge lå på 67 prosent, økes gjennomsnittet til henholdsvis 70 og 69 prosent.

Hvorfor dette kraftige fallet i 2011?

Den eneste forklaringen vi kan finne på dette kraftige fallet i 2011, er at det per 1.januar 2010 ble innført det som ble antatt som strengere regler for familieinnvandring. Med den nye loven het det at det ble det innført nye vilkår for å få innvilget familieinnvandringstillatelse og strengere krav til økonomisk forsørgelse. Nedgangen i 2011 er slik sett lett å forklare, da Utlendingsdirektoratet (UDI) antakelig fortsatt behandlet mange saker etter gamle krav i 2010 (en tolkning vi har fått bekreftet av UDI), mens virkningen av loven gav utslag i 2011.

Samtidig kan det se ut som om innstramningene kun virket i ett år. Som vi ser over falt andelen (og antallet) henteekteskapene i 2011, men allerede året etter, i 2012, var henteekteskapene stort sett tilbake på samme antall og andel som før innstramningen. Til dette kan også bemerkes at et slikt fall for henteekteskap ikke var å spore blant førstegenerasjon kvinner.

Spørsmålet er i så fall om reglene ikke tjente hensikten, ikke ble håndhevet av myndighetene eller om det ble funnet måter å omgå disse på?

Vi kommer tilbake til dette spørsmålet i kapittel 3.

2.4.2 Menn 2.generasjon

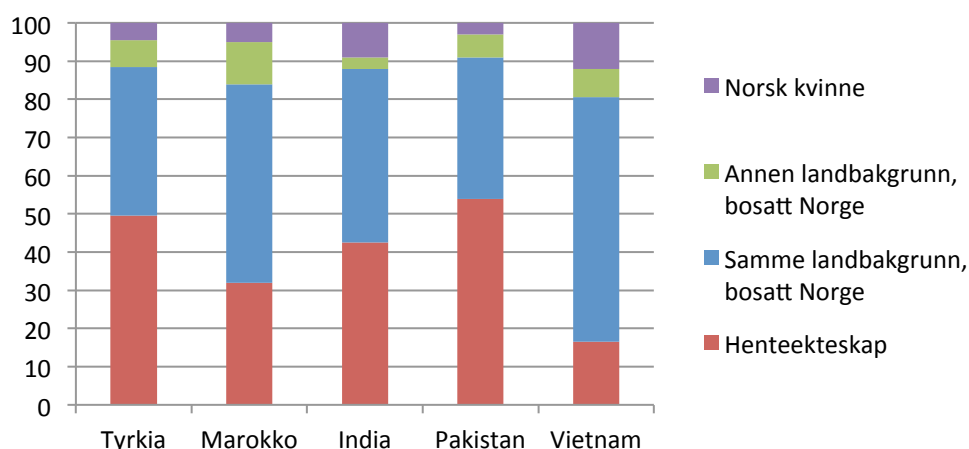
Som for kvinner ble det inngått langt færre ekteskap blant andregenerasjon menn enn for førstegenerasjon (jf. at andregenerasjon er en ung gruppe). Samtidig ble det inngått færre ekteskap blant andregenerasjons menn enn for andregenerasjon kvinner (1 014 mot 1 361 ekteskap totalt). Det er færre ekteskap innenfor alle grupper:

Norge: giftet seg med ei fra:									
2007-2012	Tot. ant inngåtte ekteskap	Fra Norge		samme landbakgrunn, bosatt i Norge		annen landbakgrunn, bosatt i Norge		samme nasjonale bakgrunn, bosatt utlandet	
2.gen. mann fra	1014	65	6,5 %	400	39,5 %	71	7 %	478	47 %
Tyrkia	131	6	4,5 %	51	39 %	9	7 %	65	49,5 %
Bosnia-Hercegovina	6	3	50 %	0	0 %	1	17 %	2	33 %
Serbia	7	4	57 %	0	0 %	1	14 %	2	29 %
Marokko	63	3	5 %	33	52 %	7	11 %	20	32 %
Sri Lanka	14	2	14 %	5	36 %	1	7 %	6	43 %
India	68	6	9 %	31	45,5 %	2	3 %	29	42,5 %
Kina	6	1	17 %	0	0	1	17 %	4	67 %
Pakistan	617	20	3 %	228	37 %	38	6 %	331	54 %
Vietnam	67	8	12 %	43	64 %	5	7,5 %	11	16,5 %
Chile	15	7	46,5 %	1	7 %	4	26,5 %	3	20 %

Tabell 6 Menn, andregenerasjon, utvalgte landgrupper, inngåtte ekteskap i perioden 2007-2012. Nasjonalt. Kilde SSB/HRS

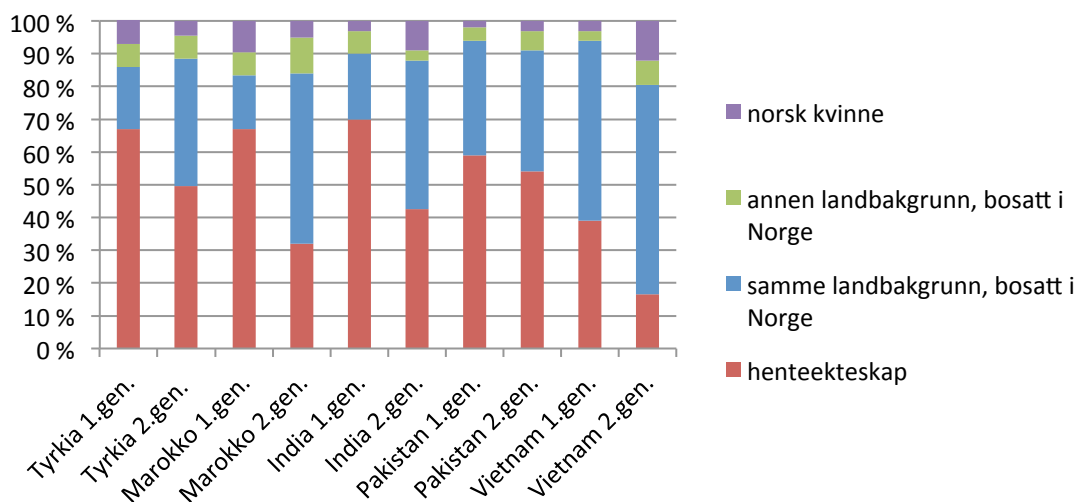
Dette gir at 86,5 prosent av andregenerasjon menn giftet seg i perioden med kvinne av samme opprinnelse som seg selv. Samtidig ser vi av tabellen at det for noen grupper ble inngått svært få ekteskap. Dette gjelder menn fra Bosnia-Hercegovina (6 ekteskap totalt i perioden), Serbia (7 ekteskap), Sri Lanka (14 ekteskap), Kina (6 ekteskap) og Chile (15 ekteskap). Vi vil derfor se bort fra disse gruppene.

Absolutt flest ekteskap ble det inngått av mann med pakistansk opprinnelse, med 617 ekteskap i perioden. Det utgjør 61 prosent av alle ekteskapene som ble inngått i perioden av andregenerasjonsmenn i utvalget. Deretter følger andregenerasjon menn fra Tyrkia (113 ekteskap), India (68 ekteskap), Vietnam (67 ekteskap) og Marokko (63 ekteskap). Til sammen ble det inngått 946 ekteskap i disse gruppene, tilsvarende 93 prosent av samtlige ekteskap i denne perioden i utvalget.

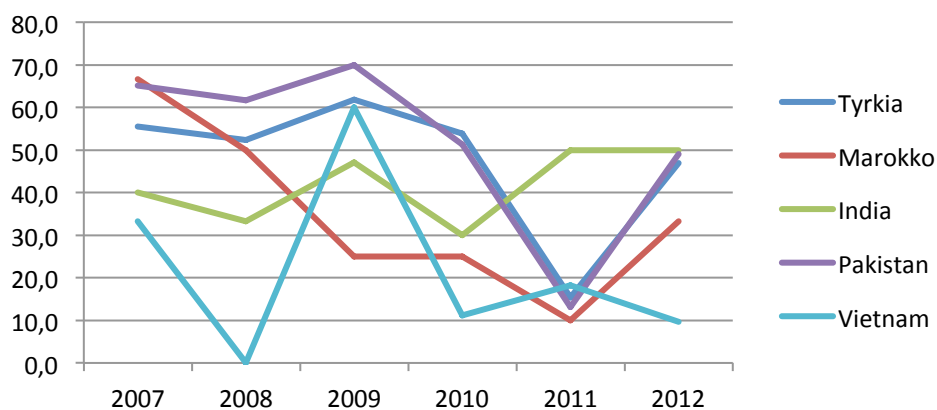
Figur 22 Fordelingen av andelen ekteskap av andregenerasjon menn på de ulike kategoriene der flest ekteskap er inngått i perioden 2007-2012. Nasjonalt. Prosent. Kilde: SSB/HRS

Flest pakistanske andregenerasjonsmenn giftet seg med kvinne av samme opprinnelse, med 91 prosent. Samtidig er dette noe lavere enn for andregenerasjon pakistanske kvinners andel ekteskap med pakistansk mann, som var på 96 prosent.

Figur 23 Ekteskapsmønsteret perioden 2007-2012 for første- og andregenerasjon menn fra Tyrkia, Marokko, India, Pakistan og Vietnam. Nasjonalt. Prosent. Kilde. SSB/HRS

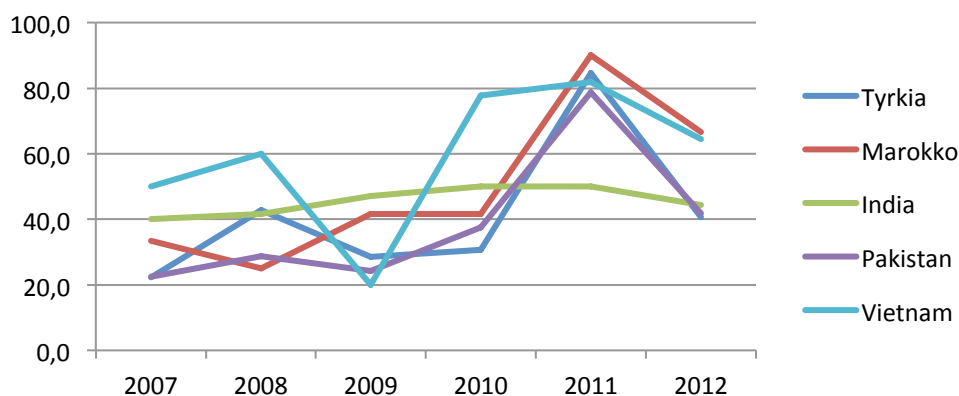
Da førstegenerasjon menn hadde et slikt kraftig fall i andelen henteekteskap i 2011, ser vi også på utviklingen i perioden 2007-2012 for andregenerasjon for å se om det samme mønsteret fremkommer:

Figur 24 Andelen henteekteskap utvalgte grupper menn i andregenerasjon i 2007-2012. Nasjonalt. Prosent. Kilde: SSB/HRS

Som det ser av figuren over er det kun for andregenerasjon tyrkiske og pakistanske menn at det er et kraftig fall i andelen henteekteskap i 2011. Marokkanske andregenerasjonsmenn kan kanskje inkluderes, men her har det stort sett vært en nedadgående kurve de siste årene, dog med et lite fall i 2011 og en økning for 2012. For menn med opprinnelse i India og Vietnam ser vi ikke noe entydig mønster, og uansett ingen virkning i 2011.

Kontrollerer vi opp for antallet ekteskap for de ulike årene, er det nedgang for tyrkiske, indiske og pakistanske, men liten endring for marokkanske og vietnamesiske andregenerasjonsmenn. Ser vi derimot på andelen ekteskap med herboende kvinne av samme opprinnelse fremkommer at for de grupper hvor det var en kraftig nedgang i henteekteskap i 2011 (andregenerasjons tyrkiske, pakistanske og marokkanske), var det oppgang i andelen ekteskap med kvinne i samme gruppe i Norge.

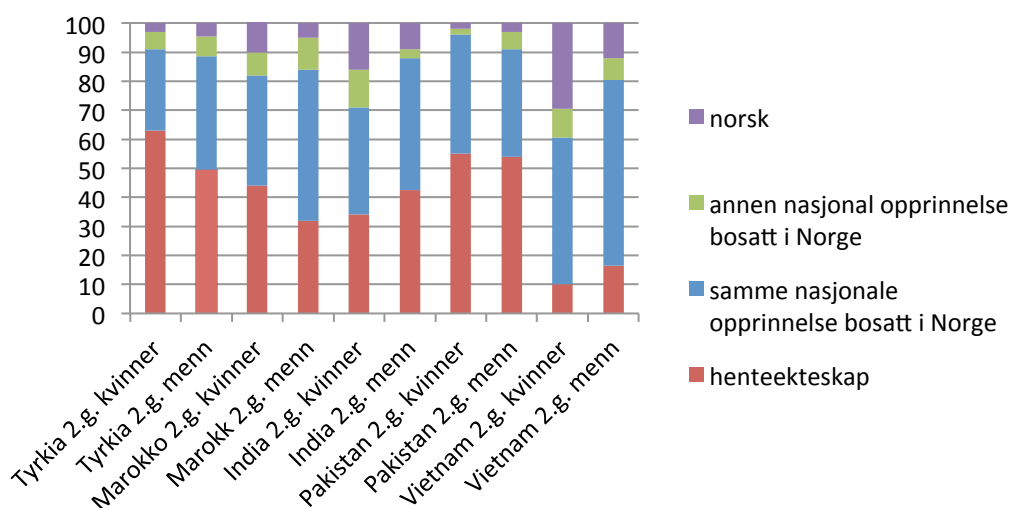
Figur 25 Andelen ekteskap med kvinne av samme opprinnelse bosatt i Norge i 2007-2012. Nasjonalt. Prosent. Kilde: SSB/HRS

Sammenligner vi første- og andregenerasjon menn i samme gruppe, er det spesielt følgende som avspeiler seg:

- Andelen ekteskap med kvinne med samme nasjonale bakgrunn er høy for alle grupper både i første- og andregenerasjon.
- Andelen ekteskap med norsk kvinne er lav for alle grupper både i første- og andregenerasjon.
- Andelen henteekteskap går ned fra første- til andregenerasjon.
- Andelen ekteskap med kvinne av samme nasjonale bakgrunn bosatt i Norge går opp fra første- til andregenerasjon.

2.4.3 Menn versus kvinner andregenerasjon

Ser vi på ekteskapsmønsteret for andregenerasjonskvinner og –menn for de grupper hvor det er inngått flest ekteskap i perioden, det vil si de med opprinnelse fra Pakistan (682 ekteskap blant kvinner og 617 blant menn), Tyrkia (206 kvinner og 131 menn), Marokko (130 kvinner og 63 menn), India (89 kvinner og 68 menn) og Vietnam (119 kvinner og 67 menn), er det overordnede bildet at både kvinner og menn i hovedsak giftet seg innad i egen gruppe.

Figur 26 Ekteskapsmønsteret til andregenerasjon kvinner og menn med opprinnelse fra Tyrkia, Marokko, India, Pakistan og Vietnam i perioden 2007-2012. Nasjonalt. Prosent. Kilde.: SSB/HRS

Andregenerasjon kvinner med opprinnelse fra Tyrkia og Marokko inngikk en høyere andel henteekteskap enn andregenerasjonsmennene i samme gruppe (henholdsvis på 63 versus

49,5 prosent og 44 versus 32 prosent). Dette ble av mennene i samme gruppe «kompensert» med andelen ekteskap med samme nasjonale bakgrunn bosatt i Norge: tyrkiske andregenerasjon menn på 39 prosent mot kvinnenenes 28 prosent og for marokkanske andregenerasjon menn på 52 prosent mot kvinnenenes 38 prosent. Samtidig var andelen ekteskap med norsk ektefelle høyere for marokkanske andregenerasjonskvinner enn mennene i samme gruppe, henholdsvis 11 prosent for kvinnene og 5 prosent for mennene.

For de med opprinnelse fra India og Vietnam var det motsatt vedrørende henteekteskap, da flere menn enn kvinner inngikk henteekteskap (henholdsvis 42,5 prosent mot 34 prosent og 16,5 prosent versus 10 prosent), men samtidig inngikk flere kvinner enn menn ekteskap med norsk ektefelle (16 prosent for indiske andregenerasjonskvinner versus 9 prosent for indiske andregenerasjonsmenn og 29 prosent for vietnamesiske andregenerasjonskvinner versus 12 prosent for vietnamesiske andregenerasjonsmenn). Indiske andregenerasjonskvinner har for øvrig den høyeste andelen ekteskap med ektefelle med annen nasjonal bakgrunn enn seg selv som er bosatt i Norge (med 13 prosent). Vi ser også at vietnamesiske andregenerasjon menn i betydelig høyere grad giftet seg med person av samme opprinnelse enn kvinnene i samme gruppe (80,5 prosent for mennene og 60 prosent for kvinnene).

For pakistanske andregenerasjon kvinner og menn var ekteskapsmønsteret stort sett likt. Begge hadde høy andel henteekteskap (55 prosent for kvinnene og 54 prosent for mennene), men en noe høyere andel menn inngikk ekteskap med ektefelle med annen nasjonal bakgrunn som var bosatt i Norge (6 prosent for menn og 2 prosent for kvinner). Ekteskap med norsk var stort sett like sjeldent, 3 prosent for mennene og 2 prosent for kvinnene.

2.5 1. og 2. generasjon menn Oslo

I de utvalgte befolkningsgruppene i førstegenerasjon menn ble det i perioden 2007- 2012 i Oslo inngått til sammen 3 126 ekteskap, som er noen flere (399) enn for samme gruppe kvinner i Oslo i samme periode. I andregenerasjon for samme grupper menn som for andregenerasjon kvinner i Oslo ble det inngått 634 ekteskap i perioden, som er 143 færre enn for kvinnene. Samlet gir dette 3 760 ekteskapsinngåelser i denne seksårsperioden for første- og andregenerasjon menn i Oslo.

2.5.1 Osломenn 1. generasjon

Som for førstegenerasjon kvinner i Oslo er det overordnede mønsteret for menn at et overveldende flertall av ekteskapsinngåelsene var med person med samme nasjonale opprinnelse. Andelen var endog noe høyere for menn enn kvinner, 89,5 prosent for menn og 82 prosent for kvinnene.

2007-2012	Tot. ant inngåtte ekteskap	Oslo: giftet seg med ei fra:							
		Norge		samme landbakgrunn, bosatt i Norge		annen landbakgrunn, bosatt i Norge		samme nasjonale bakgrunn, bosatt utlandet	
1.gen. mann fra	3126	125	4 %	989	31,5 %	203	6,5 %	1809	58 %
Tyrkia	217	17	8 %	34	16 %	17	8 %	149	69 %
Bosnia-Hercegovina	131	5	4 %	57	43,5 %	13	10 %	56	43 %
Serbia	48	1	6 %	9	19 %	6	12,5 %	30	62,5 %
Eritrea	74	1	1,5 %	18	24 %	6	8 %	49	66 %
Etiopia	114	3	2,5 %	32	28 %	12	10,5 %	67	59 %
Gambia	31	3	10 %	2	6,5 %	1	3 %	25	80,5 %
Marokko	235	18	7,5 %	49	21 %	14	6 %	154	65,5 %
Somalia	306	5	1,5 %	139	45,5 %	2	1 %	160	52 %
Sri Lanka	231	5	2 %	93	40 %	6	2,5 %	127	55 %
India	169	2	1 %	50	29,5 %	13	8 %	104	61,5 %
Irak	315	8	2,5 %	50	16 %	37	12 %	220	70 %
Iran	254	20	8 %	62	24,5 %	29	11,5 %	143	56 %
Kina	90	1	1 %	37	41 %	5	5,5 %	47	52,5 %
Pakistan	587	10	2 %	216	37 %	16	3 %	345	59 %
Vietnam	232	7	3 %	120	52 %	10	4 %	95	41 %
Chile	67	15	22,5 %	13	19,5 %	10	15 %	29	43 %

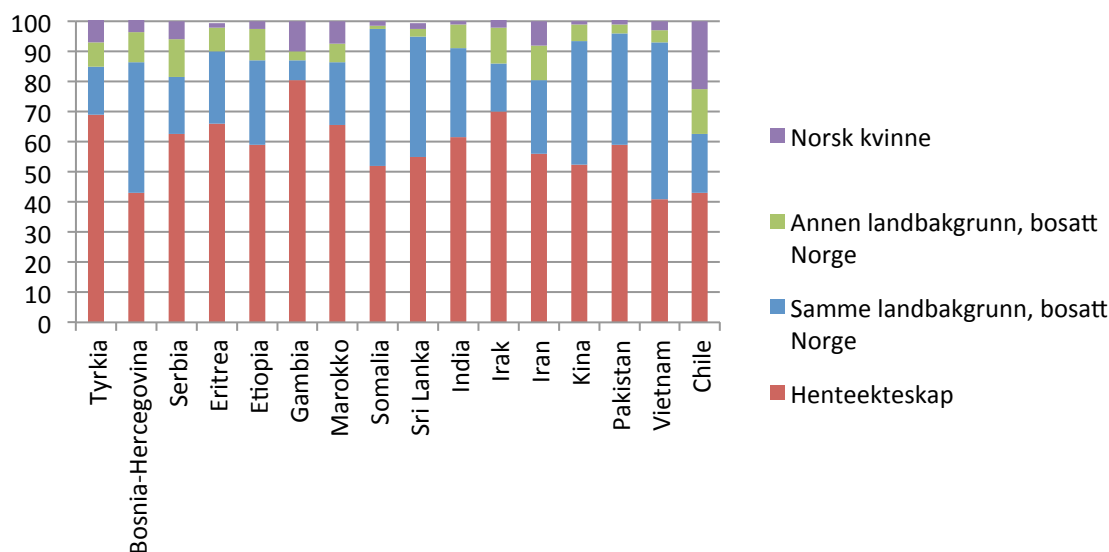
Tabell 7 Innvandremenn, førstegenerasjon, utvalgte landgrupper, inngåtte ekteskap i perioden 2007-2012. Oslo. Kilde: SSB/HRS

Også andelen henteekteskap var høyere for menn enn kvinner. 58 prosent, mot 39 prosent for kvinnene, av ekteskapene var med kvinne av samme opprinnelse bosatt i utlandet, mens 31,5 prosent, mot 43 prosent for kvinnene, var av samme opprinnelse bosatt i Norge. Derimot var det en mindre andel ekteskap med norsk ektefelle. Andelen ekteskap med norsk ektefelle var nede på 4 prosent, mot 9 prosent for kvinnene. Ekteskap med «annen landbakgrunn bosatt i Norge» var på 6,5 prosent, kvinnene på 9 prosent.

Andelen henteekteskap for førstegenerasjon i Oslo var det samme som for menn på landsgjennomsnittet (58 prosent), men andelen som inngikk ekteskap med samme landbakgrunn bosatt i Norge var noe høyere, 29 prosent på landsbasis og 31,5 prosent i Oslo. Andelen var mindre for ekteskap med norsk kvinne, 6 prosent på landsbasis og 4 prosent i Oslo. Andelen som giftet seg med kvinne med annen landbakgrunn bosatt i Norge var omtrent på samme nivå, 7 prosent på landsbasis og 6,5 prosent i Oslo.

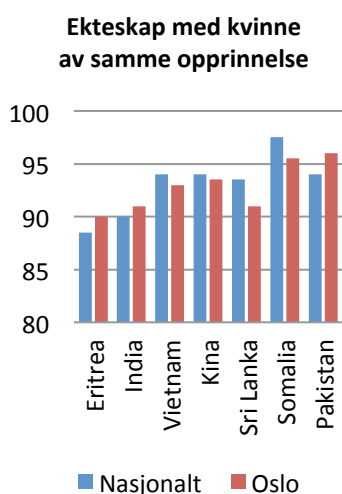
Med unntak av chilenske førstegenerasjonsmenn i Oslo, giftet samtlige grupper seg i over 80 prosent av ekteskapene med kvinne av samme nasjonale opprinnelse. For chilenerne var

andelen på 62,5 prosent (mot chilenske førstegenerasjonskvinner i Oslo på 59 prosent). Åtte av gruppene lå på mellom 80-89 prosent, mens syv av gruppene lå på mellom 90 og 96 prosent. Sistnevnte var den høyeste andelen og den hadde pakistanske førstegenerasjonsmenn, dog var den to prosentpoeng lavere enn for pakistanske førstegenerasjonskvinner i Oslo.

Figur 27 Fordelingen av andelen ekteskap av andregenerasjon menn på de ulike kategoriene for de ulike gruppene for perioden 2007-2012. Oslo. Prosent. Kilde: SSB/HRS

Ekteskap innad i gruppen

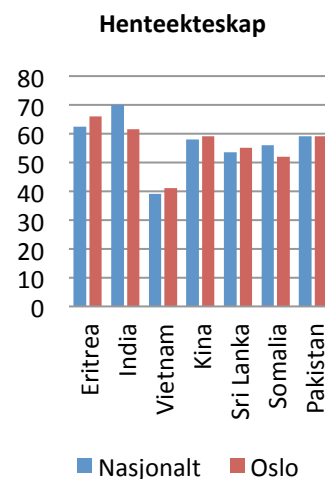
Vi skal i det følgende se nærmere på de syv gruppene førstegenerasjonsmenn i Oslo som lå på mellom 90 og 96 prosent i andelen ekteskap med kvinne av samme opprinnelse, det vi så Eritrea (90 prosent), India (91 prosent), Vietnam (93 prosent), Kina (93,5 prosent), Sri Lanka (95 prosent), Somalia (95,5 prosent) og Pakistan (96 prosent). Sammenligner vi med de samme gruppene på nasjonalt nivå, ser vi at forskjellene ikke er så store:

For fire av gruppene, Vietnam, Kina, Sri Lanka og Somalia, var andelen ekteskap med kvinne av samme nasjonale opprinnelse lavere i Oslo enn på landsbasis. For Eritrea, India og Pakistan var andelen noe høyere. Men uansett er forskjellene små, høyest for menn fra Sri Lanka med en forskjell på 2,5 prosentpoeng (93,5 prosent på landsbasis og 91 prosent i Oslo).

Ser vi på andelen henteekteskap for samme grupper var den lavere i Oslo for menn fra India (70 prosent på landsbasis og 61,5 prosent i Oslo) og Somalia (56 prosent på landsbasis og 52 prosent i Oslo).

For pakistanske førstegenerasjonsmenn var andelen den samme nasjonalt og i Oslo (begge på 59 prosent).

Høyere andel henteekteskap finner vi blant menn fra Eritrea, Vietnam, Kina og Sri Lanka, men også her er forskjellene små. Størst var forskjellen for eritreiske menn med 3,5 prosentpoeng (62,5 prosent på nasjonalt nivå og 66 prosent i Oslo).

Ekteskap med norsk kvinne var like uvanlig i Oslo som på landsbasis for disse aktuelle gruppene.

Nesten ingen inngikk ekteskap med norsk kvinne, den høyeste andelen lå på 3 prosent av ekteskapene (for indiske og srilankiske menn på landsbasis og vietnamesiske menn både nasjonalt og i Oslo).

2.5.2 Osломenn 2.generasjon

I utvalget for andregenerasjon menn i Oslo ble det i perioden inngått til sammen 646 ekteskap, representert ved 13 av gruppene: Tyrkia, Bosnia-Hercegovina, Serbia, Marokko, Somalia, Sri Lanka, Filippinene, India, Iran, Kina, Pakistan, Vietnam og Chile.

For ni av disse gruppene (Bosnia-Hercegovina, Serbia, Gambia, Somalia, Sri Lanka, Filippinene, Iran, Kina og Chile) var det kun snakk om færre enn ti ekteskap for hver av gruppene i perioden. Vi har derfor utelatt disse. Vi sitter således igjen med 615 ekteskap i perioden for fem av gruppene, menn med opprinnelse fra Tyrkia, Marokko, India, Pakistan og Vietnam.

		Oslo: giftet seg med ei fra:							
2007-2012	Tot. ant inngåtte ekteskap	Fra Norge		samme landbakgrunn, bosatt i Norge		annen landbakgrunn, bosatt i Norge		samme nasjonale bakgrunn, bosatt utlandet	
2.gen. mann fra	615	22	3,5 %	239	39 %	39	6 %	305	49,5 %
Tyrkia	54	2	4 %	17	31,5 %	5	9 %	30	55,5 %
Marokko	61	2	3 %	32	52,5 %	7	11,5 %	20	33 %
India	36	3	8,5 %	15	41,5 %	1	3 %	17	47 %
Pakistan	432	15	3,5 %	155	36 %	27	6,5 %	235	54,5 %
Vietnam	27	0	0 %	20	74 %	4	15 %	3	11 %

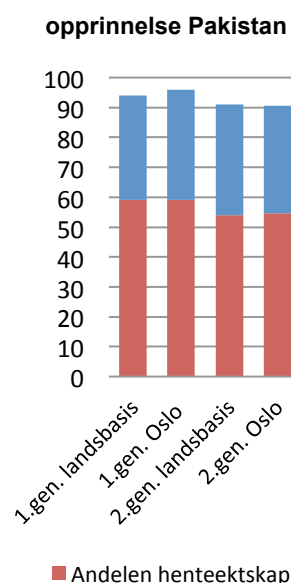
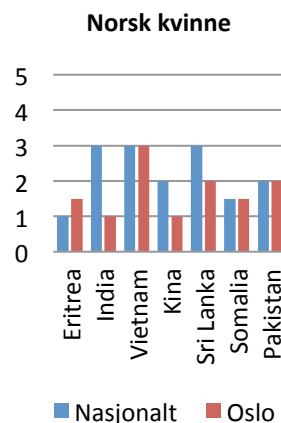
Tabell 8 Menn, andregenerasjon, utvalgte landgrupper, inngåtte ekteskap i perioden 2007-2012. Oslo. Kilde SSB/HRS

Som for andregenerasjon kvinner er det høyeste antallet ekteskap i Oslo å finne blant andregenerasjon pakistanske menn. De inngikk totalt 432 ekteskap i perioden, som utgjør 70 av ekteskapene av andregenerasjon menn i utvalget. For marokkanske andregenerasjonsmenn ble det inngått 61 ekteskap og for tyrkiske andregenerasjonsmenn 54 ekteskap i perioden. For indiske andregenerasjonsmenn var det 36 ekteskap og vietnamesiske andregenerasjonsmenn 27 ekteskap. På grunn av lave tall utelater vi disse, samtidig som vi da sitter igjen med samme grupper for andregenerasjon menn og kvinner.

Norskfødte menn med pakistansk opphav

Tallene forteller oss at 97 prosent av pakistanske andregenerasjonsmenn i Oslo inngikk ekteskap med pakistansk kvinne i perioden. For førstegenerasjon menn på landsbasis var andelen 94 prosent og for Oslo 96 prosent, mens for andregenerasjon på landsbasis var andelen 91 prosent. Med andre ord kan vi slå fast at menn med opprinnelse fra Pakistan gifter seg med kvinne av pakistansk opprinnelse. Samme mønsteret gjelder for kvinnene med opprinnelse fra Pakistan.

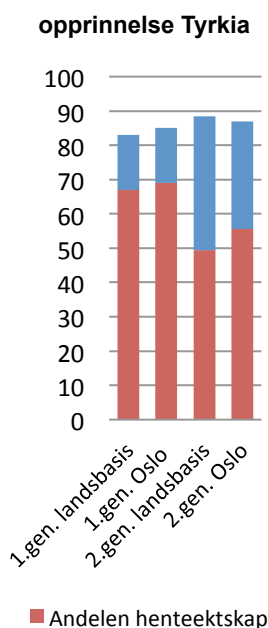
Men mens andelen henteekteskap var noe høyere i perioden for pakistanske andregenerasjonskvinner enn for førstegenerasjon, er det motsatt for mennene. Andregenerasjon menn fra Pakistan har en svak

nedgang i andelen som giftet seg med kvinne med opprinnelse fra Pakistan og andelen henteekteskap gikk også litt ned.

3,5 prosent av ekteskapene (15 ekteskap) for pakistanske andregenerasjonsmenn i Oslo var med norsk kvinne og 6,5 prosent var med kvinne med annen nasjonal opprinnelse bosatt i Norge. Andregenerasjonskvinner fra Pakistan hadde kun 2 prosent andel av ekteskapene med norsk mann og det samme ekteskap med mann av annen nasjonal opprinnelse.

Norskfødte menn med tyrkisk opphav

For tyrkiske andregenerasjonsmenn i Oslo inngikk 87 prosent ekteskap med kvinne av samme opprinnelse. (Merk at antallet ekteskap totalt for perioden kun var 54). For kvinnene var den samme andelen 95 prosent (av 62 ekteskap).

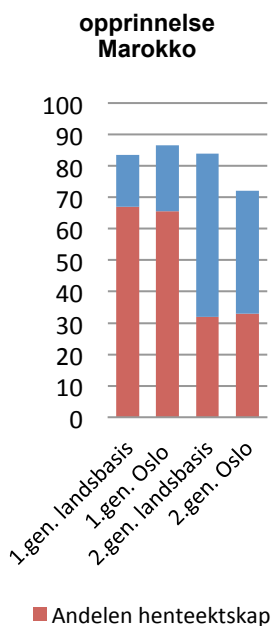
Andelen ekteskap med kvinne av samme opprinnelse var noe høyere fra første- til andregenerasjon, men andelen henteekteskap var betydelig lavere. For førstegenerasjon tyrkiske menn var andelen 67 prosent på landsbasis og 69 prosent i Oslo, mens for andregenerasjon var andelen henholdsvis 49,5 og 55,5 prosent.

For tyrkiske andregenerasjonskvinner i Oslo var derimot andelen henteekteskap på hele 74 prosent.

Nedgangen i andelen henteekteskap for mennene gjenspeiler seg i oppgangen med kvinne av samme nasjonale opprinnelse som er bosatt i Norge. Mens kun 16 prosent av førstegenerasjon menn både på landsbasis og i Oslo inngikk slike ekteskap, var andelen på 39 prosent på landsbasis og 31,5 prosent i Oslo for andregenerasjon menn.

Kun ett av ekteskapene for tyrkiske andregenerasjonskvinner i Oslo var med norsk mann, og mennene giftet seg heller ikke med norske: Kun to av ekteskapene var med norsk kvinne i perioden.

Norskfødte menn med marokkansk opphav

I perioden ble det totalt inngått 61 ekteskap av andregenerasjons marokkanske menn i Oslo (mot 122 ekteskap for andregenerasjon marokkanske kvinner).

For marokkanske andregenerasjonsmenn gikk både andelen ekteskap med kvinne av marokkansk opprinnelse og henteekteskap ned fra første- til andregenerasjon. Nedgangen i andelen ekteskap med kvinne i samme gruppe var størst for andregenerasjon i Oslo.

Spesielt markant er nedgangen i henteekteskap fra første- til andregenerasjon. Mens menn i førstegenerasjon i over 65 prosent av ekteskapene inngikk henteekteskap, var andelen på rundt 32 prosent for andregenerasjon. Dette gjenspeiler seg i andelen ekteskap med kvinne av marokkansk opprinnelse bosatt i Norge, men for Oslo sin del inngikk en del andregenerasjon marokkanske menn ekteskap med kvinne med annen landbakgrunn bosatt i Norge (11,5 prosent av ekteskapene).

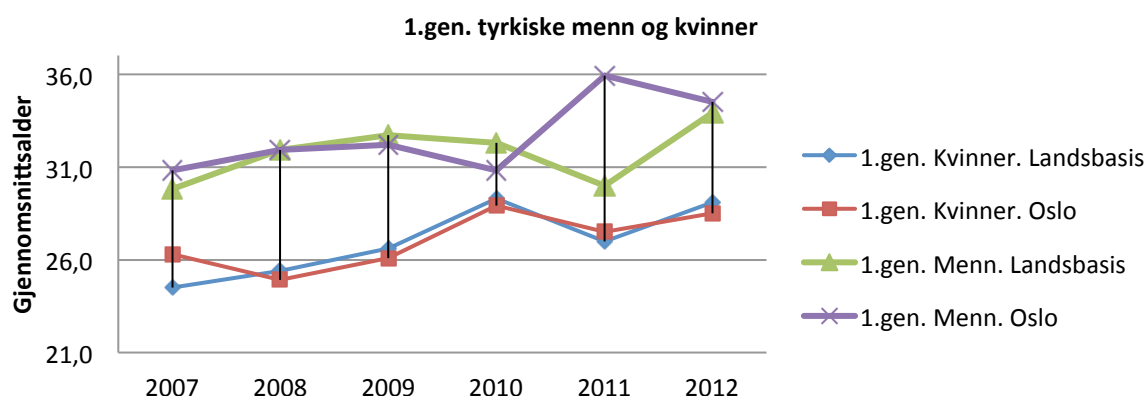
Dermed var ekteskap med norsk kvinne like uvanlig for dem med marokkansk opprinnelse som for de andre gruppene. Kun to av ekteskapene i perioden var med norsk kvinne. For andregenerasjon marokkanske kvinner var andelen ekteskap med norsk mann på 8 prosent, og det samme for mann med annen nasjonal bakgrunn bosatt i Norge.

2.6 Alder ved ekteskapsinngåelse for menn

Som for kvinnene vil vi i det følgende, for å få sammenlignbare data for førstegenerasjon på landsbasis og i Oslo med de samme tallene for andre generasjon og for kvinnene, se på gruppene med opprinnelse i Tyrkia, Marokko og Pakistan.

Menn med opprinnelse Tyrkia

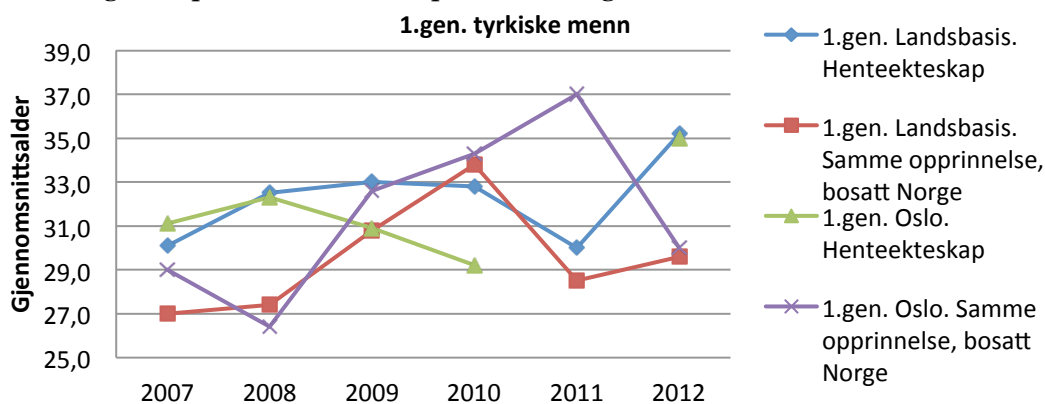
Førstegenerasjon

Figur 28 Gjennomsnittsalderen for tyrkiske førstegenerasjon menn og kvinner ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS

Mens gjennomsnittlig ekteskapssalder for tyrkiske kvinner i perioden 2007-2012 har ligget på fra i overkant av 24 til 29 år, ligger tyrkiske menns gjennomsnittlige ekteskapsalder relativt mye høyere. Spesielt høy er differansen i 2011 for førstegenerasjon menn i Oslo (med en gjennomsnittlig ekteskapsalder på 35,9 år) sammenlignet med de øvrige gruppene. Samtidig er det dette året det ble inngått desidert færrest ekteskap av førstegenerasjon tyrkiske menn i Oslo (med totalt åtte ekteskap mot rundt 30-50 de øvrige årene i perioden). Samme år (2011) var det et fall i den gjennomsnittlige ekteskapsalderen for tyrkiske menn på landsbasis, med en gjennomsnittlig ekteskapsalder ned til 30 år (på landsbasis ble det bare inngått 27 ekteskap av tyrkiske førstegenerasjonsmenn i 2011 mot 90-120 årlig de øvrige årene).

Gjennomsnittlig ekteskapsalderen for henteekteskap og ekteskap med tyrkisk kvinne bosatt i Norge (som av førstegenerasjon tyrkiske menn utgjør 83 prosent av ekteskapene på landsbasis og 88,5 prosent av ekteskapene i Oslo), gir et noe brokete bilde:

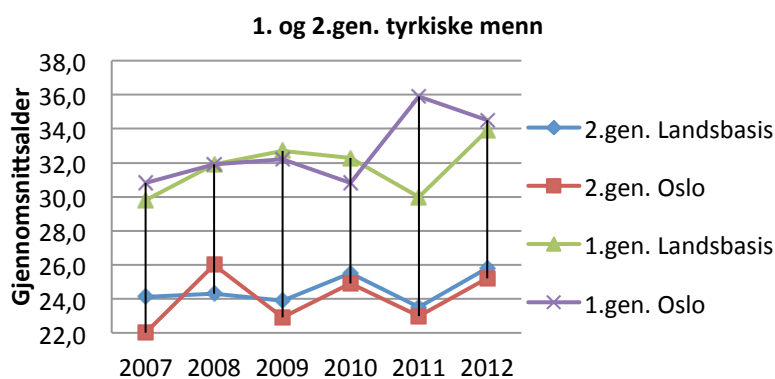

Figur 29 Gjennomsnittsalderen for tyrkiske førstegenerasjon menn ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012 ved henteekteskap og ekteskap med kvinne av tyrkisk opprinnelse i Norge. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS

Som vi ser av figuren (over) mangler vi data for gjennomsnittlig ekteskapsalder ved henteekteskap for førstegenerasjon menn i Oslo for 2011 (grønn linje). Som nevnt var det bare åtte ekteskap dette året, hvorav to henteekteskap (ved færre enn tre enheter oppgis ikke tall fra SSB). De øvrige seks ekteskapene var fire med kvinne av tyrkisk opprinnelse bosatt i Norge (lilla linje, og de få ekteskapene ga høy gjennomsnittsalder) og to med kvinne bosatt i Norge med annen landbakgrunn. Ingen av ekteskapene var med norsk kvinne. Men mens gjennomsnittlig ekteskapsalder ved henteekteskap var på 29,2 år i 2010, var den steget til hele 35 år i 2012 (for begge årene utgjorde henteekteskapene om lag 60 prosent av samtlige ekteskap). I 2012 var således gjennomsnittlig ekteskapsalder ved henteekteskap omtrent sammenfallende for tyrkiske menn i Oslo og på landsbasis (blå linje).

Gjennomsnittlig ekteskapsalder på landsbasis for ekteskap med tyrkisk kvinne bosatt i Norge økte jevnt fra 2007, så kom et kraftig fall i 2011. Det var få antall ekteskap blant førstegenerasjon tyrkiske menn på landbasis (totalt 27), der hele 63 prosent (17 ekteskap) var med kvinne bosatt her og kun 18,5 prosent henteekteskap. Dette året er det eneste i perioden der andelen ekteskap med herboende kvinne av tyrkisk opprinnelse var høyere enn henteekteskapene.

Andre generasjon

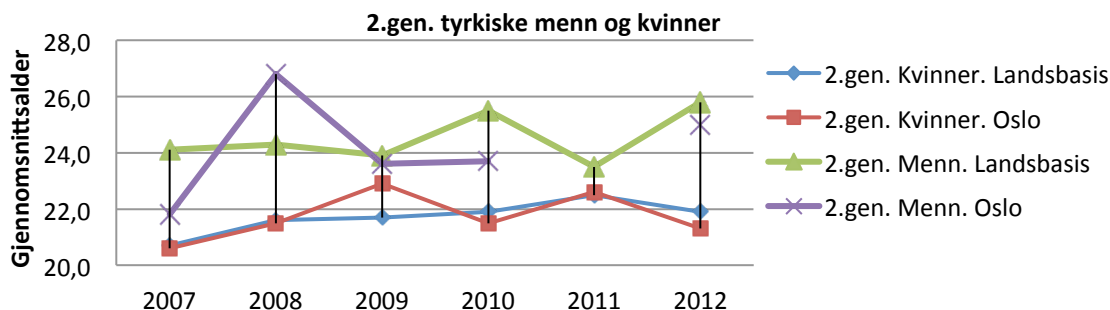

Figur 30 Gjennomsnittsalderen for tyrkiske første- og andre generasjon menn ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS

For andre generasjon tyrkiske menn er det, som for kvinner av tyrkisk opphav, mest slående at gjennomsnittsalderen ved ekteskapsinngåelsen er gått vesentlig ned i forhold til førstegenerasjon.

Samtidig er mønstret rimelig det samme på hver av gruppene på landsbasis og i Oslo (med unntak av året 2011).

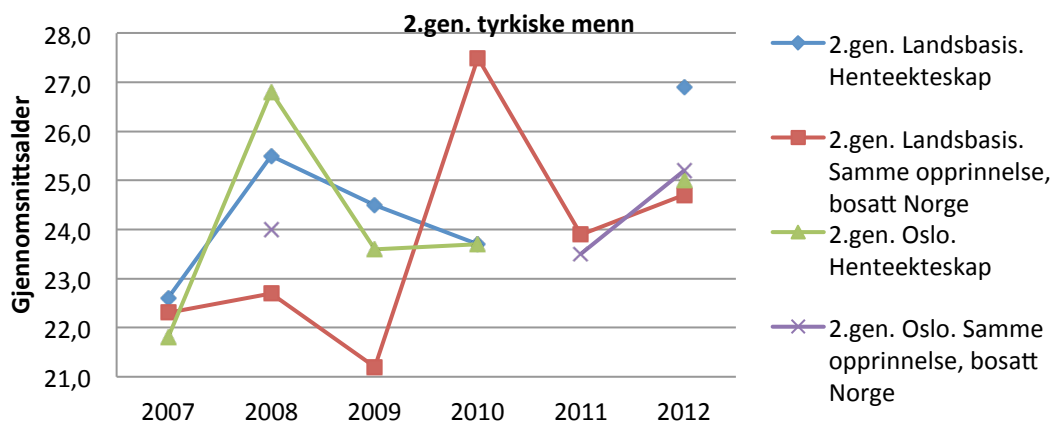
Sammenlignet med andre generasjon tyrkiske kvinner, ser vi at at andre generasjon menn lå jevnt over kvinnene. Men mens mennenes gjennomsnittsalder ved ekteskap synes å øke noe, så var kvinnenes stabil og kanskje noe synkende.

Figur 31 Gjennomsnittsalderen for andre generasjon av tyrkisk opphav, menn og kvinner, ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS

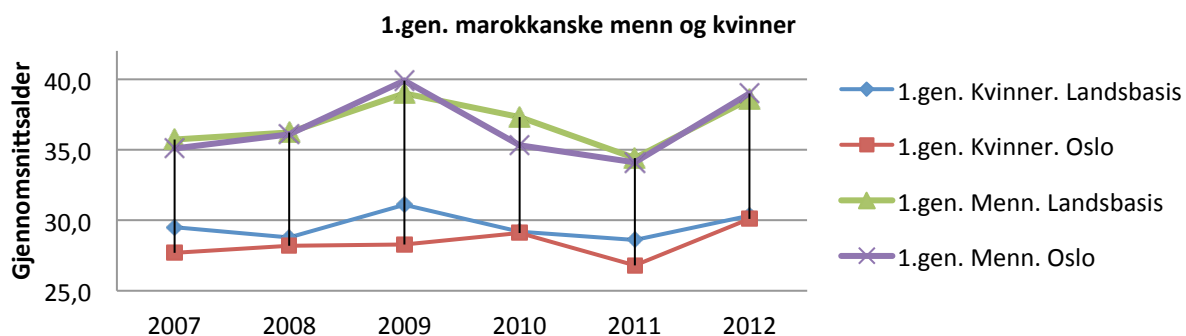

Hva gjelder gjennomsnittsalderen for andregenerasjon menn av tyrkiske opphav for henteekteskap versus ekteskap med kvinne av tyrkisk opprinnelse bosatt i Norge (kun ett ekteskap i perioden var med norsk kvinne og fem med kvinne av annen landbakgrunn), mangler vi tall for 2011 for henteekteskapene da det, som for førstegenerasjon, ble inngått få ekteskap dette året. 13 ekteskap ble inngått på landsbasis, hvorav fem av disse var i Oslo. Vi mangler også tall for 2007, 2009 og 2010 for andregenerasjon tyrkiske menn i Oslo, da det i perioden ble inngått få ekteskap (totalt 54 ekteskap). Nettopp det lave antallet ekteskapet gjør det vanskelig å antyde noe mønster. Som vi ser av figuren under er variasjonene fra år til år betydelige. For eksempel var gjennomsnittsalderen i 2009 for ekteskap med herboende tyrkisk kvinne på landsbasis 21,2 år, mens det året etter var på 27,5 år (rød linje).

Figur 32 Gjennomsnittsalderen for tyrkiske andregenerasjon menn ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012 ved henteekteskap og ekteskap med kvinne av tyrkisk opprinnelse i Norge. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS

Menn med opprinnelse Marokko

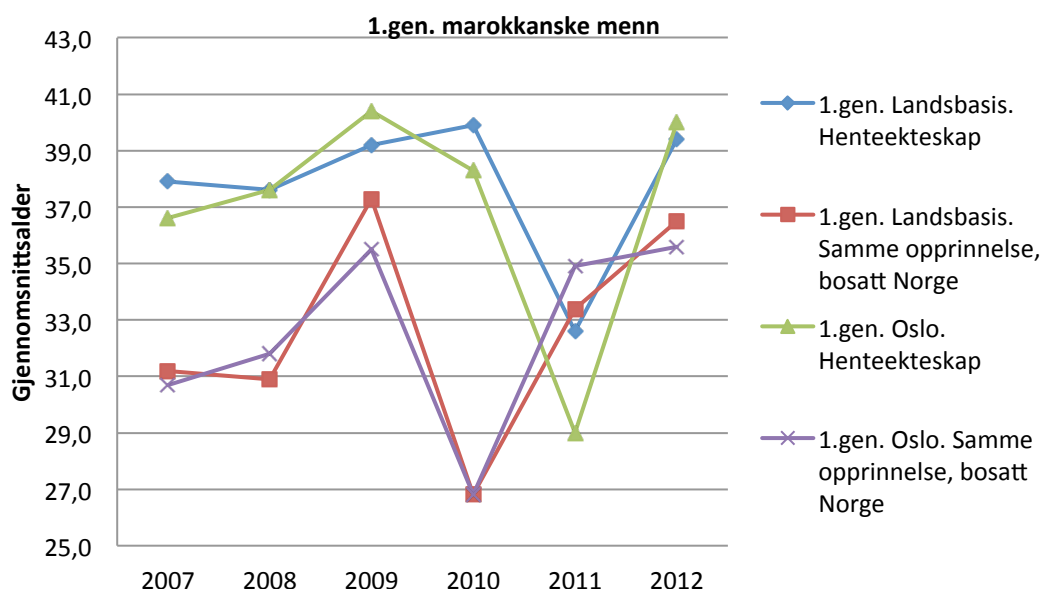

Figur 33 Gjennomsnittsalderen for marokkanske førstegenerasjon kvinner og menn ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS

Gjennomsnittsalderen når ekteskapet ble inngått for førstegenerasjonsmenn fra Marokko har, som for kvinnene, holdt seg rimelig stabilt i perioden, med unntak av en topp i 2009 og lavest i 2011. Mennene har en relativt høy gjennomsnittsalder ved ekteskapsinngåelse, som også gjennomgående er høyere enn for kvinnene.

På landsbasis ble det i perioden inngått 350 ekteskap av førstegenerasjon menn fra Marokko, der 67 prosent av disse (235 ekteskap) ble inngått av marokkanske førstegenerasjonsmenn bosatt i Oslo.

Gjennomsnittsalderen ved henteekteskap versus ekteskap med marokkanske kvinne bosatt i Norge (i perioden var 84 prosent av ekteskapene innenfor egen gruppe), viser at henteekteskapene, med unntak av 2011, har vært høyere i perioden enn for ekteskap med marokkansk kvinne bosatt i Norge. I 2010 var det et betydelig fall i gjennomsnittsalderen for ekteskap med herboende marokkansk kvinne. I 2012 ser det derimot ut som alt er «ved det vanlige» igjen.

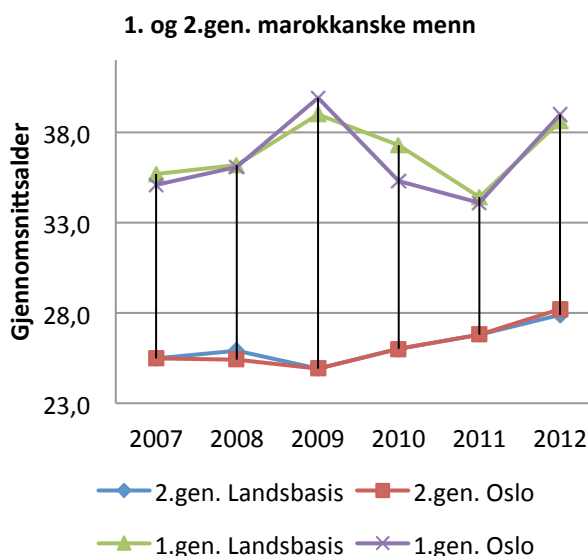
Figur 34 Gjennomsnittsalderen for marokkansk førstegenerasjon menn ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012 ved henteekteskap og ekteskap med kvinne av marokkansk opprinnelse i Norge. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS

Andre generasjon

For andregenerasjon menn av marokkansk opprinnelse ble det inngått 63 ekteskap i perioden på landsbasis, nesten alle, det vil si 61 ekteskap, ble inngått av marokkanske andregenerasjon menn i Oslo.

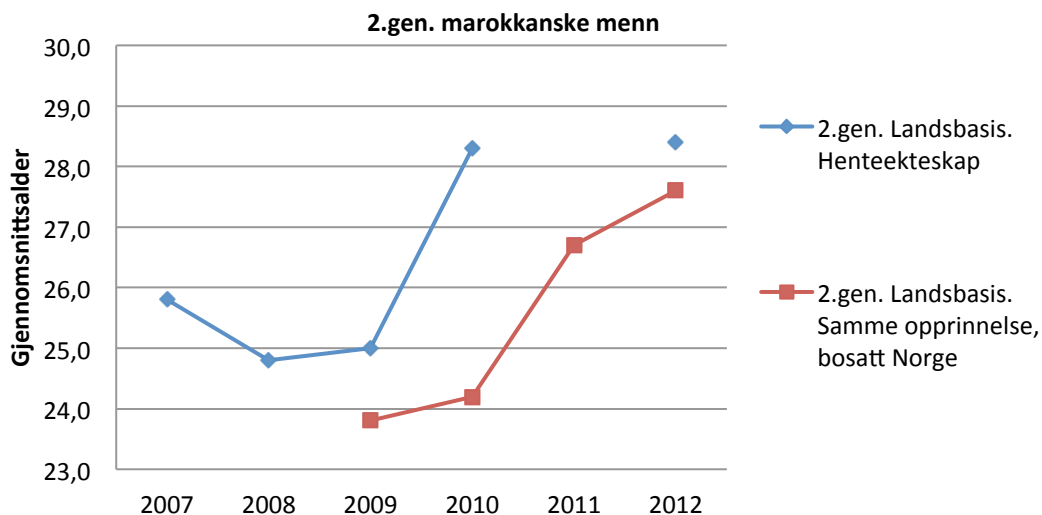
Dermed er bildet for andregenerasjon marokkanske menn e det samme som for kvinner med opprinnelse fra Marokko og Tyrkia; den gjennomsnittlige ekteskapsalderen er betydelig lavere for andregenerasjon enn for førstegenerasjon.

Siden 2009 kan det derimot se ut som om den gjennomsnittlige ekteskapsalderen har vært jevnt økende for andregenerasjon.

Figur 35 Gjennomsnittsalderen for marokkanske første- og andregenerasjon menn ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS

Når det gjelder gjennomsnittsalderen for henteekteskap versus ekteskap med kvinne av marokkansk opprinnelse bosatt i Norge, disse representerte til sammen 84 prosent av ekteskapene, presenterer vi disse som samlet for landsbasis (merk at nesten alle disse ekteskapene ble inngått av marokkansk andregenerasjonsmann bosatt i Oslo).

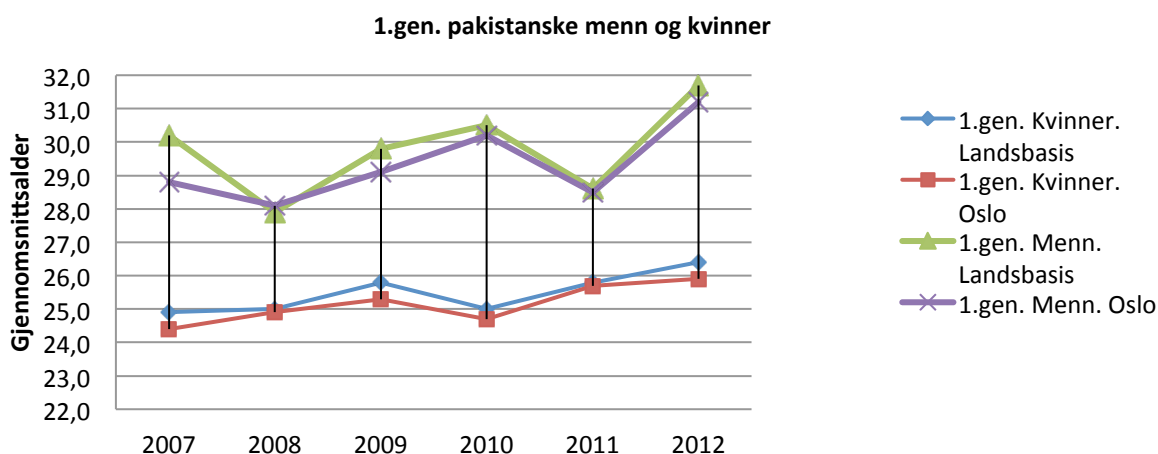
Figur 36 Gjennomsnittsalderen for marokkanske andregenerasjon menn ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012 ved henteekteskap og ekteskap med kvinne av marokkansk opprinnelse i Norge. Kilde: SSB/HRS

Også her, som for tyrkiske menn, mangler vi data for 2011. 10 ekteskap ble inngått totalt av marokkanske andregenerasjonsmenn i 2011 og kun ett av disse var henteekteskap (samtlige av ekteskapene ved mann bosatt i Oslo).

Menn med opprinnelse Pakistan

Førstegenerasjon

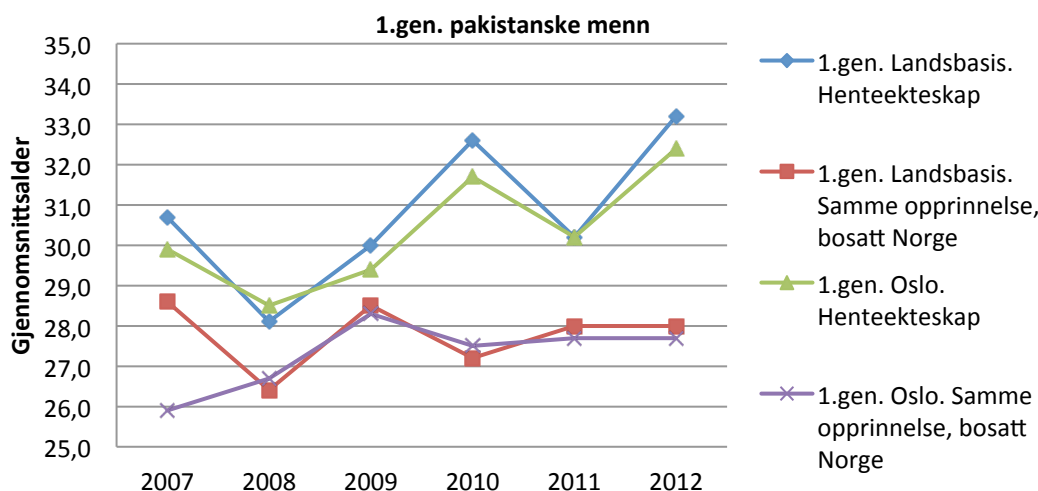
Det ble i perioden inngått 849 ekteskap på landsbasis av pakistanske førstegenerasjonsmenn, herav 587 av pakistansk førstegenerasjonsmann bosatt i Oslo.

Figur 37 Gjennomsnittsalderen for pakistanske førstegenerasjon menn og kvinner ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS

Gjennomsnittsalderen for når ekteskapet ble inngått har for mennene ligget nokså høyt for hele perioden, med en nedgang i 2008 og 2011, og relativt mye høyere enn for kvinnene. Mønsteret på landsbasis og i Oslo er derimot rimelig det samme, hvilket gjenspeiler at 69 prosent av ekteskapene ble inngått av Osloregistret mann.

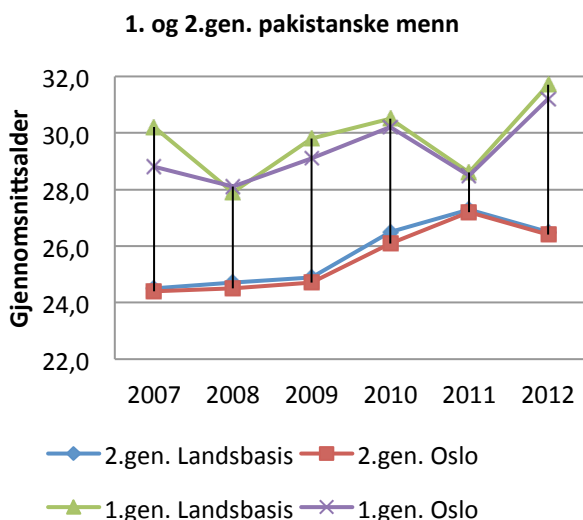
Som for menn (og kvinner) av tyrkisk og marokkansk opprinnelse, inngås det svært få ekteskap med noen utenfor egen gruppe blant de av pakistansk opprinnelse. Vi vil derfor se på gjennomsnittet i alder ved ekteskap som inngås med ektefelle av samme opprinnelse i utlandet versus Norge.

Figur 38 Gjennomsnittsalderen for pakistanske førstegenerasjon menn ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012 ved henteekteskap og ekteskap med kvinne av pakistansk opprinnelse i Norge. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS

Som for pakistanske førstegenerasjonskvinner, var gjennomsnittsalderen for menn høyere ved henteekteskap enn ekteskap med herboende av samme opprinnelse. Spesielt synes gjennomsnittsalderen for henteekteskap å ha vært økende i perioden, men unntak av 2011.

Andre generasjon

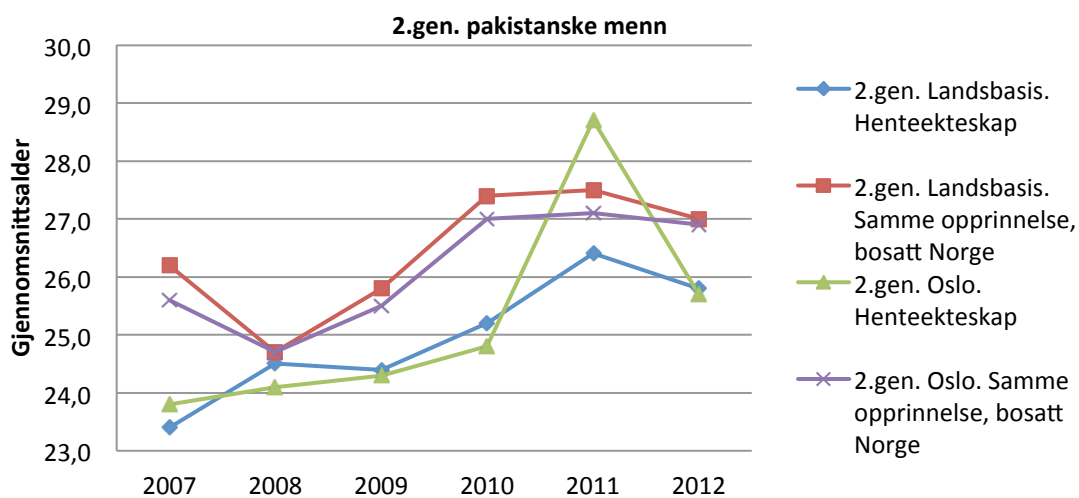

Figur 39 Gjennomsnittsalderen for pakistanske andregenerasjon menn ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS

Av andregenerasjon pakistanske menn ble det totalt inngått 617 ekteskap i perioden, herav 432 ekteskap av bosattregistrert andregenerasjon pakistanske menn i Oslo (utgjør 70 prosent av ekteskapene).

Gjennomsnittlig ekteskapsalder for første- og andregenerasjon pakistanske menn viser at den var noe lavere for andregenerasjon enn for førstegenerasjon, men at begge synes økende i perioden. Unntaket var i 2008 og 2011 for førstegenerasjon, da det var en nedgang, samt en nedgang for andregenerasjon i 2012 etter jevn økning gjennom denne perioden.

Ser vi på gjennomsnittlig ekteskapsalder ved henteekteskap og ekteskap med herboende pakistansk kvinne (nesten ingen menn av pakistansk opprinnelse gifter seg ut av egen gruppe), er det mest slående, som for kvinnene, at gjennomsnittsalderen ved ekteskapsinngåelsen for henteekteskapene er lavere enn for ekteskap med kvinne av pakistansk opprinnelse bosatt i Norge. Dette er altså motsatt av situasjonen for førstegenerasjon. Samtidig ser vi at det var en betydelig oppgang i gjennomsnittlig ekteskapsalder i 2011 for andregenerasjon i Oslo. Men til dette må tas i betraktning at det ble inngått svært få henteekteskap dette året. Av 41 ekteskap av andregenerasjon pakistanske mann i Oslo (mot 61 på landsbasis) var kun tre henteekteskap (mot 40-50 slike ekteskap per år de øvrige årene av pakistansk andregenerasjonsmann i Oslo), 35 var med pakistansk kvinne boende i Norge og tre med kvinne av annen nasjonal opprinnelse bosatt i Norge. Ingen ekteskap var med norsk kvinne.

Figur 40 Gjennomsnittsalderen for pakistanske andregenerasjon menn ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012 ved henteekteskap og ekteskap med kvinne av pakistansk opprinnelse i Norge. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS

3 Endringer i sentrale grupper – et tilbakeblikk og sammenlikning

Vi har i de forrige kapitlene vist ekteskapsmønsteret i sentrale grupper av innvandrere og etterkommere over en seksårsperiode. Spørsmålet er: har det skjedd vesentlige endringer innenfor denne perioden (2007-2012) og hvordan er det sammenliknet med tidligere år?

Vi tar her utgangspunkt i de landgruppene som vi har sammenlignbare data for i første- og andregenerasjon.

3.1 Perioden 2007-2012

Gifter seg med sine egne

Innenfor den siste perioden (2007-2012) som vi detaljert har sett på i kap.2, er det overordnede bildet at langt de fleste innen disse gruppene gifter seg med sine egne.⁷

Kun litt over 20 prosent av førstegenerasjon kvinner giftet seg med mann utenfor egen gruppe. Færrest ekteskap innen egen gruppe var det blant førstegenerasjon kvinner fra Kina og Chile, med 42 prosent for begge gruppene.⁸ I de øvrige gruppene for førstegenerasjon kvinner var andelen over 50 prosent, høyest for somaliske (95 prosent), pakistanske og iranske kvinner (begge på 94 prosent). For førstegenerasjon menn i utvalget var andelen som giftet seg ut av en egen gruppe kun på 13 prosent. Andelen som giftet seg med kvinne innenfor egen gruppe var over 50 prosent for samtlige landgrupper. Høyest for somaliske menn (97,5 prosent), tett fulgt av pakistanske, kinesiske og vietnamesiske menn (samtlige på 94 prosent).

Forventningen er at norskfødte med innvandrerforeldre (andregenerasjon) i mye større grad enn de som er innvandret, vil gifte seg ut av egen gruppe. Men tallene, eller de som vi har tall for (andregenerasjon er en ung gruppe og det er ikke så mange som har giftet seg), viser at så langt har ikke denne forventningen slått til. Kun 15 prosent av andregenerasjon kvinner, altså færre enn førstegenerasjon kvinner, giftet seg med mann som ikke var av samme opprinnelse som dem selv. Enda færre andregenerasjon menn giftet seg ut av egen gruppe, her var andelen 13,5 prosent, som er omtrent det samme som for førstegenerasjon menn.

Nedgang i andelen henteekteskap, men ...

Samtidig med at andelen som giftet seg med ektefelle av samme opprinnelse som seg selv er høy og vedvarende, kan det synes som om andelen ekteskap med ektefelle av samme opprinnelse bosatt i utlandet (henteekteskap) går ned i perioden for de fleste landgrupper.

Men til tross for denne nedgangen, som også har vært gjeldende for flere grupper i andregenerasjon kvinner hvor det er inngått en del ekteskap, har det i perioden vært en høyere andel henteekteskap blant andregenerasjon enn førstegenerasjon kvinner.

Dette finner vi ikke hos andregenerasjon menn. Blant de grupper hvor det er inngått en del ekteskap, er det en betydelig lavere andel henteekteskap blant andregenerasjon menn enn førstegenerasjon menn. Men for den gruppen der det er inngått absolutt flest ekteskap (blant andregenerasjon menn av pakistansk opprinnelse) var nedgangen fra første- til andregenerasjon kun på 5 prosentpoeng. (For kvinner med opprinnelse fra Pakistan var det derimot en økning på 5 prosentpoeng fra første- til andregenerasjon).

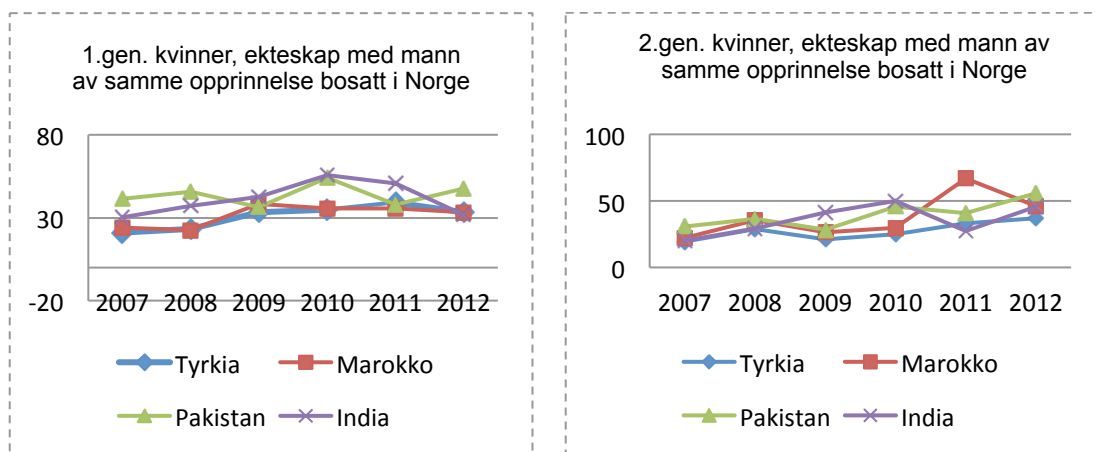
⁷ I det følgende kommenterer vi på tall på landsbasis.

⁸ For Montenegro var det kun 14 ekteskap i perioden, så de har vi ikke inkludert her.

Dette kan tyde på at andelen henteekteskap går ned spesielt blant menn i andregenerasjon, mens for kvinnene er det en langt mer usikker utvikling.

Blant «sine egne» i Norge

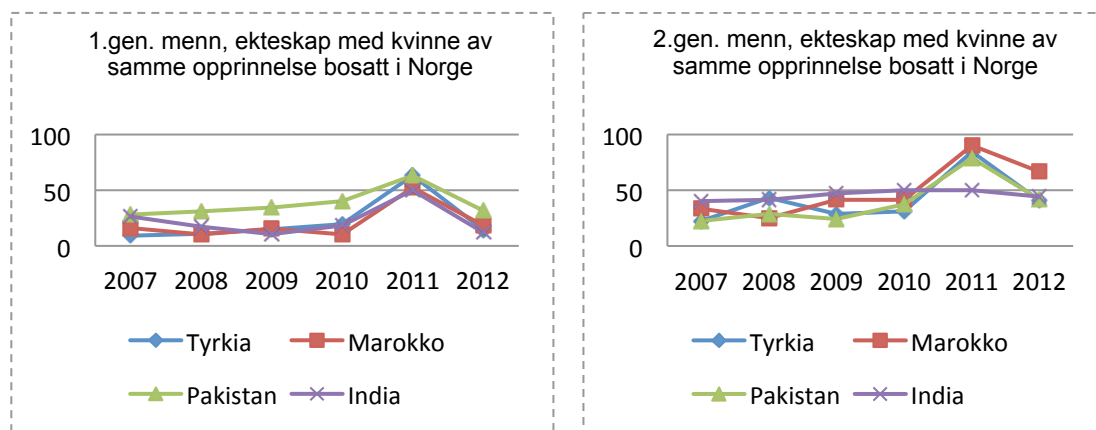
Nedgangen i andelen henteekteskap finner vi stort sett igjen som økning i andelen som gifter seg med ektefelle av samme opprinnelse som allerede er bosatt i Norge, men dette er mest fremtredende hos andregenerasjon menn (da andelen henteekteskap er høy også hos andregenerasjon kvinner). For kvinnene er det mest fremtredende blant andregenerasjon, men variasjoner forekommer også her (jf. under):

Andregenerasjon kvinner av marokkansk opprinnelse hadde for eksempel en høy andel (67 prosent) ekteskap med mann av samme opprinnelse bosatt i Norge i 2011, og dette året var andelen henteekteskap nede på 14 prosent av samtlige ekteskap (det laveste i denne perioden for denne gruppen).

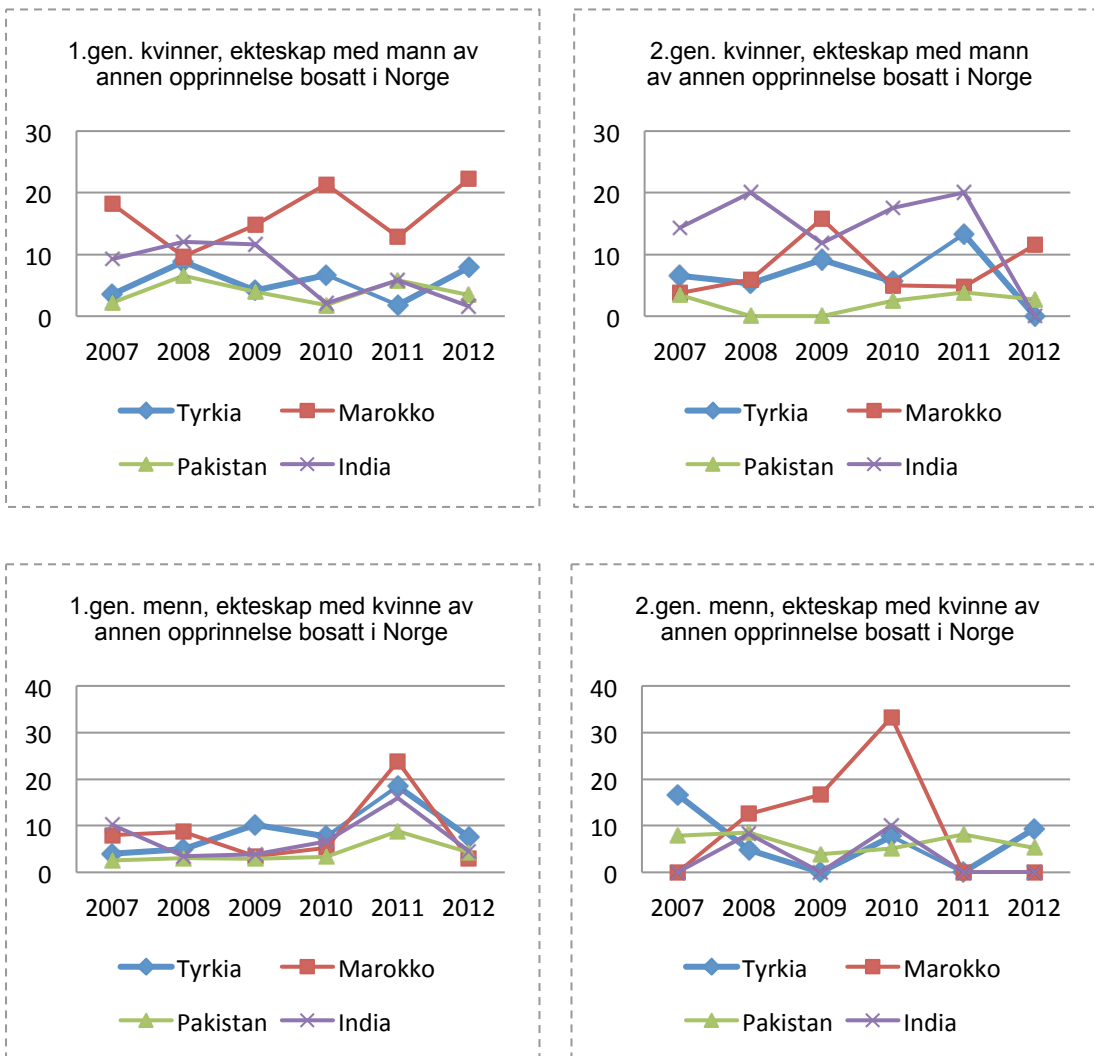
For indiske andregenerasjonskvinner derimot var andelen ekteskap med mann av indisk opprinnelse bosatt i Norge på noe av sitt laveste i perioden (27 prosent), mens andelen henteekteskap samme år var på sitt høyeste (64 prosent).

Siden det er blant andregenerasjon menn at andelen henteekteskap er gått kraftigst ned, ser vi dette igjen i andelen ekteskap med herboende kvinne av samme opprinnelse (igjen ser vi «det unormale året» 2011, som ikke slo ut for andregenerasjon menn av indisk opprinnelse):

Få ekteskap med ektefelle av annen opprinnelse enn seg selv

Det inngås relativt få ekteskap med ektefelle av annen landbakgrunn som er bosatt i Norge, og færres blant menn, selv om det er noe variasjon innad i gruppene. Mest «stabil» slik sett er kanskje innvandrere fra Pakistan og andregenerasjon pakistanere, da svært få inngår ekteskap utenfor egen gruppe.

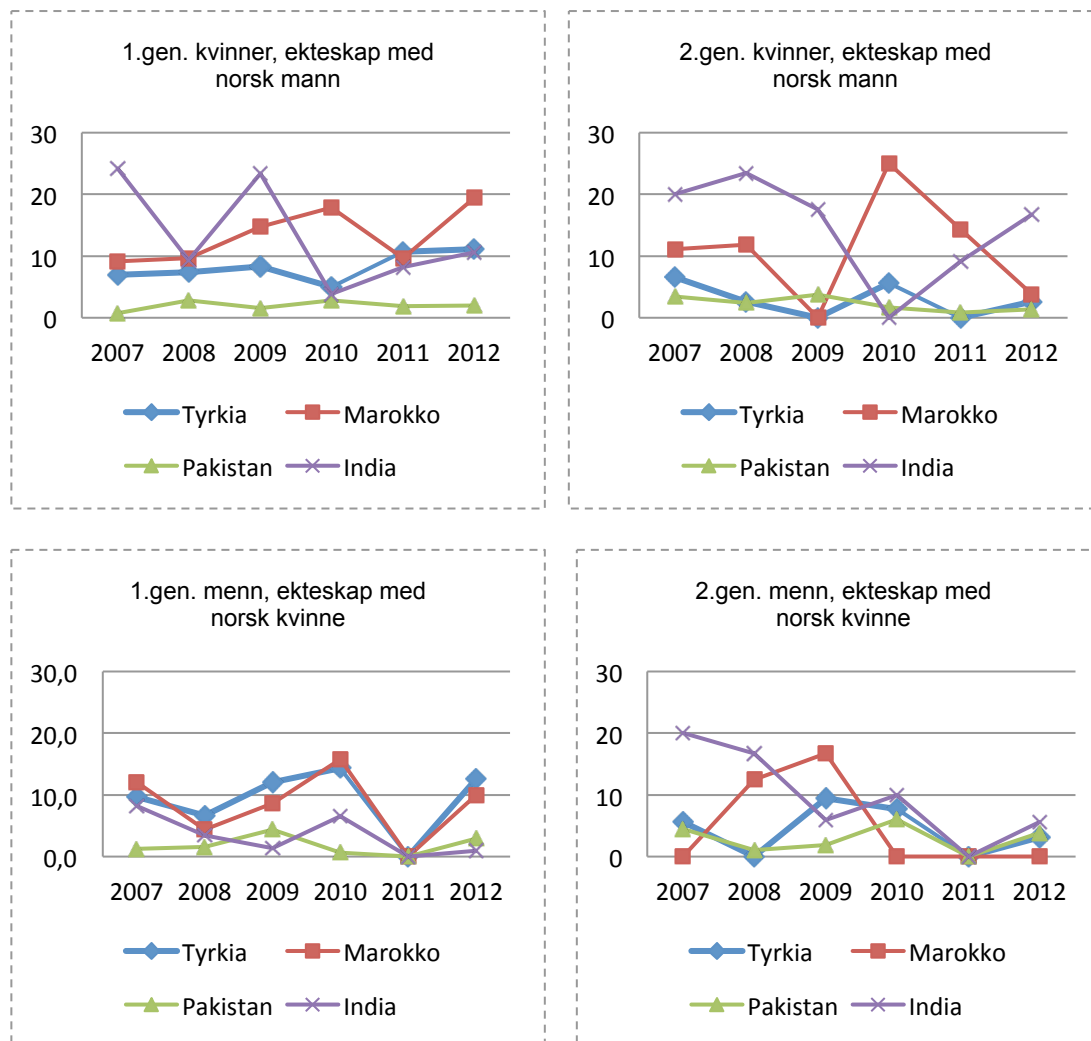

Få ekteskap med nordmann

Det som kanskje er mest oppsiktsvekkende er at det inngås så få ekteskap med nordmenn. Dette gjelder både kvinner og menn, førstegenerasjon og andregenerasjon. For andregenerasjon, særlig menn, synes utviklingen heller å være at andelen slike ekteskap i perioden blir færre.

Det er selvsagt variasjon mellom gruppene, men ingen grupper i andregenerasjon i utvalget utmerker seg spesielt. Da velger vi å se bort fra dem med kinesisk opphav (svært få ekteskap, 14 til sammen både for kvinner og menn). Det kan kanskje bemerkes at chilenske etterkommere (som førstegenerasjon) har en (relativt) høy andel ekteskap med ektefelle av norsk opprinnelse. Andregenerasjon chilenske menn på 46,4 prosent, men det er bare 7 av totalt 15 ekteskap (for kvinnene er andelen 44 prosent, 12 av totalt 27 ekteskap).

Så er spørsmålet hvordan den utviklingen som har vært de siste seks årene (2007-2012) er sammenlignet med årene forut.

HRS har tallene for 1996-2003 (tidligere kjøpt av SSB), men disse er kun for nasjonalt nivå. (På 1990-tallet ville tallene blitt enda færre for Oslo, spesielt hva gjelder andregenerasjon).

3.2 1996-2004 versus 2007-2012

Sammenligner vi periodene 1996-2004 (her definert som periode 1, P1) med perioden 2007-2012 (periode 2, P2) forsterkes trenden som vi har sett i denne rapporten. Det betyr at de ulike gruppene fortsatt gifter seg innad i egen gruppe, men langt flere inngår nå ekteskap med en av samme opprinnelse som allerede er bosatt i Norge. Samtidig er det fortsatt svært få som gifter seg med norske.

Kvinner

For kvinnene i førstegenerasjon var det i P1 71 prosent som inngikk henteekteskap, i P2 var denne andelen nede på 48 prosent. Andelen som inngikk ekteskap med mann av samme opprinnelse bosatt i Norge økte derimot fra 18 til 39 prosent. Dette innebærer at 89 prosent av førstegenerasjon kvinners ekteskap i P1 var med mann av samme opprinnelse, mens i P2 var andelen 87 prosent. Likevel har ekteskapsmønsteret endret seg, da ved at flere av ekteskapene var med man bosatt i Norge (jf. tabell under). Disse endringene er gjeldende for samtlige av landgruppene.

Andelen ekteskap med mann av annen landbakgrunn økte fra 3 prosent i P1 til 6 prosent i P2, mens ekteskap med nordmann lå på samme nivå i begge periodene for førstegenerasjon kvinner, med 7 prosent.

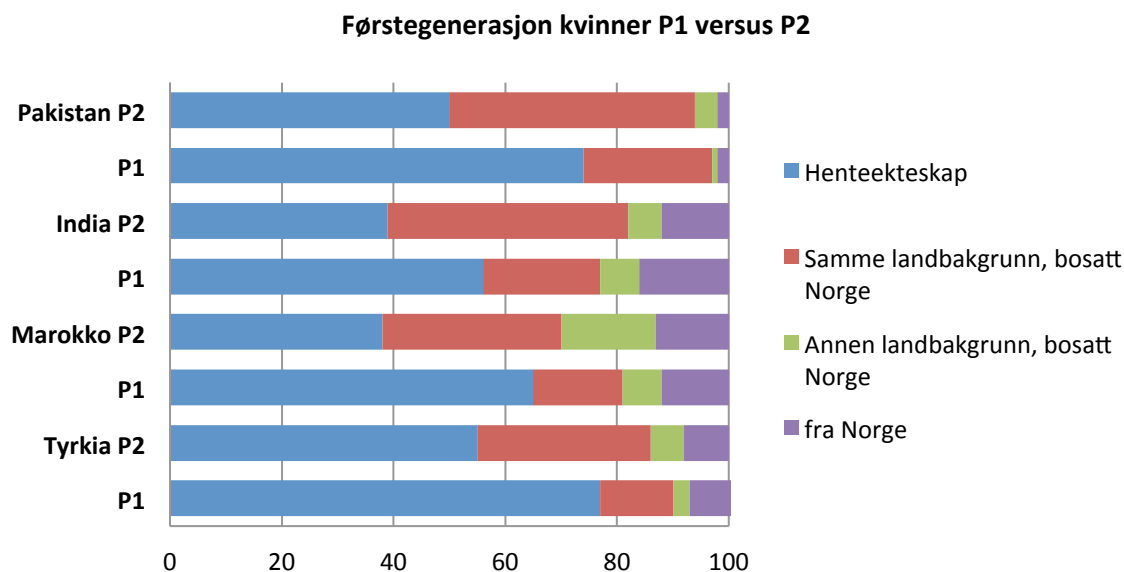
KVINNER 1. og 2.generasjon			Giftet seg med en fra:							
	Tot. ant inngåtte ekteskap		samme landbakgrunn, bosatt i utlandet		samme landbakgrunn, bosatt i Norge		annen landbakgrunn, bosatt Norge		fra Norge	
	1996-2004	2007-2012	1996-2004	2007-2012	1996-2004	2007-2012	1996-2004	2007-2012	1996-2004	2007-2012
1.generasjon	1773	1557	71 %	48 %	18 %	39 %	3 %	6 %	7 %	7 %
Tyrkia	557	352	77 %	55 %	13 %	31 %	3 %	6 %	8 %	8 %
Marokko	230	193	65 %	38 %	16 %	32 %	7 %	17 %	12 %	13 %
India	245	283	56 %	39 %	21 %	43 %	7 %	6 %	16 %	12 %
Pakistan	741	729	74 %	50 %	23 %	44 %	1 %	4 %	2 %	2 %
2.generasjon	881	1107	74 %	53 %	21 %	38 %	2 %	4,5 %	3 %	4,5 %
Tyrkia	172	206	74 %	63 %	20 %	28 %	3 %	6 %	3 %	3 %
Marokko	52	130	71 %	44 %	23 %	38 %	2 %	8 %	4 %	11 %
India	71	89	59 %	34 %	21 %	37 %	10 %	13 %	10 %	16 %
Pakistan	586	682	77 %	55 %	21 %	41 %	1 %	2 %	1 %	2 %

Tabell 9 Sammenligning av sentrale landgrupper i første- og andregenerasjon kvinner sitt ekteskapsmønster for perioden 1996-2004 (P1) og 2007-2012 (P2). Nasjonalt. Kilde: SSB/HRS

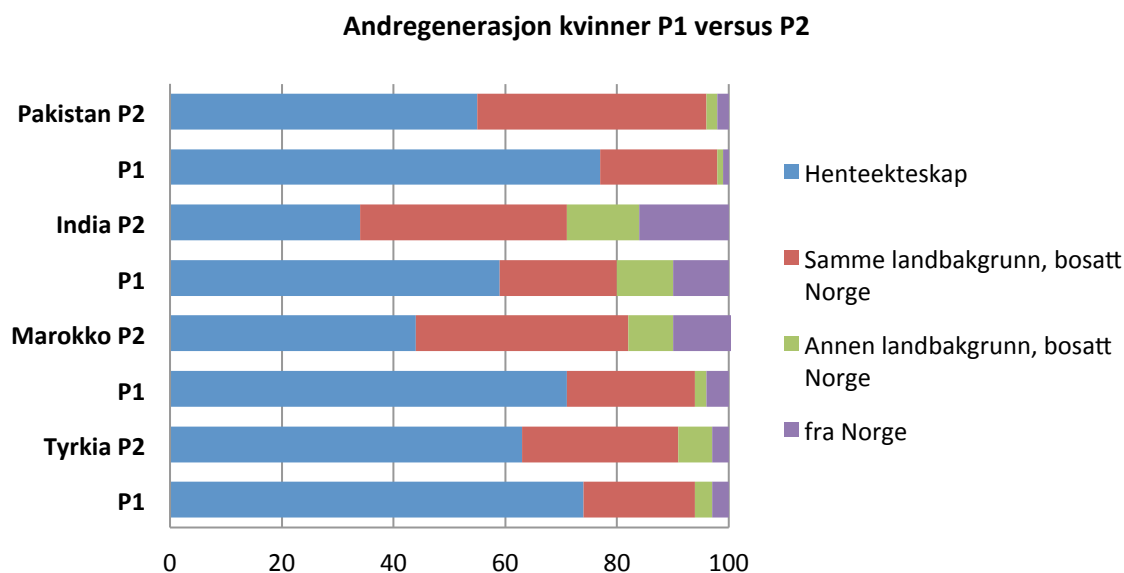
Samme utvikling ser vi hos andregenerasjon kvinner. I P1 var andelen henteekteskap 74 prosent, i P2 var denne andelen nede på 53 prosent (som dog er 5 prosentpoeng høyere enn for førstegenerasjon). Andelen som inngikk ekteskap med mann av samme opprinnelse bosatt i Norge økte fra 21 til 38 prosent (omtrent på nivå med førstegenerasjon). Dette innebærer at 95 prosent av andregenerasjon kvinners ekteskap i P1 var med mann av samme opprinnelse, mens i P2 var andelen 91 prosent. Som for førstegenerasjon kvinner har likevel ekteskapsmønsteret endret seg, da færre inngår henteekteskap i P2 enn i P1. Også disse endringene er gjeldende for samtlige av landgruppene.

Andelen ekteskap med mann av annen landbakgrunn økte fra 2 prosent i P1 til 4,5 prosent i P2, mens ekteskap med nordmann var på 3 prosent i P1 og 4,5 prosent i P2. Andelen ekteskap med mann med annen landbakgrunn eller norsk, er altså noe lavere for andregenerasjon enn for førstegenerasjon.

Endringene fra P1 til P2 for førstegenerasjon og andregenerasjon kvinner er illustrert i figurene under:

Figur 41 Endringer i ekteskapsmønsteret for førstegenerasjon kvinner for utvalgte landgrupper i P1 (1996-2004) og P2 (2007-2012). Nasjonalt. Kilde SSB/HRS

Figur 42 Endringer i ekteskapsmønsteret for andre generasjon kvinner for utvalgte landgrupper i P1 (1996-2004) og P2 (2007-2012). Nasjonalt. Kilde SSB/HRS

Menn

For menn ser vi samme utvikling som hos kvinnene, men den er ikke like tydelig.

Hos førstegenerasjonsmenn var det i P1 73 prosent som inngikk henteekteskap (mot 71 prosent hos kvinnene), i P2 var denne andelen på 64 prosent (mot 48 prosent hos kvinnene). Andelen som inngikk ekteskap med kvinne av samme opprinnelse bosatt i Norge økte fra 13 til 24 prosent (mot 18 til 39 prosent hos kvinnene). Dette innebærer at 86 prosent av førstegenerasjon menns ekteskap i P1 var med kvinne av samme opprinnelse (89 prosent hos kvinnene), mens i P2 var andelen 88 prosent (87 prosent hos kvinnene). Som hos førstegenerasjon kvinner har ekteskapsmønsteret endret seg, da ved at flere av ekteskapene var med ektefelle som allerede var i Norge (jf. tabell under). Disse endringene er gjeldende for samtlige av landgruppene i utvalget, med unntak av førstegenerasjon menn fra India.

Andelen ekteskap med kvinne av annen landbakgrunn økte fra 4 prosent i P1 til 6 prosent i P2, mens det var en (enda) lavere andel ekteskap med norsk kvinne fra P1 til P2, med henholdsvis 10 og 6 prosent.

MENN 1. og 2.generasjon			Giftet seg med ei fra:							
	Tot. ant inngåtte ekteskap		samme landbakgrunn, bosatt i utlandet		samme landbakgrunn, bosatt i Norge		annen landbakgrunn, bosatt Norge		fra Norge	
	1996-2004	2007-2012	1996-2004	2007-2012	1996-2004	2007-2012	1996-2004	2007-2012	1996-2004	2007-2012
1.generasjon	2971	2206	73 %	64 %	13 %	24 %	4 %	6 %	10 %	6 %
Tyrkia	838	590	76 %	67 %	10 %	16 %	3 %	7 %	11 %	10 %
Marokko	589	350	71 %	67 %	7 %	16,5%	5 %	7 %	17 %	9,5 %
India	419	417	65 %	70 %	14 %	20 %	5 %	7 %	16 %	3 %
Pakistan	1125	849	75 %	59 %	18 %	35 %	3 %	4 %	4 %	2 %
2.generasjon	622	816	75 %	52 %	20 %	38 %	3 %	6 %	2 %	4 %
Tyrkia	96	131	70 %	49,5%	23 %	39 %	3 %	7 %	4 %	4,5 %
India	51	68	72,5%	42,5%	17,5%	45,5%	4 %	3 %	6 %	9 %
Pakistan	475	617	76 %	54 %	20 %	37 %	3 %	6 %	1 %	3 %

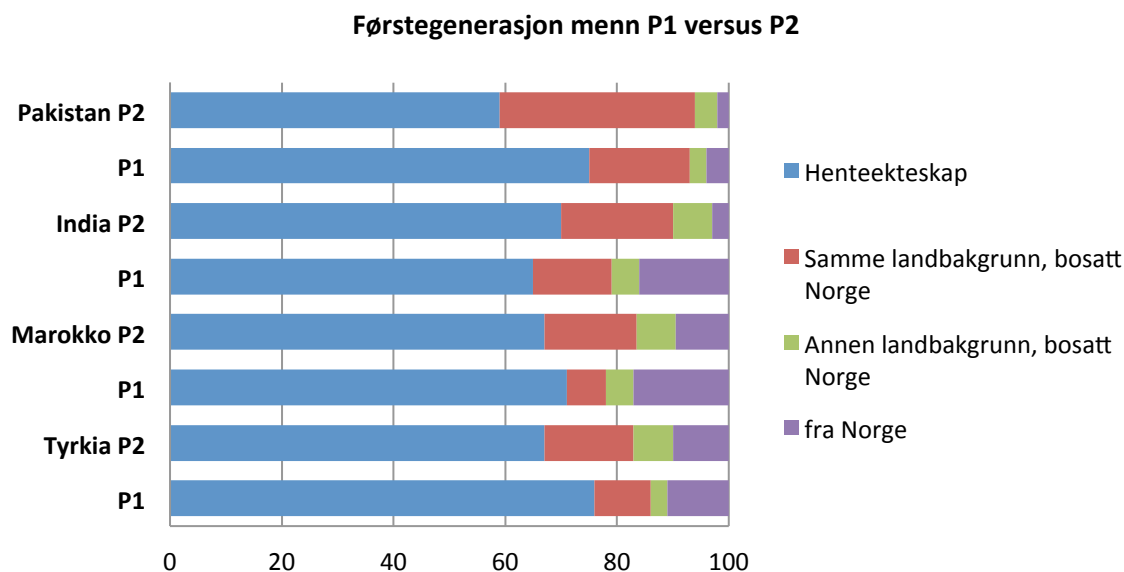
Tabell 10 Sammenligning av sentrale landgrupper i første- og andregenerasjon menn sitt ekteskapsmønster for perioden 1996-2004 (P1) og 2007-2012 (P2). Nasjonalt. Kilde: SSB/HRS

For andregenerasjon menn har vi tatt ut Marokko, da vi i P1 hadde svært få ekteskap inngått av menn av marokkansk opphav i Norge. I P1 var andelen henteekteskap 75 prosent hos mennene, i P2 var denne andelen nede på 52 prosent. Dette er omtrent samme tall som for andregenerasjon kvinner (med henholdsvis 74 og 53 prosent), men mens andregenerasjon kvinner i P2 hadde fem prosentpoeng høyere andel henteekteskap enn førstegenerasjon kvinner, har andregenerasjon menn en betydelig lavere andel i P2 (12 prosentpoeng lavere for andregenerasjon menn).

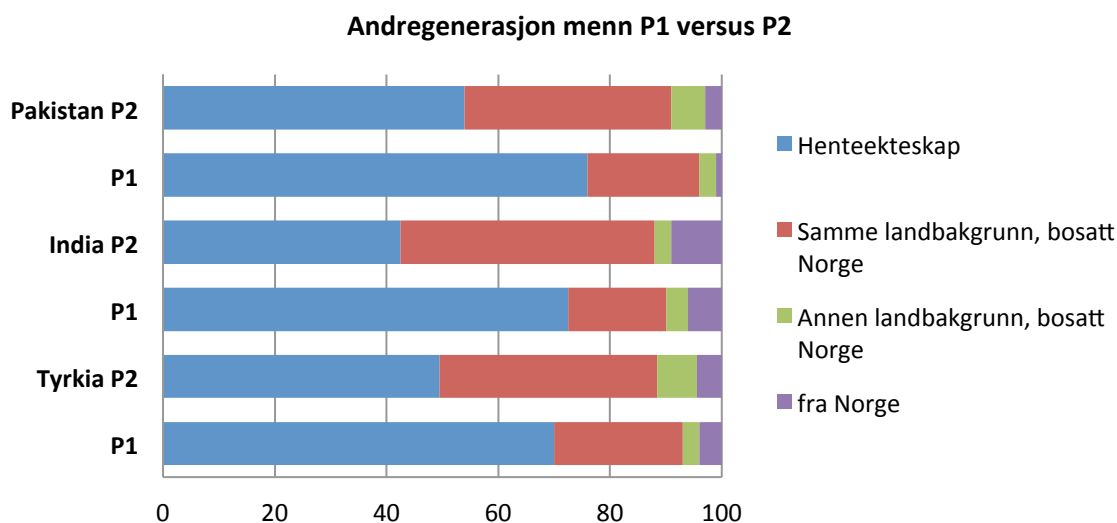
Andelen som inngikk ekteskap med kvinne av samme opprinnelse bosatt i Norge økte fra 20 til 38 prosent (omtrent på nivå med andregenerasjon kvinner og betydelig høyere enn førstegenerasjon menn). Dette innebærer at 95 prosent av andregenerasjon menns ekteskap i P1 var med kvinne av samme opprinnelse (samme for kvinner), mens i P2 var andelen 90 prosent (1 prosentpoeng lavere enn kvinnene). Som for kvinnene har likevel ekteskapsmønsteret endret seg, da færre inngår henteekteskap i P2 enn i P1. Disse endringene er gjeldende for samtlige av landgruppene.

Andelen ekteskap med kvinne av annen landbakgrunn økte fra 3 prosent i P1 til 6 prosent i P2, mens ekteskap med norsk kvinne var på 2 prosent i P1 og 4 prosent i P2. Andelen ekteskap med norsk kvinne var altså noe lavere for andregenerasjon enn for førstegenerasjon (på henholdsvis 10 og 6 prosent).

Endringene fra P1 til P2 for førstegenerasjon og andregenerasjon menn er illustrert i figurene under:

Figur 43 Endringer i ekteskapsmønsteret for førstegenerasjon menn for utvalgte landgrupper i P1 (1996-2004) og P2 (2007-2012). Nasjonalt. Kilde SSB/HRS

Figur 44 Endringer i ekteskapsmønsteret for andre generasjon menn for utvalgte landgrupper i P1 (1996-2004) og P2 (2007-2012). Nasjonalt. Kilde SSB/HRS

Dermed kan vi slå fast at det har vært en betydelig nedgang i andelen henteekteskap for de fleste grupper både i første- og andre generasjon fra perioden 1996-2004 til perioden 2007-2012, samtidig som stadig flere inngår ekteskap med herboende av samme opprinnelse som seg selv. Svært få gifter seg ut av egen gruppe, så dermed forblir andelen ekteskap med noen av annen landbakgrunn eller norske svært lav, noe som særlig gjelder ekteskap med norske.

3.3 Ingen regel uten unntak

Som nevnt innledningsvis i kapittel 2 konkluderer SSB med at ekteskapsmønsteret blant innvandrere og deres norskfødte barn (henholdsvis første- og andregenerasjon) blant annet kan si noe om hvor *tette kontakter* som utvikles mellom innvandrere og majoritetsbefolkningen.

3.3.1 Liten kontakt?

De landgrupper som vi har analysert i denne rapporten bevitner at det ikke er tett ekteskapskontakt mellom innvandrere og ikke-innvandrere. Tvert om kan det synes som om en slik kontakt er mindre i andregenerasjon enn i førstegenerasjon, da andelen som gifter seg med norske er vedvarende lav, eller som vi vil betegne situasjonen: oppsiktsvekkende lav.

Vi minner i denne sammenheng om at de 17 landgruppene som undersøkelsen omhandler er valgt ut på bakgrunn av at mange av dem er de største ikke-vestlige gruppene i Norge, samt at arrangert ekteskap er normen i mange av disse gruppenes opprinnelsesland. Vår tese er at nettopp praksisen med såkalte arrangerte ekteskap ligger dypt forankret i de aktuelle kulturene og kan således være til hinder for fritt valg av ektefelle, selv i et land som Norge og selv om du er født og oppvokst her.

«Det frie valg» er derimot normbasert. Vår erfaring er at mange mener de har foretatt et fritt valg da de selv har fått være delaktig i beslutningen om giftermålet, eventuelt har fått anledning til å avvise det som oppfattes som «helt uaktuelle» ekteskapskandidater. Men vi erfarer også at foreldre/familie presenteres for en aktuell kandidat som de får i oppdrag å vurdere om kan «aksepteres» (typisk samme opprinnelse, kaste, religion el.l.) og gjør de så, kan bryllupet arrangeres. Det kan selvsagt diskuteres hvor «fritt» en slik praksis er.

Viktigere er det kanskje likevel at andelen henteekteskap blir færre. Vi har forelagt disse tallene for personer i aktuelle miljøer, både gifte og «gifteklare», for å høre deres respons, og de var ikke overrasket over at det blir færre henteekteskaper. Gjennomgangstonen er at «nå har mange forstått hvor dårlig slike ekteskap som regel fungerer», alternativt: «foreldre lærer av eget og andres elendige ekteskap».

At (den kulturelle og sosiale) avstanden blir for stor mellom slike ektefeller forklares nettopp med at det ikke er fritt valg. Det er således ikke snakk om noen «grenseløs kjærlighet», men helt andre faktorer som er styrende. Det kan være alt fra for eksempel familietjenester (hente familiemedlemmer eller venner til opphold i Vesten), gjøre storfamilien større og mer innflytelsesrik her og slik blant annet sikre kontroll av egne kvinner (æreskodeksen). De samme mener for øvrig at hvis ekteskapet er bygget på fri kjærlighet, vil den kulturelle og sosiale avstanden også kunne takles bedre.

Det er også verdt å merke seg at det kan synes som om det er et skille mellom kvinner og menn. Både for første- og andregenerasjon kvinner går andelen henteekteskap ned, for førstegenerasjonskvinner fra 71 til 48 prosent for perioden 1996-2004 til perioden 2007-2012 og for andregenerasjon fra 74 til 53 prosent. Samtidig registrerer vi at for begge periodene var andelen henteekteskap høyere i andregenerasjon enn i førstegenerasjon.

Vi har også sett at gjennomsnittsalderen ved inngåelsen av ekteskapet er betydelige lavere hos andregenerasjon enn hos førstegenerasjon (pkt. 2.3)⁹, samtidig med at gjennomsnittsalderen er lavere hos andregenerasjon ved henteekteskap enn ekteskap inngått med herboende.

---

⁹ At ekteskapsalderen er høyere for førstegenerasjon kan også handle om skilte som gifter seg på nytt. Vi har ikke kontrollert opp hva omfanget av dette eventuelt kan utgjøre.

Også for menn går andelen henteekteskap ned (pkt. 2.6). For førstegenerasjonsmenn fra 73 til 64 prosent for perioden 1996-2004 til perioden 2007-2012 og for andregenerasjon fra 75 til 52 prosent. Her er derimot andelen henteekteskap lavere i andregenerasjon enn i førstegenerasjon.

Men selv om andelen henteekteskap går ned, så fortsetter de samme gruppene å gifte seg med sine egne. Våre informanter mener at det vil ta lang tid før denne praksisen endres. De avviser også at grunnen til at så få gifter seg med norske har noe med rasisme å gjøre, men at det rett og slett er å gå for langt ut av «egen kultur».

Filmregissør Ulrik Imtiaz Rolfsen og en 23 år mannlig slektning har uttalt seg langt kraftigere: på Kveldsnytt 11.desember 2013. «- De manipulerer barna. De lager et skille mellom oss og de andre. De vil opprettholde kulturen sin her.»¹⁰

Videre ble ekteskapsinngåelsene forklart slik:

«- Pakistanere som minoritet har egentlig bare kontakt med pakistanere fordi de ønsker selv å skape et skille. Vi er pakistanere, de er nordmenn, marokkanere osv. Det er veldig viktig å opprettholde den pakistanske kulturen, og det gjør man ved bare å være sammen med pakistanere. Barna fortelles at de ikke er norske. Vær som oss, ikke vær som dem. Det koker ned til spørsmål om moral, der det norske samfunnet snakkes ned. Slik manipuleres barna også til å gifte seg med sine egne.»

Således kan vi ut fra ekteskapsmønsteret til de fleste av våre utvalgte grupper slå fast at eventuell *tett kontakt* mellom personer med og uten innvandrerbakgrunn slår sprekker når ekteskapet inntreffer.

3.3.2 Innstramninger i regelverket

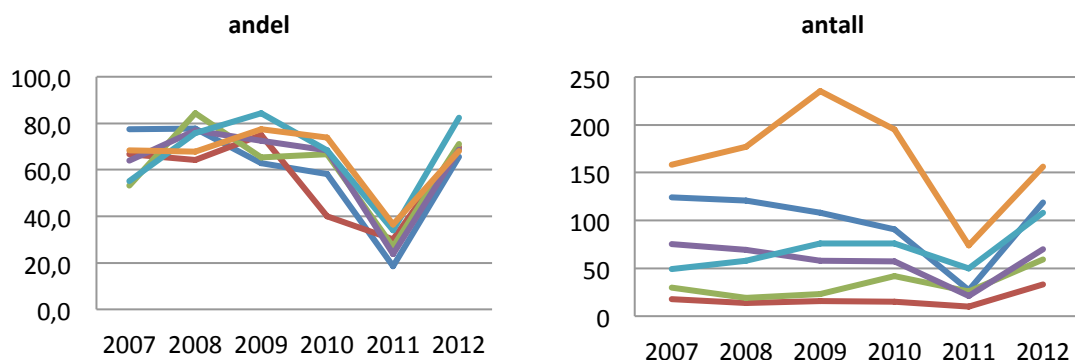
Nettopp integreringsfaktoren (stadig reproduksjon av førstegenerasjon ved henteekteskap) og fraværet av frie ekteskapsvalg (tvangsekteskap) har ført til at reglene for familieinnvandring er blitt forsøkt innskjerpet, endog i flere omganger. Utfordringen er at uansett regler så ser de ikke ut til å være effektive, i alle fall ikke mer enn i en viss tid.

Som vi så av ekteskapsmønsteret blant førstegenerasjon menn (pkt. 2.4.1) var det i 2011 et kraftig fall i andelen henteekteskap for samtlige landgrupper i utvalget, som året etter (2012) var tilbake som samme nivå årene forut. Dette gjaldt for samtlige landgrupper.

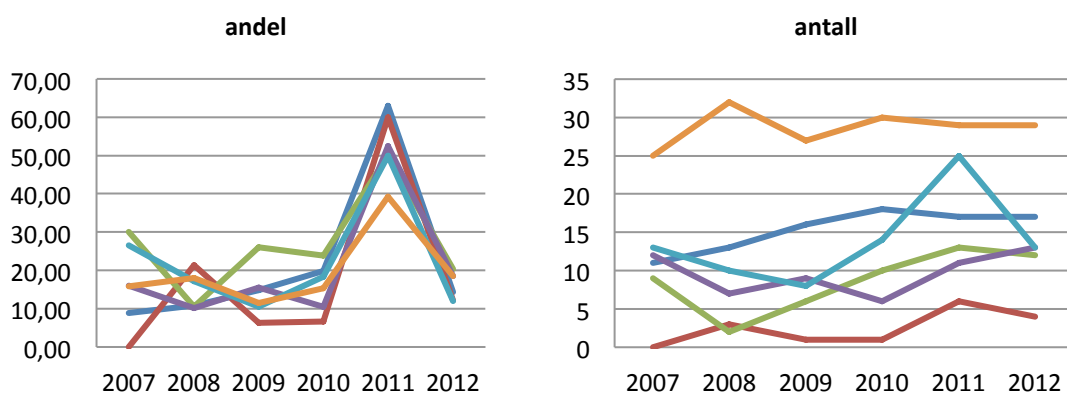
For de seks landgruppene av førstegenerasjons menn som i hele perioden hadde høyest andel henteekteskap (det vil si over 60 prosent), så bildet ut som figuren under, merket «andel» (hvilke landgrupper dette er, er uinteressant for poenget her). Men dette betyr ikke at henteekteskap ble «kompensert» med ekteskap i en av de andre kategoriene (selv om det medførte en høyere andel ekteskap med herboende av samme opprinnelse), da det var betydelig færre ekteskap i 2011, jf. figur under merket «antall».

---

¹⁰ NRK Kveldsnytt 11.desember 2013

Som en illustrasjon av poenget følger også figur av andel og antall ekteskap (merk for øvrig forskjellen i antall på de to ekteskapstypene) med herboende av samme opprinnelse:

Som nevnt i pkt. 2.4.1 er den eneste forklaringen vi finner at det per 1.januar 2010 ble innført strengere regler for familieinnvandring, med nye vilkår for familieinnvandringstillatelse og strengere krav til økonomisk forsørgelse.

I den nye loven ved familieinnvandring ble hovedregelen at herboende (personen som bor i Norge, også kalt referansepersonen) måtte kunne dokumentere tilstrekkelig inntekt året før han/hun kunne få ektefelle/familien til Norge. I tillegg måtte vedkommende kunne vise til tilstrekkelig inntekt det neste året.

Det ble også innført et nytt krav om at referansepersonen i Norge som hovedregel ikke måtte ha mottatt sosialhjelp det siste året.

Men enda viktigere var kanskje den såkalte 4-årsregelen. Dette innebar et krav om at referansepersonen som selv er flyktning, har opphold på humanitært grunnlag eller har opphold på grunn av familieinnvandring, måtte ha fire års arbeid eller utdanning i Norge før det kunne gis oppholdstillatelse til familiemedlemmer.

Vi har derfor sett nærmere på deler av dette regelverket.

3.3.3 Økonomisk forsørgelse – og unntak

Når det gjelder økonomisk forsørgelse eksisterer det også unntak. Det heter i unntakene at i noen tilfeller kan enkelte familiemedlemmer (ektefelle, samboer, barn, foreldre) få

familieinnvandringstillatelse selv om den som bor i Norge (altså herboende eller referansepersonen) ikke har nok inntekt (her fra UDIs hjemmeside).¹¹

Det stilles *ikke* krav om forsørgelse dersom referansepersonen for eksempel:

- Er barn under 18 år, og det er foreldrene dine som søker om oppholdstillatelse på grunn av at de har omsorgen for deg eller fordi de har samværsrett med deg.

I vår tolkning betyr dette at for eksempel foreldrene til enslige asylsøkerbarn, som nesten uten unntak får opphold, kan søke om gjenforening med barnet etter at barnet har fått opphold i Norge. Dette selv om du ikke hadde den daglige omsorgen for barnet før det tok turen alene til Norge, det holder om foreldrene eller en av foreldrene hadde samværsrett med barnet. Videre finner vi det noe spesielt at foreldre til såkalte «enslige asylbarn» omtales som å ha «omsorgen».

Til dette kan jo også bemerkes at enslige, mindreårige asylsøkeres rettigheter er styrket med Dublin III-forordningen (hvor det blant annet vises til internasjonale avtaler som for eksempel FNs barnekonvensjon og EUs charter for grunnleggende rettigheter). Med hensyn til «barnets beste» skal blant annet mulighetene for familiegjennforening styrkes.

Neste punkt der det *ikke* stilles krav om forsørgelse, er hvis herboende:

- Har fått oppholdstillatelse eller permanent oppholdstillatelse (bosettingstillatelse) i Norge som flyktning (asyl eller andre beskyttelsesgrunner, inkludert vern mot retur til hjemlandet).

Nettopp begrepet «flyktning» er interessant her. For før den nye utlendingsloven trådte i kraft (1. januar 2010) ble flyktningstatus kun gitt til dem som fylte vilkårene for anerkjennelse som flyktning etter flyktningkonvensjonen. Men med den nye loven ble flyktningstatus også gitt til dem som etter myndighetens vurdering har rett på beskyttelse etter andre konvensjoner, og dermed også de rettigheter som flyktningstatusen innebærer. (Ordet «asyl» ble for øvrig i samme lov endret til «beskyttelse»). Med andre ord kan det være flere ulike grunner til at du har fått opphold i Norge, men likevel er du unntatt fra krav om forsørgelse ved familiegjennforening.

Og merk: Status som flyktning får også familiegjennforente med disse.

Videre heter det:

Dersom familiemedlemmet er ektefellen din, må ekteskapet være inngått før du kom til Norge. Familiemedlemmet ditt må som hovedregel søke om oppholdstillatelse innen ett år etter at du fikk din oppholdstillatelse her. Søknaden er ikke formelt levert før familiemedlemmet har vært på ambassaden og levert pass og annen nødvendig dokumentasjon.

Spørsmålet er hvordan overnevnte stiller seg til samboere, og hvordan dette dokumenteres.

Vår vurdering er at endringen av hvem som har fått «flyktningstatus» (utvidelsen av personkretsen og familiegjennforente med disse) kan være en medvirkende årsak til at andelen henteekteskap er høy og forklare (deler av) fallet i 2011. Spørsmålet i så henseende er hvordan 4-årsregelen eventuelt slo ut (vi omtaler det nærmere i pkt. 3.3.5).

---

¹¹ <http://www.udi.no/Sentrale-tema/Familieinnvandring/Krav-til-personen-som-bor-i-Norge-referansepersonen/Krav-til-forsorgelse-og-bolig/>

3.3.4 Inntekt – og unntak

Reglene forteller oss videre at inntekt kan være så mangt, og vel så interessant her er unntakene.

Først og fremst gjelder et inntektskrav, som i 2013 tilsvarte 246 136 kroner (årlig samlet inntekt før skatt). Inntektskravet skal blant annet sørge for at du kan forsørge familiemedlemmet som kommer til Norge. Men det skal vel ikke store fantasien til for å fastslå at ved en slik inntekt er du ikke i stand til å forsørge noen i Norge, antakelig knapt nok deg selv. Til sammenligning var gjennomsnittlig årslønn (for alle områder) i 2012 på 470 900 kroner, ifølge Statistisk sentralbyrå (SSB). Den laveste gjennomsnittlige årslønn for de angitte områdene var på 330 100 kroner (hotell og restaurant).¹²

Når det gjelder krav til fremtidig inntekt heter det dessuten at det «må være sannsynlig at du vil ha en slik årsinntekt i tida fremover,» hvilket vanligvis synes å være ett år ut fra følgende presisering fra UDI:

«Hvis familiemedlemmet ditt får innvilget familieinnvandringstillatelse, må du oppfylle kravet til inntekt i hele perioden som tillatelsen gjelder for (vanligvis ett år). Du kan bli bedt om å dokumentere dette når familiemedlemmet ditt for første gang søker om fornyelse av tillatelsen. Dette betyr at hvis du ikke har nok inntekt i løpet av det første året etter at familiemedlemmet ditt kommer til Norge, kan familiemedlemmet ditt miste tillatelsen sin og måtte forlate Norge.»

Hva gjelder fremtidige inntekter, kan dette være:

- Arbeidsinntekt (dokumentert med arbeidskontrakt og lønnsslipper fra de siste tre månedene).
- Sykepenger, svangerskapsenger, foreldrepenger, uførepensjon eller alderspensjon fra Folketrygden (dokumentert med kopi av vedtak fra NAV og utbetalingsslipper fra de siste tre månedene).
- Andre varige pensjoner eller faste periodiske ytelser (forsikringsutbetalinger eller liknende, dokumentert med kopi av vedtak eller liknende og utbetalinger fra de siste tre månedene).
- Introduksjonsstøtte for nyankomne innvandrere (dokumentert med kopi av vedtaksbrevet fra kommunen og utskrift av betalinger fra de siste tre månedene).
- Lån eller stipend du får i forbindelse med utdanning (dokumentert med kopi av vedtak, avtale eller liknende og utbetalinger fra de siste tre månedene).

Med unntak av arbeidsinntekt (og den lave inntektsgrensen), må det vel kunne stilles spørsmålstegn ved i hvilken grad de andre ytelsene faktisk er å anse som inntekt i den forstand at de bidrar til å oppfylle intensjonen med et *forsørgerkrav*.

Dessuten er det spesielle regler for varig uførepensjon eller alderspensjon, da det heter at hvis du bor i Norge må den samlede pensjonen være «på minst 167 963 kroner før skatt for å oppfylle inntektskravet». Altså enda mindre enn inntektskravet for de øvrige. Er det noen som tror det er mulig å forsørge seg selv og familiemedlemmer ved et slikt inntektskrav?

For øvrig regnes følgende *ikke* som inntekt:

- Økonomisk sosialhjelp
- Bostøtte

¹² <http://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/statistikker/lonnansatt/aar/2013-03-20?fane=tabell&sort=nummer&tabell=104020>

- Arbeidsledighetstrygd
- Inntekter fra det offentlige for å oppdra barn, for eksempel barnetrygd
- Egne midler (penger på konto)

Interessant i denne sammenhengen er for eksempel hva som skal til for å få bostøtte. Ifølge Husbanken har du ikke rett til bostøtte hvis inntektsgrunnlaget i husstanden overstiger *øvre grense for inntekter*. Dette gjelder uansett hvor høye boutgiftene er.

Øvre inntektsgrense bestemmes blant annet av hvor i landet du bor, og er delt inn i fire grupper. Gruppe 1 er Oslo, gruppe 2 er Bergen, Trondheim, Tromsø, Stavanger og Bærum, gruppe 3 er Lørenskog, Skedsmo, Frogn, Oppegård, Asker, Nesodden, Kristiansand, Sola, Sandnes og gruppe 4 er alle kommuner som ikke er nevnt over. Siden Oslo er det mest innvandrertette stedet i landet vårt, tar vi utgangspunkt i disse satsene (gjeldene fra januar 2014, er brutto inntekt). Øvre inntektsgrense er også avhengig av hvor mange som bor i boligen og hva slag bolig en bor i, jf. tabell under (det er egne satser for unge uføre, kilde: Husbanken):¹³

Type bolig	Antall personer i husstanden				
	1	2	3	4	5
Vanlig bolig	218 190	246 400	276 000	305 500	336 879
Tilpasset bolig	223 000	251 345	280 800	310 700	342 228
Kommunal utleiebolig	219 000	247 500	276 317	306 800	337 400
Tilpasset kommunal utleiebolig	223 399	251 900	281 634	312 000	343 000

Dette tilsier at *forsørgerkravet* for å ha rett til familiegjengeforening eller -etablering omtrent er på linje med øvre inntektsgrensen for rett til bostøtte i Oslo, og over hvis det er fler enn en i husstanden.

Det er også spesielle regler for studenter som tilsier at hvis du tar høyere utdanning og har opptjent minst 60 studiepoeng i siste likningsår eller tar fagskoleutdanning og har gjennomført minst ett års normert studietid i løpet av siste likningsår, samt at begge har fylt 23 år, kan inntekten til søkeren regnes med for å oppnå inntektskravet. Den må da minimum være på 246 136 per år. Hvordan eventuelt søkerens inntekt (fra utlandet) dokumenteres, er vi noe usikre på.

Vi ser også at introduksjonsstøtte for nyankomne regnes som inntekt. Introduksjonsstøtten er fastsatt til 2G (to ganger grunnbeløpet i Folketrygden). Ifølge NAV var grunnbeløpet per 1.mai 2013 pålydende 85 245 kroner i året, det vil si at 2G tilsvarte 170 490 kroner.¹⁴

Med andre ord er forsørgerkravet lite reelt hvis intensjonen faktisk er at herboende skal kunne forsørge ektefellen fra utlandet. Hva så med fireårsregelen?

3.3.5 4-årsregelen

I Utlendingsloven heter det følgende:¹⁵

§ 40 a. Krav til referansepersonen om fire års arbeid eller utdanning i Norge

Det er et vilkår for oppholdstillatelse etter § 40 at referansepersonen har arbeidet eller tatt utdanning i Norge i fire år, når referansepersonen har

- a) asyl, jf. § 28,

¹³ <http://www.husbanken.no/bostotte/inntektsgrenser/inntektsgrenser-kommunegruppe-1/>

¹⁴ [https://www.nav.no/Om+NAV/Satsar+og+utbetalingsdatoar/Grunnbel%C3%B8pet+\(G\)](https://www.nav.no/Om+NAV/Satsar+og+utbetalingsdatoar/Grunnbel%C3%B8pet+(G))

¹⁵ http://lovdata.no/dokument/NL/lov/2008-05-15-35/KAPITTEL_6#KAPITTEL_6

- b) oppholdstillatelse etter innreisestillatelse som overføringsflyktning, jf. § 35 tredje ledd,
- c) kollektiv beskyttelse i en massefluktsituasjon, jf. § 34,
- d) oppholdstillatelse på grunn av sterke menneskelige hensyn eller særlig tilknytning til riket, jf. § 38,
- e) oppholdstillatelse som familiemedlem, jf. §§ 40 til 53, eller
- f) permanent oppholdstillatelse på grunnlag av tillatelsene nevnt i bokstav a til e, jf. § 62

Vilkåret i første ledd gjelder ikke når

- a) ekteskapet var inngått eller partene har unnfanget barn før tidspunktet for referansepersonens innreise i riket, eller
- b) partene har inngått ekteskap eller unnfanget barn mens begge har hatt oppholdstillatelse i Norge.

Så er spørsmålet hva som regnes som arbeid eller utdanning. Det finner vi i forskriften, der vi kan lese følgende:¹⁶

§ 9-1. Krav til referansepersonen om fire års arbeid eller utdanning i Norge

For at fireårskravet etter lovens § 40a skal anses oppfylt, må arbeidet eller utdanningen sammenlagt utgjøre heltids aktivitet. Heltids høyere utdanning tilsvarer minst 60 studiepoeng per år.

Som arbeid eller utdanning regnes

- a) inntektsgivende arbeid,
- b) grunnskole,
- c) videregående opplæring,
- d) universitet og høyskole,
- e) introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter introduksjonsloven,
- f) kvalifiseringsprogram etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen kapittel 4,
- g) kvalifiseringstiltak som har et innhold som kan likestilles med aktivitetene nevnt i bokstav a til f,
- h) omsorg for barn i en periode på 46 uker etter fødsel eller adopsjon dersom referansepersonen har opptjent rett til foreldrepenger, jf. folketrygdloven § 14-6. Ved flerbarnsfødsler eller hvis flere barn blir adoptert samtidig, blir perioden utvidet med fem uker for hvert barn mer enn ett. Utlendingsdirektoratet kan gi retningslinjer om godskriving av permisjonstid fra utdanning på grunn av omsorg for barn.

Perioder hvor referansepersonen mottar sykepenger, uførepensjon eller alderspensjon etter folketrygdloven regnes som arbeid. Stillingsbrøken fastsettes i henhold til den prosentandel som folketrygdytelsen utgjør av full stilling.

Det gjøres unntak fra fireårskravet når referansepersonen har fylt 67 år.

Det er vel forståelig at sykepenger og uførepensjon regnes som «arbeid», eller i alle fall som inntekt, men det hadde i så fall vært interessant i hvilken grad denne form for «arbeid» opptrer for de grupper der andelen henteekteskap er høy. Som kjent er det noen innvandrergupper i Norge som har svært lav sysselsettingsgrad, men likevel ser det ikke ut

¹⁶ http://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2009-10-15-1286/*#KAPITTEL_9

som om det er til hinder for at det innenfor de samme gruppene hentes ektefelle til Norge. Spørsmålet mange stiller seg er hvordan de makter å oppfylle kravene som blant annet stilles til forsørgelse, men det kan være at forklaringen nettopp ligger i hva som regnes som inntekt og arbeid?

Gitt at dette kravet fortsatt har som formål at personer som får opphold i Norge på bakgrunn av ekteskapet skal kunne forsørges av herboende, kan det kanskje også stilles spørsmål ved i hvilken grad *grunnskole* kvalifiserer som «studie». Det kan også stilles spørsmål ved i hvilken grad de angitte punktene e) til h) kvalifiserer til det som var intensjonen med en 4-årsregel, da fire års studie eller arbeid skulle bidra til å sikre at de unge tok utdanning *utover* over grunnskolen eller var i arbeid i fire år før ektefelle kunne hentes til Norge.

La oss se nærmere på for eksempel kvalifiseringsprogram (f) og omsorg for barn (h).

Kvalifiseringsprogram

I Lov om sosial tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen heter det følgende om kvalifiseringsprogram (§ 29):¹⁷

Kvalifiseringsprogram gjelder for personer i yrkesaktiv alder med vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne og ingen eller svært begrensede ytelser til livsopphold etter folketrygdløven eller arbeidsmarkedsloven.

Rett til kvalifiseringsprogram forutsetter at

- a) søkeren har gjennomgått en arbeidsevnevurdering,
- b) tett og koordinert bistand gjennom deltakelse i programmet vurderes som hensiktsmessig og nødvendig for å styrke vedkommendes mulighet for deltakelse i arbeidslivet, og
- c) arbeids- og velferdsforvaltningen kan tilby et tilpasset program.

For den tiden en person deltar i et kvalifiseringsprogram, har vedkommende rett til kvalifiseringsstønad etter bestemmelsene i § 35.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om retten til kvalifiseringsprogram og om bruken av arbeidsevnevurderinger, herunder faglig innhold og metode.

I § 35, som det henvises til over, heter det:

For den tiden en person deltar i kvalifiseringsprogram, har vedkommende rett til kvalifiseringsstønad.

Kvalifiseringsstønaden skal på årsbasis være lik to ganger folketrygdens grunnbeløp. Deltaker under 25 år mottar 2/3 stønad.

Antall stønadsdager hvert år settes til 260, slik at stønaden per dag utgjør 1/260 av stønaden på årsbasis.

Til den som forsørger barn, ytes et barnetillegg. Departementet gir forskrifter om barnetillegg, herunder om tilleggets størrelse mv.

Da kvalifiseringsprogram nettopp gjelder for dem som selv har vanskeligst for å kunne være selvforsørgende, jamfør at det gjelder for personer i *yrkesaktiv alder med vesentlig nedsatt*

¹⁷ http://lovdata.no/dokument/NL/lov/2009-12-18-131#KAPITTEL_4

arbeids- og inntektsevne og ingen eller svært begrensede ytelser til livsopphold, er det etter vår vurdering noe optimistisk å tro at den samme personen med disse ytelsene, også med barnetillegg, kan forsørge en ektefelle.

Omsorg for barn

Som vi så i Utlendingsloven § 40 er omsorg for barn med opptjent rett til foreldrepenger, regnet som inntekt etter folketrygdloven § 14-6. I denne loven heter det følgende:¹⁸

Rett til foreldrepenger opptjenes gjennom yrkesaktivitet. Både moren og faren kan opptjene rett til foreldrepenger ved å være yrkesaktiv med pensjonsgivende inntekt (§ 3-15) i minst seks av de siste ti månedene før vedkommendes uttak av foreldrepenger tar til, se §§ 14-10 første og annet ledd og 14-14 annet ledd. Ved adopsjon må moren ha opptjent rett til foreldrepenger ved omsorgsovertakelsen.

Den pensjonsgivende inntekten må på årsbasis svare til minst halvparten av grunnbeløpet.

Likestilt med yrkesaktivitet er tidsrom da det er gitt en ytelse til livsopphold i form av dagpenger under arbeidsløshet etter kapittel 4, sykepenger etter kapittel 8, stønad ved barns sykdom m.m. etter kapittel 9 eller arbeidsavklaringspenger etter kapittel 11, eller enten foreldrepenger eller svangerskapspenger etter kapitlet her.

Likestilt med yrkesaktivitet er også tidsrom med

- a) lønn fra arbeidsgiver under permisjon i forbindelse med videre- og etterutdanning,
- b) ventelønn etter lov av 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m. § 13 nr. 6,
- c) vartpenger etter lov av 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse § 24 tredje ledd,
- d) etterlønn fra arbeidsgiver,
- e) avtjening av militær- eller siviltjeneste eller obligatorisk sivilforsvarstjeneste.

«Utfordringen» her er at det er mye som er likestilt med yrkesaktivitet, men la oss også se nærmere på henvisningen til § 3-15 om pensjonsgivende inntekt. Her kan vi lese følgende:

Som pensjonsgivende inntekt regnes personinntekt etter skatteloven § 12-2. Som pensjonsgivende inntekt regnes også inntekt som omfattes av lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard § 3-1 fjerde ledd b.

Som pensjonsgivende inntekt regnes likevel ikke

- a) pensjon i og utenfor arbeidsforhold, føderåd, livrente som er ledd i pensjonsordning i arbeidsforhold og engangs- og avløsningsbeløp for slike ytelser, engangsutbetaling fra pensjonsordning etter innskuddspensjonsloven, engangsutbetaling fra individuell pensjonsavtale som er i samsvar med regler gitt av departementet og engangsutbetaling fra pensjonsavtale etter lov om individuell pensjonsordning.
- b) overgangsstonad etter folketrygdloven § 15-7, § 16-7 og § 17-6.
- c) barns inntekt som inngår ved beregning av personinntekt hos barnets foreldre, jf. skatteloven § 2-14.
- d) introduksjonsstonad beregnet etter lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere kapittel 3.

¹⁸ http://lovdata.no/dokument/NL/lov/1997-02-28-19/KAPITTEL_6-1-2#KAPITTEL_6-1-2

e) støtte etter lov om supplerande stønad til personar med kort butid i Noreg.

Pensjonsgivende inntekt fastsettes for hvert kalenderår fra og med det året medlemmet fyller 13 år, til og med det året medlemmet fyller 75 år.

Dersom medlemmet ikke betaler trygdeavgift (§ 23-3) og skatt og avgift som er utlignet sammen med trygdeavgiften, skal den pensjonsgivende inntekten nedsettes tilsvarende. Departementet gir forskrifter til utfylling og gjennomføring av første punktum.

Departementet gir forskrifter om fastsetting av pensjonsgivende inntekt for året før det året da medlemmet får rett til en trygdeytelse.

Departementet gir forskrifter om pensjonsgivende inntekt for frivillige medlemmer (§§ 2-7 og 2-8), og kan herunder fravike bestemmelsene i paragrafen her.

Med andre ord er dagpenger, sykepenger, stønad ved barns sykdom m.m. og arbeidsavklaringspenger likestilt med yrkesaktivitet, mens introduksjonsstønad (jf. pkt d over) omtales som ikke å være pensjonsgivende inntekt. Men er det så (likevel) yrkesaktivitet, jamfør at det regnes som inntekt/studie i forskriften til familieinnvandring?

En annen interessant faktor hva som er inntekt eller ikke (relatert til krav om forsørgelse ved familieinnvandring), er det som knytter seg til de generelle vilkårene for farens uttak av foreldrepenger (Folketrygdloven § 14-13). Her heter det blant annet:

Faren kan ta ut foreldrepenger bare dersom moren etter fødselen eller omsorgsovertakelsen

- a) går ut i arbeid,
- b) tar offentlig godkjent utdanning på heltid,
- c) tar offentlig godkjent utdanning i kombinasjon med arbeid som i sum gir heltid,
- d) på grunn av sykdom eller skade er helt avhengig av hjelp til å ta seg av barnet,
- e) er innlagt i helseinstitusjon,
- f) deltar på heltid i introduksjonsprogram etter introduksjonsloven kapittel 2,
- g) deltar på heltid i kvalifiseringsprogram etter lov 18. desember 2009 nr. 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen.

Slik vi tolker det, tilsier dette at både introduksjons- og kvalifiseringsprogram kan regnes som fremtidig inntekt i tillegg til at det utløser foreldrepenger via far, hvis ektefellen som hentes til Norge er gravid, som igjen øker «inntektsgrunnlaget».

Vanskelig *ikke* å fylle inntektskravet

Det overnevnte er bare en del av regelverket og er tatt med som en illustrasjon på hvor vanskelig det synes *ikke* å oppfylle inntektskravet, jamfør eksempelvis at kun 23 prosent av somaliske kvinner er sysselsatte, mens 44 prosent av ekteskapene i perioden 2007-2012 var med somalisk mann i utlandet, og blant pakistanske kvinner var 31 prosent sysselsatte mens 50 prosent av ekteskapene var henteekteskap.¹⁹

Vi vil anta at som skjedde i overgangen 2011 til 2012 (jf. ekteskapsstatistikken over), var at det ble åpenbart for de fleste at kravene var fullt mulig å oppfylle uten å endre atferd nevneverdig. Slik sett kan det være at ekteskapene, i hovedsak henteekteskapene, etter den nye loven (2010) bare ble satt på vent til reglene var studert.

---

¹⁹ Finansavisen 26.april 2013.

3.4 Ny innvandringspolitikk

At andelen henteekteskap generelt har sunket i begge generasjonene, både for kvinner og menn, finner vi gledelig i et integreringsperspektiv. Nettopp at færre henter ektefellen i opprinnelseslandet, blir da også typisk presentert som en «glad-sak» i media, men samtidig så viser tallene i denne rapporten at det er betydelig forskjell mellom ulike grupper.

Vi finner det for eksempel spesielt at ikke-vestlige grupper som har lengst botid i Norge, fra Marokko, Pakistan og Tyrkia, i all hovedsak fortsetter å gifte seg innad i egen gruppe. De tre gruppene har vært her siden slutten av 1960-tallet, altså ganske snart i et halvt århundre. Å gifte seg ut av egen gruppe, ved at man da typisk møter sin fremtidige partner på sentrale fellesarenaer i samfunnet, er et av de tydeligste tegnene på å ha blitt en fullverdig deltaker i samfunnet. At dette ikke skjer i overnevnte grupper, kan tyde på at det er viktigere «å holde på egen kultur» enn å ta fullverdig del i det norske samfunnet.

Så vil sikkert noe avvise en slik påstand med at det ikke er noe som kan kalles særegent norsk, at den norske kulturen er under konstant utvikling, og at ulike minoritetsgruppers medbrakte kultur veves inn i det som blir den «nye, norske kulturen». Det er også en del av bildet, men det urovekkende er blant annet de barna som foreldre ikke ønsker skal bli «for norske», de som kan oppleve å bli sendt på lange opphold i foreldrenes opprinnelsesland for «å avlæres» det norske (gjørne under dekke av at de skal lære om sin opprinnelseskultur), der foreldre ikke tar ansvar for at barna lærer seg det norske språket eller kulturelle normer og koder i Norge, og der foreldre insisterer på at barna gifter seg innen egen etniske gruppe. Eller som flere forteller, for eksempel filmregissør Ulrik Imtiaz Rolfsen, at barna manipuleres og at dette også gjelder hvem en skal gifte seg med.

Det er således tankevekkende at andregenerasjon – altså de som er født i Norge – i enda mindre grad enn førstegenerasjon gifter seg ut av egen gruppe.

At henteekteskap og ekteskap med egen nasjonal gruppe bosatt her er enda mer fremtredende i Oslo enn på nasjonalt plan, mener vi kan være et tegn på den pågående segregeringen av hovedstaden, og at Oslos integreringsproblem generelt er mer omfattende enn for landet ellers. Vi vil her særlig peke på andregenerasjon fra Pakistan, der ekteskap i egen gruppe lå på 97 prosent for både kvinner og menn.

Vi finner det også oppsiktsvekkende og bekymringsfullt at tyrkisk andregenerasjon kvinner i så stor grad har inngått henteekteskap i perioden 2007-2012. På nasjonalt nivå med 63 prosent av ekteskapsinngåelsene, mens i Oslo var andelen på hele 74 prosent. Samtidig er kvinnene unge når disse ekteskapene inngås.

Det bør også vekke bekymring at en så liten andel andregenerasjon i sentrale ikke-vestlige grupper gifter seg med norske.

Samtidig er det viktig å formidle til de unge at det har skjedd en utvikling, at andelen henteekteskap går ned, og at førstegenerasjon er eldre når de gifter seg og også i mindre grad henter ektefelle fra utlandet. Informasjon om faktiske forhold kan gi de unge styrke til å stå opp for egne valg. Informasjon kan også skape nødvendig debatt, eksempelvis om hvorfor så få i sentrale grupper gifter seg ut av egen landbakgrunn.

Det er viktig å følge ekteskapsmønsteret videre. I to landgrupper, somaliere og irakere, vil svært mange unge tilhørende andregenerasjon komme i gifteklar alder de kommende årene, henholdsvis over 9 000 og 7 500 unge. For integreringen vil det være av stor betydning at disse bryter med førstegenerasjons ekteskapsmønster.

Politisk drahjelp

Det er åpenbart for oss at skal unge som når gifteklar alder de kommende årene klare å bryte ekteskapsmønsteret, trenger de betydelig drahjelp politisk ved sentrale innstramminger i familieetableringspolitikken. Samtidig er det åpenbart at skal man få til en reell integrering også av personer som kommer til Norge i voksen alder, er det for integreringens skyld viktig at de ikke opplever seg presset til å hente ektefelle i opprinnelseslandet.

Som del av regjeringsplattformen mellom Fremskrittspartiet, Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti har det blitt enighet om en 24-årsgrense ved familieetablering i Norge, men det sies ingenting om et tilknytningskrav. Vi vil *advare* mot å innføre en slik aldersgrense uten et tilhørende tilknytningskrav.

Som i Danmark bør en 24-årsgrense for å hente ny ektefelle (familieetablering) fra land utenfor EØS-området følges av et tilknytningskrav. Ellers kan regelen virke svært u hensiktsmessig og dertil forsterke integreringsutfordringer.

Først, la oss ta en titt på konkrete erfaringer fra Danmark: Da den borgerlige VK-regjeringen tok over i Danmark høsten 2001, tok det litt over et halvt år før ny innvandringspolitikk (utlendingspolitikk, som det heter i Danmark) var på plass, det vil si sommeren 2002 ble de nye reglene om 24-årsgrense, tilknytningskrav, bo- og forsørgerkrav etablert. Året etter var søknader om familiegjenforeninger og -etableringer halvert. Blant afghanere var søknadsmassen redusert med 70 prosent (se kapittel 4 i HRS-boken *Feminin integrering. Utfordringer i et fleretnisk samfunn*).

Konkret viser tall fra 2001, altså året før ny dansk politikk trådte i kraft, og tall for 2004, altså etter to år med ny politikk, at familieetableringen ble redusert med nesten totredjedeler .

Beveggrunnen bak de nye danske reglene var tredelt: beskytte unge mot transkontinentale arrangerte ekteskap, holde de unge lengst mulig på skolebenken i Danmark i håp om å få sluset flest mulig gjennom en utdannelse, og begrense familieetablering som både er kostnadskrevende og integreringshemmende.

Tilknytningskravet innebærer at *parets samlede tilknytning* må være lik eller større til Danmark enn til et annet land for at familieetableringen kan skje i Danmark. Men merk: Tilknytningskrav ble ikke stilt hvis den personen som bor i Danmark har hatt dansk statsborgerskap i over 28 år (ny regel fra 2003). Det samme gjelder personer som har oppholdt seg lovlig i Danmark i over 28 år og som er født og oppvokst i Danmark, eller kom som mindre barn til Danmark.²⁰

En vurdering av parets samlede tilknytning til et land, beregnes ikke ut fra partenes alder, som har vært en misforståelse i norsk debatt (ikke minst da tidligere statsråd Bjarne Håkon Hanssen (Ap) i 2006 introduserte en offentlig debatt om hvorvidt Norge skulle følge i danskenes fotspor).

Tilknytningskravet har mange fordeler integreringsmessig, som også bevitner hvorfor en 24-årsgrense ikke kan operere alene:

1. Kravet vil holde langt flere barn og unge på skolebenken. For hvis foreldrene gjør som mange foreldre i Norge; sender barna på årelange opphold i opprinnelseslandet, så mister de samme barna og unge tilknytning til Norge. Disse barnas foreldre er som regel selv dårlig integrerte sosialt og verdimessig, og har således oftest en plan om å gifte bort barna i opprinnelseslandet. En 24-årsgrense alene vil bare kunne utsette

---

²⁰ Dagens regjering under Sosialdemokratiet har reversert denne regelen fra 28 år til 26 år.

retur til Norge (og derav bli et ytterligere hinder for integrering), mens tilknytningskravet vil bremse muligheten for å realisere foreldre/familiens planer om transkontinentale giftermål.

2. Tilknytningskravet kan således bedre integrering av barn og unge: de bor og vokser opp i det landet de (etter all sannsynlighet) skal leve sine voksne liv i. En 24-årsgrense alene har ingen slik effekt.
3. Tilknytningskravet er med på å beskytte mot arrangerte ekteskap (ufrivillige ekteskap) gjennom bedre integrering i det norske samfunnet som vil kunne stimulere flere til å ta frie ekteskapsvalg med partnere her/i Europa. En 24-årsgrense alene har ingen slik effekt.
4. En 24-årsgrense uten tilknytningskrav kan også gi uønskede utslag ved at unge dumpes i opprinnelseslandet, giftes bort i ung alder der, får barn, og får så komme tilbake til Norge når de er la oss si 20-22 år, for å prøve å innfri forsørgerkravet for å hente ektefellen til Norge når de samme er over 24 år.
5. Med et tilknytningskrav vil det bli langt mindre lukrativt med proforma ekteskap. Som godt kjent, kommer det da en skilsmisse etter tre til fem år, og typisk henter den utenlandske parten ny ektefelle i opprinnelseslandet. (Blant eksempelvis tyrkiske menn har UDI avdekket at når skilsmissen er et faktum, gifter vedkommende seg på ny med fraskilt kone i Tyrkia og henter henne og barna hit.) Kun en 24-årsgrense kan ikke stoppe slikt misbruk.

Det er verdt å merke seg at 28-årsregelen kom som et resultat av negativt utslag av tilknytningskravet: særlig dansker som hadde bodd lengre tid utenfor EU-området, og som ønsket å returnere med partner de fra landet de hadde oppholdt seg i (typisk eksempel: studenter i USA/Australia), protesterte. De oppfylte ikke tilknytningskravet. Dette var også grunnen til at Danmark innførte den nye regelen i 2003 om at tilknytningskravet skal opphøre når en person har bodd lovlig og uavbrutt i Danmark i 28 år, eller har vært dansk statsborger i 28 år. Uavbrutt opphold og aldersgrensen på 28 år, og ikke eksempelvis 24 eller 25 år, var for å beskytte unge innvandrere mot tvangsekteskap og langvarige opphold i opprinnelseslandet i oppveksten. Daværende regjering anså det som lite sannsynlig at foreldre vil vente til eksempelvis ei jente er 28 år før en hun giftes bort, og uansett ville da vedkommende ha nådd en alder som tilsa at hun kunne mobilisere langt mer motstand mot et ufrivillig ekteskap.

En 24-årsregel uten tilknytningskrav er således *uansvarlig* overfor enkeltindivid og overfor integreringen generelt av barn og unge i Norge med ikke-vestlig opphav.

Vi antar at flere politiske partier i norsk politikk vil (fortsette å) argumentere imot et tilknytningskrav (selv med introduksjonen av en 28-årsregel) ut fra at innvandrere som kommer hit i relativt voksen alder avkjæres fra å hente ektefelle i utlandet, typisk opprinnelseslandet. Til dette vil vi påpeke spesielt to ting: 1) Nettopp såkalte henteekteskap er en reproduksjon av førstegenerasjons innvandrere til Norge som setter integreringen ett steg bakover. Det er altså ikke ønskelig i et integreringsperspektiv at innvandrere i Norge fortsetter praksisen med henteekteskap. Ønsker man i integreringens navn å gjøre noe med dette, må det altså innføres tiltak som faktisk forhindrer at praksisen fortsetter. 2) Det finnes flere veier til Norge enn gjennom ekteskap, selv om sistnevnte har vært den enkleste veien til Norge utenom EØS-innvandringen. Hvis en faktisk mener alvor med at det ikke er innvandringen i seg selv som er utfordringen, men *type* innvandring, så må reglene for arbeids- og studieinnvandring ses i sammenheng med ektefelleinnvandring. Med andre ord: En ektefelle utenfor EØS-området som beviselig kan bidra til det norske samfunnet, ved jobb

eller studier, kan få oppholdsgrunnlaget vurdert på dette grunnlaget og ikke bare som «ektefelle».

Vi mener også at dagens krav til forsørgerevne ikke fungerer, som når i underkant av 21 prosent (tall for 2012) av kvinner fra Somalia er i arbeid²¹, mens henteekteskapene ligger på 46 prosent av inngåtte ekteskap i perioden. Som vi har vist gir myndighetene i dag særdeles mange ulike offentlige stønader uttelling som forsørgerevne. HRS er av den oppfatningen at kun reell inntekt gjennom arbeid skal ligge til grunn når evne til forsørgelse skal vurderes, samt at forsørgerkravet bør ligge betydelig høyere (gjør i underkant av snittinntekten i Norge, altså rundt 400 000 kroner). Da vil også inntekten til herboende reelt fungere som evne til å forsørge paret.

Ved familieetablering bør det også stilles krav til parten som skal innvandre. Da tenker vi på skolegang/utdannelse, og derav potensial til å bli aktiv i yrkeslivet i Norge. Bestått test i grunnleggende norsk og kunnskap om det norske samfunnet før søknad om familieetablering kan behandles, bør innføres. Hvis Norge fortsetter å gi familieetablering til personer som vil ha liten evne til reell integrering i det norske samfunnet, vil vi reprodusere de åpenbare integreringsproblemene også blant barn som fødes der, som at 7 av 10 norskpakistanske barn i Osloskolen må ha ekstra språkhjelp, det til tross for at nesten alle er født i Norge. For barn med ikke-vestlige foreldre gjelder dette rundt halvparten av barna.²²

For Oslo kommune er det således, etter vår mening, helt avgjørende at den politiske ledelsen legger press på Regjeringen og Stortinget om å utforme en ny familieetableringspolitikk.

---

²¹ <http://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/attachment/161118?ts=143e81778e8>

²² Aftenposten 24.november 2103 <http://www.osloby.no/nyheter/7-av-10-norskpakistanske-barn-ma-ha-ekstra-sprakhjelp-7382906.html#.UwodrMuYb48>

Liste over tabeller:

Tabell 1 Innvandrerkvinner, 1.generasjon, utvalgte landgrupper, inngåtte ekteskap i perioden 2007-2012. Nasjonalt. Kilde SSB/HRS.....	7
Tabell 2 Kvinner, 2.generasjon, utvalgte landgrupper, inngåtte ekteskap i perioden 2007-2012. Nasjonalt. Kvinner med opphav fra Somalia, Gambia, Irak, Iran og Eritrea tatt ut grunnet få ekteskap i perioden. Kilde SSB/HRS	9
Tabell 3 Innvandrerkvinner, førstegenerasjon, utvalgte landgrupper, inngåtte ekteskap i perioden 2007-2012. Oslo. Kilde SSB/HRS	14
Tabell 4 Kvinner, andregenerasjon, utvalgte landgrupper, inngåtte ekteskap i perioden 2007-2012. Oslo. Kilde SSB/HRS.....	17
Tabell 5 Innvandrer menn, førstegenerasjon, utvalgte landgrupper, inngåtte ekteskap i perioden 2007-2012. Nasjonalt. Kilde SSB/HRS	26
Tabell 6 Menn, andregenerasjon, utvalgte landgrupper, inngåtte ekteskap i perioden 2007-2012. Nasjonalt. Kilde SSB/HRS	30
Tabell 7 Innvandrer menn, førstegenerasjon, utvalgte landgrupper, inngåtte ekteskap i perioden 2007-2012. Oslo. Kilde: SSB/HRS	34
Tabell 8 Menn, andregenerasjon, utvalgte landgrupper, inngåtte ekteskap i perioden 2007-2012. Oslo. Kilde SSB/HRS.....	36
Tabell 9 Sammenligning av sentrale landgrupper i første- og andregenerasjon kvinner sitt ekteskapsmønster for perioden 1996-2004 (P1) og 2007-2012 (P2). Nasjonalt. Kilde: SSB/HRS.....	50
Tabell 10 Sammenligning av sentrale landgrupper i første- og andregenerasjon menn sitt ekteskapsmønster for perioden 1996-2004 (P1) og 2007-2012 (P2). Nasjonalt. Kilde: SSB/HRS.....	52

Figurliste

Figur 1 Fordelingen av andelen ekteskap av førstegenerasjon kvinner på de ulike kategoriene for de ulike gruppene for perioden 2007-2012. Nasjonalt. Prosent. Kilde: SSB/HRS	8
Figur 2 Andelen henteekteskap for tyrkisk, eritreiske og pakistanske 1.gen. kvinner for årene 2007-2012. Kilde: SSB/HRS	8
Figur 3 Fordelingen av andelen ekteskap av andregenerasjon kvinner på de ulike kategoriene for utvalgte grupper for perioden 2007-2012. Nasjonalt. Prosent. Kilde: SSB/HRS	10
Figur 4 Andelen henteekteskap for andregenerasjon kvinner med flest ekteskap for årene 2007-2012. Nasjonalt. Prosent. Kilde: SSB/HRS	10
Figur 5 Fordelingen av andelen ekteskap av andregenerasjon kvinner på de ulike kategoriene for de ulike gruppene for perioden 2007-2012. Oslo. Prosent. Kilde: SSB/HRS	15
Figur 6 Gjennomsnittsalderen for tyrkiske førstegenerasjon kvinner ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS.....	20
Figur 7 Gjennomsnittsalderen for tyrkiske førstegenerasjon kvinner ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012 ved henteekteskap og ekteskap med mann av tyrkisk opprinnelse i Norge. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS	20
Figur 8 Gjennomsnittsalderen for tyrkiske første- og andregenerasjon kvinner ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS	21
Figur 9 Gjennomsnittsalderen for tyrkiske førstegenerasjon kvinner ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012 ved henteekteskap og ekteskap med mann av tyrkisk opprinnelse i Norge (for Oslo 2.generasjon har vi bare tall fra 2010-2012). På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS.....	21
Figur 10 Gjennomsnittsalderen for marokkanske førstegenerasjon kvinner ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS	22
Figur 11 Gjennomsnittsalderen for marokkansk førstegenerasjon kvinner ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012 ved henteekteskap og ekteskap med mann av tyrkisk opprinnelse i Norge. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS	22
Figur 12 Gjennomsnittsalderen for marokkanske første- og andregenerasjon kvinner ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS	23
Figur 13 Gjennomsnittsalderen for marokkanske andregenerasjon kvinner ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012 ved henteekteskap og ekteskap med mann av marokkansk opprinnelse i Norge. Kilde: SSB/HRS	23
Figur 14 Gjennomsnittsalderen for pakistanske førstegenerasjon kvinner ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS	24
Figur 15 Gjennomsnittsalderen for pakistanske førstegenerasjon kvinner ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012 ved henteekteskap og ekteskap med mann av pakistansk opprinnelse i Norge. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS	24
Figur 16 Gjennomsnittsalderen for pakistanske første- og andregenerasjon kvinner ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS	25
Figur 17 Gjennomsnittsalderen for pakistanske andregenerasjon kvinner ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012 ved henteekteskap og ekteskap med mann av pakistansk opprinnelse i Norge. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS	25
Figur 18 Fordelingen av andelen ekteskap av førstegenerasjon menn på de ulike kategoriene for de ulike gruppene for perioden 2007-2012. Nasjonalt. Prosent. Kilde: SSB/HRS.....	27
Figur 19 Andelen henteekteskap for førstegenerasjon menn med høyest andel henteekteskap for årene 2007-2012. Nasjonalt. Prosent. Kilde: SSB/HRS	27
Figur 20 Øvrige førstegenerasjon menn i utvalget, andelen henteekteskap 2007-2012. (Montenegro og Gambia ikke med grunnet få ekteskap i perioden). Nasjonalt. Prosent. Kilde: SSB/HRS.....	28
Figur 21 Antall ekteskap i perioden 2007-2012 for de grupper førstegenerasjon menn med mer enn 500 ekteskap innad i gruppen i perioden. Absolutte tall. Nasjonalt. Kilde: SSB/HRS	28
Figur 22 Fordelingen av andelen ekteskap av andregenerasjon menn på de ulike kategoriene der flest ekteskap er inngått i perioden 2007-2012. Nasjonalt. Prosent. Kilde: SSB/HRS	30

Figur 23 Ekteskapsmønsteret perioden 2007-2012 for første- og andregenerasjon menn fra Tyrkia, Marokko, India, Pakistan og Vietnam. Nasjonalt. Prosent. Kilde: SSB/HRS	31
Figur 24 Andelen henteekteskap utvalgte grupper menn i andregenerasjon i 2007-2012. Nasjonalt. Prosent. Kilde: SSB/HRS.....	31
Figur 25 Andelen ekteskap med kvinne av samme opprinnelse bosatt i Norge i 2007-2012. Nasjonalt. Prosent. Kilde: SSB/HRS.....	32
Figur 26 Ekteskapsmønsteret til andregenerasjon kvinner og menn med opprinnelse fra Tyrkia, Marokko, India, Pakistan og Vietnam i perioden 2007-2012. Nasjonalt. Prosent. Kilde: SSB/HRS	32
Figur 27 Fordelingen av andelen ekteskap av andregenerasjon menn på de ulike kategoriene for de ulike gruppene for perioden 2007-2012. Oslo. Prosent. Kilde: SSB/HRS	35
Figur 28 Gjennomsnittsalderen for tyrkiske førstegenerasjon menn og kvinner ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS	39
Figur 29 Gjennomsnittsalderen for tyrkiske førstegenerasjon menn ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012 ved henteekteskap og ekteskap med kvinne av tyrkisk opprinnelse i Norge. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS	39
Figur 30 Gjennomsnittsalderen for tyrkiske første- og andregenerasjon menn ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS	40
Figur 31 Gjennomsnittsalderen for andregenerasjon av tyrkisk opphav, menn og kvinner, ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS	40
Figur 32 Gjennomsnittsalderen for tyrkiske andregenerasjon menn ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012 ved henteekteskap og ekteskap med kvinne av tyrkisk opprinnelse i Norge. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS	41
Figur 33 Gjennomsnittsalderen for marokkanske førstegenerasjon kvinner og menn ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS	41
Figur 34 Gjennomsnittsalderen for marokkansk førstegenerasjon menn ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012 ved henteekteskap og ekteskap med kvinne av marokkansk opprinnelse i Norge. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS	42
Figur 35 Gjennomsnittsalderen for marokkanske første- og andregenerasjon menn ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS	42
Figur 36 Gjennomsnittsalderen for marokkanske andregenerasjon menn ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012 ved henteekteskap og ekteskap med kvinne av marokkansk opprinnelse i Norge. Kilde: SSB/HRS	43
Figur 37 Gjennomsnittsalderen for pakistanske førstegenerasjon menn og kvinner ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS	43
Figur 38 Gjennomsnittsalderen for pakistanske førstegenerasjon menn ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012 ved henteekteskap og ekteskap med kvinne av pakistansk opprinnelse i Norge. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS	44
Figur 39 Gjennomsnittsalderen for pakistanske andregenerasjon menn ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS	44
Figur 40 Gjennomsnittsalderen for pakistanske andregenerasjon menn ved ekteskapsinngåelse i perioden 2007-2012 ved henteekteskap og ekteskap med kvinne av pakistansk opprinnelse i Norge. På landsbasis og i Oslo. Kilde: SSB/HRS	45
Figur 41 Endringer i ekteskapsmønsteret for førstegenerasjon kvinner for utvalgte landgrupper i P1 (1996-2004) og P2 (2007-2012). Nasjonalt. Kilde SSB/HRS	51
Figur 42 Endringer i ekteskapsmønsteret for andregenerasjon kvinner for utvalgte landgrupper i P1 (1996-2004) og P2 (2007-2012). Nasjonalt. Kilde SSB/HRS	51
Figur 43 Endringer i ekteskapsmønsteret for førstegenerasjon menn for utvalgte landgrupper i P1 (1996-2004) og P2 (2007-2012). Nasjonalt. Kilde SSB/HRS	53
Figur 44 Endringer i ekteskapsmønsteret for andregenerasjon menn for utvalgte landgrupper i P1 (1996-2004) og P2 (2007-2012). Nasjonalt. Kilde SSB/HRS	53